

اطلاعات

«عاشورا یک حادثه تاریخی صرف نبود. عاشورا یک فرهنگ، یک جریان مستمر و یک سرمنشق دائمی برای امت اسلام بود. حضرت ابی عبدالله (علیه السلام) با این حرکت – که در زمان خود دارای توجیه عقلانی و منطقی کاملاً روشنی‌دو بود – یک سرمنشقی را برای امت اسلامی پیونده و گذاشت. این سرمنشق فقط شهید شدن هم نیست؛ یک چیز مرکب و عظیم است.

سه عنصر سه حرکت حضرت ابی عبدالله(ع) وجود دارد: عنصر منطق و عقل، عنصر حماسه و عزت، و عنصر عاطفه. «عنصر منطق و عقل در این حرکت، در بیانات آن بزرگوار منجلی است؛ قبل از شُروع این حرکت، از هنگام حضور در مدینه تا روز شهادت، جمله، جمله این بیانات نورانی، بیان کننده یک منطق مستحکم است.

خلاصه این منطق هم این است که وقتی شرایط وجود داشت و متناسب بود، وظیفه مسلمانان «اقدام»است. این اقدام خطر داشته باشد در عالی‌ترین مراحل، با نداشتنه باشد.»(فرازی از بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار روحانیان و مبلغان در آستانه ماه محرم ۱۳۸۴)

پیشینه «ستایِ» در ادب پارسی

در شعر و ادب پارسی، در موارد بسیاری واژگان «عشق» و «جنون» و «شیدایی» مترادف همدیگرند. دیگر این که مفهوم «جنون» و «دیوانگی» بیشتر در منظومه های عاشقانه و عرفانی مورد ستایش قرار گرفته است، و در بیشتر موارد کاربرد این واژه – به استثناء اشعار عرفانی – رابطه‌ای مستقیم با «هوس» («فَسْیَانِیَات» دارد. البته ناگفته نماند که در سیر و سلوک عرفانی «دیوانگی» ذاتی متفاوت از قرانت «عاشقانه» – عشق مجازی – دارد که پرداختن به آن در این مجال و مقال نمی‌کنجد و فرصتی فراخ تر می‌طلبد.

همچنان که در تعریف این سببنا نیز مشهود است، سرچشمه و منشاء عسشق نفسانی «هواى نفس» است و آبشخورعشق حیوانی«غریزه» از آنجا که عشق نفسانی، تنها بر پایه محبت محض استوار است، در فرهنگ عامیانه به هم درستی به آن «عشق کورا» می‌گویند. یعنی عشقی که از جرعه نوشی از کوثر معرفت بی بهره است. زیرا عاشق به خاطر آتش عشقی که در جانش زبانه می‌کشد، چنان مجذوب معشوق می‌شود که جز خوبی و زیبایی از او چیزی نمی‌بیند. چون عشق او بر پایه شناخت و معرفتی عمیق از محبوب و معشوق استوار نیست.

یعنی عاشق به خاطر محو شدن در محبوب، فرصتی برای دیدن «سیرت» معشوق پیدا نمی‌کند تا او را به درستی بشناسد. چنین عشقی بیش تر در تعصب ریشه دارد تا شناخت و آگاهی. در عشق نفسانی، «معشوق» همه دین و دنیای عاشق می‌شود، و «معشوق پرستی» جای «خداپرستی» را می‌گیرد، چنان‌که عاشق دین و دل باخته با لهجه شیفتگی و شیدایی محض خطاب به معشوق می‌گوید: «لا اله الاّ تو». حال آن که معشوق او یک انسان زمینی و خاکی است و در کنار محاسن، معایبی نیز دارد. «وحشی بافقی» در منظومه «شیرین و فرهاد» به زیبایی به این قیفقه طرف اشاره می‌کند و می‌گوید:
بسه مجنون گفت روزهی عیب جوئی
که عیب پیدا کن بسه از لیلی نکویی

که لیلی گر چه در چشم تو حوری است
به هر جزوی ز حسن او قصوری است

ز حروف عیب‌جو مجنون ترا شفت
در آن آشفنگی خندان شد و گفت

اگر در دیدده مجنون نشستی
بسه غیر از خویشی لیلی بینی

خاستگاه عشق حیوانی نیز همچنان که این سبنا گفته است«هوس» و«غریزه» است، و عاشقست، «موجودی «خودخواه» و «هوسران» که جز به کامجویی به چیز دیگری نمی‌اندیشد. در این وادی، عاشق خودخواه، تنها به «صورت» و«جمال» معشوق نظر دارد و از «سیرت» و «باطن» و او غافل است. به همین خاطر است که گاهی «عشق» با جرعه یک نگاه شعله ور می‌شود، و بعد از کامجویی عاشق از معشوق به سرعت فروکش می‌کند! زیرا برپایه شناخت و معرفتی عمیق از محبوب و معشوق استوار نیست. یعنی عاشق به خاطر محو شدن در جاذبه صورت، فرصتی برای دیدن «سیرت» معشوق پیدا نمی‌کند

مقدمه:
حضرت ثامن‌الائمه امام علی بن موسی‌الرضا(ع) در یکی از دشوارترین برهمه‌های تاریخ اسلام می‌زیست که فشار و اختناق دستگاه خلافت رژیم ستم‌پیشه بنی‌عباس هرگونه حرکتی را به شدت سرکوب و هر اعتراضی را در نطفه خفه می‌کرد.

در چنین شرایط هولناک و پرمخاطره‌ای امام رضا(ع) با شیوای شجاعانه و ژرف نگارنه با برپایی مراسم عزاداری حضرت خاسم آل عبا امام حسین(ع) نام و یاد آن حضرت و یاران وفادار ایشان را که در واقعه عاشق خونین عاشواری سال شصت و یکم هجری مظلومانه در صحرای کربلا به شهادت رسیدند اما با یزید و دستگاه قاسد بنی‌امیه بیعت نکردند را زنده نگه می‌داشتند.

دگرگونی احوال امام در ایام محرم، گریستن و بی‌تابی آن حضرت، برپایی مجالس سوگواری، بیان فضایل و حقانیت حضرت سیدالشهدا(ع)، تأکید بر ستمی که بر خاندان رسول اکرم(ص) پس از آن حضرت نور شد، تکریم قیام سرخ عاشورا و تشریح پیام والای این حماسه جاودان، نوحه‌سرای بود و مصایب الله، تعظیم مقام شهید و… یانگتر فاجعه‌های عظیم و بی‌هماند بود که همچنان تداوم داشت به عبارت دیگر عزاداری امام رضا(ع) علترینت و هوشمندانه‌ترین شیوهٔ مبارزهٔ سیاسی بر علیه ظالمان و غاصبان خلافت و امام رضا(ع) در این مسیر با دعوت از شاعران متعهد شیعی می‌هماند که شعر خزامی می‌گوشتند تا پیام سر راهی را با زبان شیوا و مؤثر شعر که بالاترین لسان و کارآمدترین رسانهٔ آن روزگار است به جامعه و نسل‌ها و عصرهای بعد منتقل سازند. از این رو با مطالعهٔ احادیث و روایات و اشعار مربوط به آن دوران درمی‌یابیم که عزاداری و گریستن در مکتب نوانی تشیع دارای فلسفه‌ای عمیق و جهادگرانه است.

چه زیباست روایت آیین در آیین، و چه شگفت و شورانگیز است روایت نور، آنکه همهٔ سخن از خود خورشید فروزان و بی‌غروب است، خورشید سرخ کربلا و خورشید پر فروغ خراسان.

داغ جانگذاز شهادت مظلومانه حضرت سیدالشهدا، امام حسین بن علی(ع) و آنچه بر اصحاب و خاندان بزرگوار آن حضرت گذشت، واقعه‌ای است که هرگز از ذهن و ضمیر تاریخ بشریت محو نخواهد شد و گرمای آن واقعه مقدس که به ناحق بر خاک نشته و تف دیدهٔ نینوا فرو ریخت تا همیشه تاریخ گرمابخش قله‌ها ی آزادگان و حق باوران جهان خواهد بود.

در تاریخ حیات بشریت، بی‌تردید همهٔ محرم سال شصت و یکم هجری، نقطهٔ عطف بزرگ و سرنوشت‌ساز است. آن‌گونه که این روز شگفت و سرشار از حماسه و ایثار همواره مورد یادآوری و تجلیل بوده است و اگرچه در تعظیم این روز بزرگ بسیار سخن گفته شده است، باز هم گفتنی‌ها این باره پائینی نمی‌شناسد.

تلاش و تأکید خاندان پاک وحی علیهم‌السلام بر زنده نگه‌داشتن نام شریف حضرت امام حسین(ع) و نهضت الهی و راهی سرخ آن حضرت، یانگتر واقعیت بزرگ‌ست که همنا ایلاخ پیام قیام سرخ آن حضرت، و رمز ماندگاری و پویایی آیین مبین اسلام است. در واقع حضرت سیدالشهدا(ع) با نهضت سرسخ خود این حقیقت را به اثبات رساند که در عرصهٔ جدال همیشه حق با باطل، شکستی وجود ندارد و یگانه راه رهایی انسانیت در برابر باطل است.

فداغ از حریم مقدس امامت و ولایت و تبیین اهداف والای ایامی حضرت سیدالشهدا بالاخص پس از واقعهٔ عاشورا از سوی حضرت امام (سجاد) و حضرت زینب کبری(س) و دیگر خاندان آن حضرت آغاز شد و با جدیت تمام و بی‌تفریبی تداوم یافت، چنانکه با مطالعهٔ زندگانی پیشوایان مکتب نروانی تشیع این واقعیت به عینه آشکار می‌شود که تمامی آن بزرگواران با استفاده از تمامی امکانات موجود و به بهترین شکل ممکن سعی در معرفی و ابلاغ پیام سرخ نهضت حبیبی و گرامیداشت آن بوده‌اند. و لذا از همان تاریخ نهضت‌های فراوانی در مبارزه با ظلم و جور به وقوع پیوسته که الهام بخش این قیام جانانه و جاودانهٔ عاشورا بوده است.

محققان تاریخ بزرگترین علت انقراض حکومت بنی‌امیه را قیام عاشورا به شمار آورده‌اند که مشروعیت این دستگاه را برای همیشه زیر سؤال برد و امواا علیرغم همهٔ تلاشهائیشان هرگز نتوانستند در زیر بار این تنگ دامنگیر و سوزناگر، دل خنک کنند.

حکومت بنی عباس اگرچه با داعیهٔ خویشاوندی با پیامبر(ص) قدم

به میدان گذاشت، اما در عمل ثابت کرد که در غلبه خلافت و رهبری

مسلمانان نه تنها دست کمی از امویان ندارد، بلکه برای حفظ مقام و منصب

او هیچ جانتی فرود کارگر نیست.

جسارت‌ها و گستاخی‌های خلفای بنی عباس به ساحت مقدس حضرت امام حسین(ع) و هراسی که از نام آن حضرت و حتی از مرار آن حضرت داشتند در کتابهای تاریخی به ثبت رسیده است، نشانگر ماهیت پلید آنان و روشن‌بینی دلیل بر طلمان ادعاهای آن بر وابستگی و محبت و خویشاوندی با خاندان رسول اکرم(ص) است.

حضرت امامعلی‌بن موسی‌الرضا(ع) در یکی از دشوارترین دوره‌های تاریخی که همزمان با اوج و اوج‌ترین حکومت بنی‌عباس است، پرچم پیام سرخ عاشورا را برافراشته نگه‌داشته و از هر فرصتی برای یادآوری این حماسه

تا کاستی‌ها و زشتی‌های او را با چشم جان ببیند، ولی بعد از کامجویی و رهایی از آتش هوس و شهوت ناگهان چشم جانش باز می‌شود و در معشوق خویش چیزهایی می‌بیند که پیش از این ندیده بود. حضرت حافظ چه زیبا این دقیقه باریکی تر از مو را در غزل زیر به تصویر کشیده است:

لطیفه‌ای است نهانی که عشق از او خیزد
که تمام آن نه لب لعل و خط زنگاری است
جمال شخص نه چشم است و زلف و عارض و خال
همه از این نکتہ در ایسن کار و بار دلاری است
آری، «هزار نکتہ در این کار و بار دلاری است» که عاشق کور توان دیدن و درک و فهم آنها را ندارد، مگر زمانی که از خواب عشق و مستی بیدار شود و به خود آید. بیداری از خواب عشق و مستی به مدد شجرآغ عشق واقعی و اصیل امکان پذیر است که بر دو پایه «معرفت» و «محبت» استوار است. چنین عشقی نه تنها چشم عقل عاشق را کور نمی‌کند، بلکه به عاشق صادق گوهر دانایی و بینایی می‌بخشد تا در صراط مستقیم سعادت و رستگاری گام بردارد و با شناخت به سرنزم مقصود برسد.

پیشینه «ستایِ» در ادب پارسی

از اشعار، نوحه‌ها و مرثیه های آیینی از حضرت اباعبدالله(ع) به عنوان اقبلهٔ جنون» یاد می‌شود، حال آن که در حدیث آمده است که «ان الحسین مصباح الهدی و سفینه النجاه» حسین مشعل هدایت و کشتی نجات است:

از کسرب و بیلاخی خسون، دگرگون گفتم
متأسفانه – به صورت خرداگاه یا ناخودآگاه – گاهی شاهد سرودن مائدیم ز فهم حکمت عاشورا
در ترجمه حسین، «جنون» گفتیم
بدبهی است که دادن نسبت «جنون» به خاندان رسالت، منکری بزرگ و غیر قابل اغماض است که باید در لحظات ششور و شیدایی و فرورفتن در خلسه شاعرانه به آن وقوف داشت و از آن پرهیز کرد.

اصیل امکان پذیر است که بر دو پایه «معرفت» و «محبت» استوار است. چنین عشقی نه تنها چشم عقل عاشق را کور نمی‌کند، بلکه به عاشق صادق گوهر دانایی و بینایی می‌بخشد تا در صراط مستقیم سعادت و رستگاری گام بردارد و با شناخت به سرنزم مقصود برسد.

به مناسبت فرا رسیدن ۲۸ صفر، سالروز رحلت پیامبر اکرم(ص) و شهادت امام حسن مجتبی(ع)

«عقل ستیزی» و «جنون ستایی» در شعر آیینی

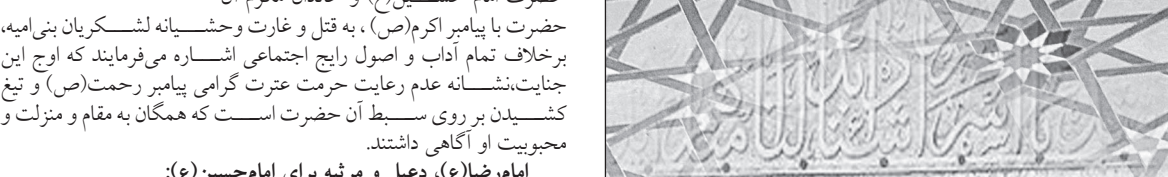
طرح عیب‌جو محبت‌نورانی حضرت علی(ع)

آفات شیدایی و شیفتگی محض

متأسفانه پای این عشق که ریشه در محبت افراطی دارد و خاستگاه آن شور و شیدایی محض است، به عرصه شعر و ادبیات آیینی نیز باز شده است. به این معنا که گاهی شاعر بزرگان دینی را تنها به چشم «معشوق زمینی» می‌نگرد و با حالت جنون و شورش و شیدایی به وصف صورت خاکی آنان می‌پردازد، و در وصف چشم و ابرو و زور بازوی آنان غزل و قصیده می‌سازد که عشق و محبت افراطی – بدون شناخت – به خاندان رسالت که در نهایت سسر از غالی گری و کفر و شرک در می‌آورد، با استناد به آیات و روایات قرآنی، یکی از آفات است و بنداری است. چنان‌که مولانا مفتاح الدین نهج البلاغه می‌فرماید: «سهیلتک فی صفات، محب مغرط یذهب به الحب الی غیر الحق و میغض مغرط یذهب به البغض الی غیر الحق و خیر الناس فی حالا النمط الاوسط فالزموه: دو گروه نسبت به من هلاک می‌گردند: کسی که در دوستی من افراط کند و شدت عشقش و علاقه او را به انحراف از حق دچار نماید، و کسی که در اثر شدت دشمنی با من به سوی باطل رود. بهترین مردم نسبت به من کسانی هستند که راه اعتدال را بییابند، از آن‌ها جدا نشود.» – نهج البلاغه، خطبه ۱۲۷.

«عقل گریزی» و«جنون ستایی» نیز یکی از آفاتی است که در شیفتگی و شیدایی محض و «محبت افراطی» به اهل بیت(ع) ریشه دارد. این اتفاق تلخ در حوزه شعر عاشورایی بیش از سایر حوزه‌های شعر آیینی نمود یافته است. بدتر آن که در این حوزه، شاعر دایره جنون ستایی را گسترش داده و امام حسین و یارانش را نیز وارد این دایره کرده است! به طوری که گاهی در پاره ای

امام رضا(ع) و عزاداری بر سید الشهداء

حضرت امام حسین(ع) و خاندان مکرم آن حضرت با پیامبر اکرم(ص)، به قتل و غارت و رحشیانه لشکریان بنی‌امیه، برخلاف تمام آداب و اصول رایج اجتماعی اشاره می‌فرمایند که اوج این جنایت‌نشانه علم رعایت حرمت عزت گرامی پیامبر رحمت(ص) و تیغ کشیدن بر روی سبط آن حضرت است که همچان به مقام و منزلت و محبوبیت او آگاهی داشتند.

امام‌رضا(ع)، دعل و مرثیه برای امام‌حسین(ع):
دعل بن‌علی بن زینن از قبیله مشهور خزاعه بود. او شاعری شجاع و توانا و دلباخته خاندان پاک رسلانه بود که دشوارترین روزگار شعر خود را در خدمت بیسان شقایق و فداغ از آل‌الله قرار داد. چنان‌که علامه حلی درباره او گفته است: «دعل در میان علمایان و متفکرین شیعی به کمال ایمان و علو منزلت و بزرگی شأن اشتہار یافته است.» (خلاصه الاقوال فی معرفه الرجال ص ۷۰)

پس از اینکه حضرت امام‌رضا(ع) به امر مأمون از مدینه به خراسان آمد

و لاتعلیمی او را پذیرفت،دعل به همراهی ابراهیم بن‌عباس صولی (شاعر و نامدار هندی) عازم زیارت آن حضرت گردید.

هر دو شاعر در «مر» به نزد او بار یافتند و دعل قصیده «تائیه» را در حضور آن حضرت قرائت کرد که بسیار مورد توجه امام قرار گرفت و ایشان را گریان ساخت. امام(ع) دهوار درد و هجایی از جمله‌های شخصی خود را به او بخشید. (دانشنامه شعر عاشورایی ج ۲ – ص ۱۱۰)

ابوالفرج اصفهانی در کتاب «الغانی» به ذکر یکی از مجالس مرثیه‌سرایی که در پیشگاه حضرت امام‌رضا(ع) برگزار شده و دعل خزامی نیز در آن اختصار حضور و شعرخوانی داشته، پرداخته و چنین آورده است:

«حضرت سرورم امام‌رضا(ع) رسیدم، دیدم آن حضرت به همراه یارانش غمگین و اندوهناک نشسته است. هنگامی که مشاهده فرمودم‌ما که به سمت ایشان می‌آمدم، فرمود: مرحبا به دعل. افرین بر کسی که با دست و زبان خود، ما را یاری می‌رساند. آنکه آن حضرت من را در کنار خود نشاند و فرمود: ای دعل! از تو می‌خواهم شعر بسرای، به جهت آن که این روزها برای اهل بیت، روزهای غم و اندوه است و برای دشمنان ما، مخصوصاً بنی‌امیه، روزهای شادی و سرور.

ای دعل! هر آن کس که بر مصیبت ما اشکی بریزد و یا کسی را بگریاند – حتی یک نفر را – پاداش او با خاندان ما، است.

ای دعل! هرکس یادگشتن بر مصیبت ما بگیرد، همراه با ما و در زمره ما محشور خواهد شد.

ای دعل! هر کس بر مصیبت جد من حسبن – اشک بپاشد، البته خاندان گناهانش را مورد عفو قرار خواهد داد.

سپس آن حضرت امر فرمود تا بین ما و اهل حرم پردای برافراشتند و فرمودند که: این حضرت من است! آنکه آن حضرت من را در کنار خود نشاند و سر دهند. و به من نیز امر فرمودند که:

«ای دعل! بر حسین مرثیای بخوان. مادامی که تو زنده‌ای، یاور و مدح کننده ما هستی، پس تا جایی که می‌توانی: از مرثیه (لانا ج – ص ۱۹۶) حال من به گریه افتادم و اشعارای در زناى خاندان نبوت و ماجرای شسورا قرائت کردم.»(الغانی – ج ۲ – ص ۱۲۸)

در روایات آمده است که امام رضا(ع) در ایام ماه محرم، مجلس عزاداری ترتیب داده و از شاعران متعدد دعوت می‌کردند تا با حضور در این مجالس، اشعار خود در مصائب دگر گرامی اش حضرت سیدالشهدا(ع) را قرائت کنند و در غیر این‌صورت، آن حضرت خود به ذکر مصیبت پرداخته و ضمن گریستن بر این فاجعه عظمی، دیگران را نیز می‌گریادند.

این شهر آشوب نقل کرده است که حضرت امام‌رضا(ع) درخصوص ماه محرم فرمودند: «ماه محرم، ماهی است که در دوران جاهلیت، جنگ را در آن حرام می‌شمردند، اما (پس از اسلام) در این ماه، خون ما با حلال به شमार آورده شد، حرمت ما را خیمه کشیدند، و در این ماه فرزندان و زنان ما را به اسارت درآوردند و خیمه‌های ما را به آتش کشیدند و هرچه در درون خیمه‌ها بود چپاول کردند، و حرمت پیامبر خدا را درباره ما رعایت نمودند. روز محرم که حسین(ع) به شهادت رسید، دیدگان ما محروم و اشک از چشم‌های ما سرازیر شد.» (منائب آلای طالب – ج ۲ – ص ۸۹)

حضرت امام‌رضا (ع) درباره واقعه جانسوز کربلا چنان سخن می‌گوید که گوئی آن حضرت خود در واقع تائز انگیز حضور داشته‌اند و با ذکر عرف عرب درباره حرام بودن جنگ و قتال در این ماه، و یادآوری نسبت

وادی ادبیات

برای پیشگیری از سوء برداشت و تفسیر غلط درست ترآن است که بگوییم این آفت بیش تر در بخشی از یک‌پاره شعر آیینی ما که با عنوان «شعر هیبت» می‌شناسیم ریشه دوالده است و بخش اعظمی از شعر فاخر و ارجمند آیینی روزگار ما از این آسیب و آفت مُراسِت.

علی‌رغم چنین تصوری، دین مبین اسلام بر پایه دانایی، دانش اندوزی و خردورزی استوار است. به همین خاطر، خاندان در اکثر آثار قرآن ما را به تغفل و تامل در باره عالم آفرینش و آیات هستنی و امور تکتون و تشریع فرا می‌خواند. خوب است بدانیم که در قرآن، واژه «علم» نزدیک به ۷۸۰ بار، واژه «عقل» ۲۹ بار، واژه «تفکر» ۱۸ بار، و واژه «تدبر» ۴ بار به کار برده شده است که حکایت از جایگاه رفیع اندیشه و ورزی و عقل در جهان بینی اسلامی دارد.

با وجود این همه تأکید و توصیه، وقتی به تفسیر و تحلیل قیام عاشورا می‌نشینیم، آن را قیامی غیرعقلانی و صرفاً احساسی معرفی می‌کنیم. قیامی که بر پایه شیدایی و شوریدگی محض استوار است و هیچ بستنی با عقل و بصیرت و درایت ندارد. در یکی از مجالس عزاداری روی یکی از پرچم‌ها دیدم این بیت را در صورت درشت اندیش‌په ورزی و عقل در گنه از جانب ما نیست اگر مجنونیم

مظلوم از جنون ستایی، یک چنین چیزی است. یعنی قرائت صرفاً عاطفی و احساسی از عاشورا. در حالی که ارائه چنین قرائتی از قیام حسینی ظلم به امام است. چنان‌که حضرت در وصیت نامه خود که قبل از خروج به سوی مدینه نوشت، خطاب به برادرش محمد حنیفه تأکید می‌کند: «إِنِّی لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَلَا بَغْيًا وَلَا مُسْتَدًّا وَلَا ظُلْمًا وَلَا إِنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْأَصْلَاحِ فِی أَمَّةٍ جَدَّتْ، أُورِیدُ أَنْ أَمُرَّ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَی عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَسْأیرَ بِسَبْرٍ وَجَدَّتْ وَی أُمِّی عَلَی بِنِیْطَالِب: من از روی شرارت و مفسده و با برآی فساد و ستمگری قیام نکردم، من فقط برای اصلاح در امت جدّم از وطن خروج کردم. قصد دارم به معروف امر کنم و از منکر بازدارم و به سیره و روش جدم و پدرم علی بن ابیطالب عمل نمایم.»(معائن الحسین ص ۱۶، نفس المهموم، محدث قمی، ص ۲۵، مقتل الحسین خوارزمی ج ۱)

قیام کربلا، قیامی کاملاً عقلانی، منطقی و با برنامه بود، نه صرفاً یک قیام احساسی و ماجراجویانه. غیرمعقول و احساسی جلوه دادن این قیام برای حرکت در مسیر خواست دشمن است. دستاویز قرار دادن نام مبارک حضرت اباعبدالله الحسین(ص) برای انجام کارهای غیر عقلانی و بدتر از آن ترویج قرائتی در شعر آیینی با روح نهضت کربلا و قیام حسینی در تقابل اشکارت.

این که با بگوییم دیوانه حسینیم و در مجالس عزاداری امام حسین دست به کارهای بیزیم که باعث اسلام ستیزی و اسلام گریزی در مردم جهان شسود، و امامی ظلم به قرآن و اسلام است و با روح آموزه های دینی و حسینی سازگار نیست.

از شیخ عباس قمی، مؤلف مفتاح الجنان، در خصوص عزاداری و مداحی برای امام حسین مشنور ارزشمندی به یادگار مانده است که به نظر من مطالعه آن برای همه شاعران و مداحان جزو واجبات است. این عالم جلیل‌القدر می‌گوید به هنگام بیان فضایل و کرامات اهل بیت(ع) مطالبی را نگوئید که با عقل و منطق در تضاد و تقابل باشد.

در احادیثی نیز که از معصومین روایت شده آمده است که هر مسئله‌ای را می‌شوید و به ما نسبت می‌دهند به قرآن و عقل عرضه کنید، و هر دیدید با عقل و آموذهای دینی در تضاد است، ششانه های خود را حرکت دهد، از خدا بپشت اسلام، دین اندیشه و خرد و معرفت‌اندیشی است و ما نباید در مسیر چنین ستایی حرکت کنیم.»(سفینه البحار، ج ۱، ص ۱۹۱)

خدا و حجت عقلی تان عرضه کنید، پس اگر موافق آن او بود، بپذیرید، وگرنه آن را به دیوار بزنید.» (اصول کافی، ج ۱، ص ۵۹، رقم ۴)
در اصول کافی خود دو حدیث در خصوص جایگاه عقل در اسلام آمده است: یکی این که «اول ما خلق الله العقل» نخستین مخلوق عقل است، و در حدیث دیگری می‌خوانیم:«اول ما خلق الله النوری» اولین مخلوق نور من است. با عنایت به احادیث مورد اشاره، حضرت سید الشهدا مظهر کامل عقل الهی و عشق الهی هست. وجود مبارک امام حسین جمع بین «عقل و عشق» است و به طور کلی در جهان بینی اسلامی تقابلی بین عقل و عشق وجود ندارد.ما بر این اعتقاد و باوریم که حسین مشعل هدایت و کشتی نجات است: «ان الحسین مصباح الهادی و سفینه النجاه» مشعل هدایت یعنی نماد خرد و عقلانیت. یعنی این که امام‌حسین(ع) ما را به سمت معرفت‌اندیشی، توحید و یکتاپرستی هدایت می‌کند. بنابراین نباید کاری کنیم که بعد از این حرکت ترویجیستی، با«افاصله انگشت استاهم مردم جهان به سمت اسلام و مسلمانان نشانه برود.

یکی‌س مانند بیابان های خشک و خالی مانده است. (عبون اخبارالرضا – ج ۲ ص – ۳۱۸)

در روایت است که دعل، اشعار درآلود خویش را با صدای بلند می‌خواند و امام رضا به شدت می‌گریست تا این که به این بیت رسید:

ازی فیاهم فسی غیر هم متقصما

و ایدیههم من فهم صفبرات

یعنی: حقّ ایشان (عترت) را در دست‌های خاندان دیگر مشاهده می‌کنم، در حالی که به تراجیح می‌رود و بین غاصبان بیگانه تقسیم می‌شود:در صورتی که دست این مظلومان از حق خود تهی مانده است.

امام رضا(ع) در اینجا به سخن درآمد و فرمود:«است گفتی ای خزاعی! رو دعل همچنان شعر خود را ادامه داد و به فرازهای عاشورایی دیگری رسید:

... و آل رسول‌الله تدمی نحورهم

و آل زیداد آمنوا السریات

و آل زیداد ربه المجلات

اذا و تسروا مدوا الی اهل و اترتهم

اقتضا عن الاوتار منقبضات

یعنی: سرهای خاندان پیامبر، بریده و خون آلود است و گله‌های آل زیاد آسوده می‌چرند. حرمت حریم پیامبر دریده و اهل حرمش به اسارت درآمده، از زیاد حجله‌های سرور می‌آریزند.
فغان و درد، هنگامی که خون بنی‌هاشم به ناحق ریخته می‌شود: در حالی که دست‌های آنان، نهی از حر به و بسته است.
در این هنگام، امام رضا(ع) در حالی که کف دو دستش را می‌چرخانید و زیر و رو می‌کرد، فرمود:این این چنین است، به راستی که دست های ما بسته است! (عبون اخبارالرضا – ج ۲ ص – ۶۵۰)

دعل باز هم ادامه داد:
قیسا عین بکیم و جسودی بعبره

فقد ان للسنکاب و الهمالات

لقد خفت فی الدنیا و الاما سعهما

و اتسی لارجو الامن بعد وفات

یعنی: ای دیدگان اشکبار! در اندوه آن عزیزان، اشک‌بار که اکنون هنگام آن است، در این ممان جنگا سبلاز اشک را رواه کن. همواره در طول زندگی از هراس دشمنان اهل بیت ناسودهام، اما امید من این است که پس از مرگ در سایه شفاعت اهل بیت از عذاب در امان باشم.

در ایسن حالت، امام‌رضا(ع) رو به دعل فرمود: خداوند تو را از فزع اکبر که قیامت است در امان دارد. (عبون اخبار الرضا – ج ۲ – ص ۶۵۰)

عاشورا از نگاه امام‌رضا(ع)

حضرت امام‌رضا از عاشورا به عظمت و شکوهی بی‌مانند یاد می‌فرمودند

و اجر همدلی و همراهی در این طریق را بی‌هماند می‌دانستند.

اگرچه از هنگام واقعه عاشورا تا روزگار آن حضرت، زمان بسیار زیادی سپری شده بود، اما آن حضرت هرگاه درخصوص مصائب و شدائد این روز سرشار از بلا سخن می‌گفتند:«ای کلمه «اه» استفاده می‌کردند: آن گفته که گوئی زمانی از این واقعه سپری نشده و آن حضرت نیز در آن واقعه حضور داشته و در آن مصائب شریک و سهم بوده است.

امام‌رضا(ع) همانند پیشوایان عالی قدر مکتب تشیع، زندگانه‌داشتن نهضت عاشورا و سوگواری بر حضرت امام‌حسین را مؤثرترین و عالی روش روش برای مبارزه با دشمنان اسلام و اهل بیت می‌دانستند و محبان و شیعیان را به برپایی مجالس ذکر و گریستن بر مصائب حضرت سیدالشهدا ترغیب می‌فرمودند.

در روایتی از آن حضرت آمده است: «رو شهادت امام‌حسین، چشم من را با مجروح و شکهایه او و روان و عزیز ما در ذلیل گردانیدند. پس بر حسین(ع) باید بگیرند که اشک ریختن برای او سبب محو گناهان بزرگ است.» (امالی صدوق – مجلس ۲۷ – ص ۱۲۳)

همچنین شیخ صدوق از آن حضرت نقل کرده است: هر کس متذکر مصیبت‌های ما اهل بیت شود و گریه کند یا بگریاند، چشم او برگرد در روزی که تمام چشم‌ها گریان است و کسی که در مجلسی که امر ما زنده شود بشنیدند و علوم ما را روا فکیر و تعلیم دهد، لثش در روزی که تمامی دلها می‌میرد، نمی‌مرد.

هر کس روز عاشورا، روز مهر و مصیبت و غم و اندوه و با چشم در باغ‌های روز قیامت رو ز ششادی و سرسور او قرار دهد و باشد، از بارغ‌های بهشت به وجود ما روشن سازد.

هر کس که روز عاشورا کارهای خود را ترک گوید و شغل خود را واگذارد، نوازهای نیازی را بخرد و اخروی او را برآورد سازد.

هر آن کس که روز عاشورا را روز بزرگت بنامد و در آن روز در خانه خود، چیزی را ذخیره کند، آن چیز بر او مبارک نباشد.

ادامه دارد

پنجشنبه ۲۵ آبان ۱۳۹۶ – ۲۷ صفر ۱۴۳۹ – ۱۶ نوامبر ۲۰۱۷ – سال نوید دوم – شماره ۲۶۸۶۹

ماه اندوه مسلمین: صفر است
محمدجواد محبت
صفر آری محرمی دگر است
اربعین در صفر نمر آورد
از حسین، اربعین خبر آورد
تربت پاک و پیر انصاری
سوز در سینه، زخم دل کاری
نوحه اشکی ز دیده جاری کرد
خساک را گریه آبیاری کرد
ماه اندوه مسلمین، صفر است
صفر آری محرمی دگر است
تیره روزان شب نشسته به جان
آسمان را غبار خشم، نشان
خوب‌مارا در این صفر کشتند
خوب به لب زهر در جگر کشتند
غصه‌ها ختم در کلام نشد
در صفر داغها تمام نشد
آن گرمی‌تر از تمام جهان
آن بهشت خدا در او پنهان
آن‌که در سایه سار قامت او
بهرمنشد از کرامت او
آن‌که قرآن به هدیه دادنش
و شفاعت به فدیة داندنش
آن‌که نامش به گلشن صلوات
هم تلاشت، هم امید نجات
در صفر دیده از جهان برست
مرغ وحش به آسمان پیوست
راه احمد، حرم قرآن است
دین او را خدا نگهبان است

برای مردم زلزله‌زده غرب کشور
بیا یاری ام کن توای هموطن

سرهنگ صالح افشار تویرکانی

کجا شد دلم زبیر آوار ماند

سر و دست و پام گرفتار ماند

بزون زنگد در که آید کلدلم

خرابی نشان می‌دهد منزلتم

سغالین قدم‌های چاتم شکست

ستون صوبسیم از پنا نشست

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران شهر جدید اندیشه

شرکت عمران شهر جدید اندیشه در نظر دارد تعدادی از مغازه‌های بازار ایرانی –اسلامی (نقش اندیشه) در طبقات مختلف بازار را از طریق فراخوان عمومی به اجاره بگذارد. متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات لازم و آگاهی از شرایط فراخوان، دریافت اوراق و فرم شرکت در فراخوان و اطلاع از مشخصات دقیق واحدهای تجاری (مغازه) به واحد سرمایه‌گذاری و مشارکت شرکت عمران اندیشه واقع در شهر جدید اندیشه فاز ۳ و یا دفتر فروش این شرکت واقع در بازار ایرانی –اسلامی (نقش اندیشه) مراجعه و پیشنهاد خود را تا ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۳/۰۹/۹۶ به دبیرخانه شرکت عمران تحویل نمایند. تلفن تماس: ۶۵۵۵۲۷۲۹ و ۶۵۵۳۴۸۴۲۴-۶۵۵۵۲۷۲۷

لیست واحدهای اجاره‌ای بازار بزرگ ایرانی –اسلامی

ردیف	شماره واحد	مساحت	طبقه	مبلغ اجاره (ریال)
۱	۲۱	۷۳/۵۰	همکف	۸۸۰۰۰۰۰۰
۲	۲۲	۳۸/۹۸	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۳	۲۶	۴۴/۷۷	همکف	۴۸۰۰۰۰۰۰
۴	۲۷	۳۸/۵۹	همکف	۴۰۰۰۰۰۰۰
۵	۲۸	۲۸/۲۰	همکف	۴۰۰۰۰۰۰۰
۶	۲۹	۴۳/۵۵	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۷	۳۰	۳۹/۱۴	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۸	۳۱	۳۹/۸۶	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۹	۳۲	۳۳/۳۴	همکف	۴۵۰۰۰۰۰۰
۱۰	۳۳	۳۳/۳۱	همکف	۴۵۰۰۰۰۰۰
۱۱	۳۵	۳۳/۳۸	همکف	۴۵۰۰۰۰۰۰
۱۲	۳۶	۳۳/۶۳	همکف	۴۵۰۰۰۰۰۰
۱۳	۳۷	۳۳/۴۷	همکف	۴۵۰۰۰۰۰۰
۱۴	۳۸	۳۳/۶۳	همکف	۴۵۰۰۰۰۰۰
۱۵	۳۹	۳۴/۲۱	همکف	۴۶۰۰۰۰۰۰
۱۶	۴۰	۳۳/۷۸	همکف	۴۶۰۰۰۰۰۰
۱۷	۱۹۱	۲۲/۸۰	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۱۸	۱۹۳	۱۵/۰۱	همکف	۱۵۰۰۰۰۰۰
۱۹	۱۹۴	۲۱/۷۵	همکف	۴۰۰۰۰۰۰۰
۲۰	۱۹۵	۲۱/۷۱	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۲۱	۱۹۶	۲۱/۷۹	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۲۲	۱۹۷	۲۵/۴۹	همکف	۴۵۰۰۰۰۰۰
۲۳	۲۲۰	۲۸/۶۱	همکف	۴۶۰۰۰۰۰۰
۲۴	۲۷۵	۲۰/۱۴	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۲۵	۲۷۶	۲۰/۲۳	همکف	۴۳۰۰۰۰۰۰
۲۶	۲۷۷	۲۰/۴۰	همکف	۴۳۰۰۰۰۰۰
۲۷	۲۷۸	۲۰/۴۶	همکف	۴۳۰۰۰۰۰۰
۲۸	۲۷۹	۲۰/۶۸	همکف	۴۳۰۰۰۰۰۰
۲۹	۳۳۱	۲۰/۶۲	همکف	۴۳۰۰۰۰۰۰
۳۰	۳۳۲	۲۰/۴۱	همکف	۴۳۰۰۰۰۰۰

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران شهر جدید اندیشه

شرکت عمران شهر جدید اندیشه در نظر دارد قطعات زمین با کاربری‌های ذیل و واحدهای تجاری را با شرایط نقد و اقساط در فاز ۴ از طریق فراخوان عمومی به فروش برساند. متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات لازم، آگاهی از شرایط فراخوان، دریافت اوراق و فرم شرکت در فراخوان و اطلاعات از مشخصات دقیق املاک به واحد سرمایه‌گذاری و مشارکت یا دفتر واگذاری شرکت عمران اندیشه واقع در شهر جدید اندیشه فاز ۳ و یا دفتر فروش این شرکت واقع در بازار ایرانی اسلامی اندیشه مراجعه و پیشنهاد خود را تا ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۳/۰۹/۹۶ به دبیرخانه شرکت عمران تحویل نمایند.

۱- پیشنهاد دهندگان موظفند معادل ۵/ قیمت پایه را طی یک فقره فیش نقدی به حساب ۴۰۱۰۳۷۶۰۷۱۴۴۱۸۸ و ۴۰۱۰۳۷۶۰۷۱۴۴۱۸۸-۴۰۱۰۳۷۶۰۷۱۴۴۱۸۸ بنام تمرکز وجوه سپرده شرکت

واحدهای بازار بزرگ ایرانی –اسلامی واقع در محله فاز ۴

ردیف	شماره واحد	مساحت (متر مربع)	پارکینگ	طبقه	شرایط واگذاری (۳۰٪تقدماقی در اقساط ۴۸ ماهه)
۱	۳	۳۴/۱۸	دارد	همکف	۵۰۰۷۶۰۰۰۰۰۰
۲	۴	۳۴/۲۶	دارد		۵۰۰۸۸۰۰۰۰۰۰
۳	۵	۳۴/۸۵	دارد		۵۰۱۷۵۰۰۰۰۰۰
۴	۶	۳۳/۹۷	دارد		۵۰۰۴۵۰۰۰۰۰۰
۵	۷	۳۴/۰۴	دارد		۵۰۰۵۵۰۰۰۰۰۰
۶	۹	۴۷/۲۳	دارد		۶۸۴۲۷۰۰۰۰۰۰
۷	۱۰	۴۵/۸۲	دارد		۷۰۱۷۱۰۰۰۰۰۰۰
۸	۲۴	۴۷/۲۰	دارد		۶۶۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰
۹	۳۵	۳۸/۸۴	دارد		۵۷۶۶۸۰۰۰۰۰۰۰
۱۰	۸۲	۴۲/۳۳	دارد		۶۹۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۱	۱۳۸	۲۰/۶۰	دارد	همکف	۲۶۷۸۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۲	۱۳۹	۲۰/۶۳	دارد		۲۵۷۹۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۳	۱۴۰	۲۰/۷۱	دارد		۲۵۸۹۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۴	۱۴۱	۲۰/۷۷	دارد		۲۵۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۵	۱۴۲	۲۰/۷۴	دارد		۲۵۹۳۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۶	۱۵۷	۱۷/۲۶	دارد		۲۵۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۷	۱۵۸	۱۷/۲۷	دارد		۲۵۸۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۸	۱۵۹	۱۷/۰۳	دارد		۲۵۱۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۹	۱۶۰	۱۶/۵۷	دارد		۲۵۰۷۱۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۰	۱۶۱	۱۶/۵۳	دارد		۲۵۰۶۶۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۱	۱۹۰	۱۲/۶۷	دارد	همکف	۲۵۰۲۷۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۲	۱۹۲	۱۰/۴۰	دارد		۲۵۰۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۳	۲۰۵	۱۷/۹۷	دارد		۲۵۵۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۴	۲۰۸	۱۸/۴۰	دارد		۲۵۴۸۴۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۵	۲۰۹	۱۷/۲۰	دارد		۲۵۳۳۶۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۶	۲۱۱	۲۰/۱۴	دارد		۲۵۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۷	۲۱۲	۱۹/۵۸	دارد		۲۶۴۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۸	۲۱۴	۲۰/۳۷	دارد		۲۵۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۹	۲۱۵	۱۹/۷۴	دارد		۲۶۶۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۰	۲۱۷	۲۰/۳۹	دارد		۲۵۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۱	۲۱۸	۱۹/۸۶	دارد	همکف	۲۶۸۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۲	۲۲۱	۲۰/۰۷	دارد		۲۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۳	۲۲۲	۲۰/۸۴	دارد		۲۶۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۴	۲۵۸	۳۵/۰۳	دارد		۲۶۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۵	۲۸۱	۱۷/۶۱	دارد		۲۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۶	۲۸۲	۲۵/۶۴	دارد		۲۸۴۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۷	۲۸۳	۲۰/۶۶	دارد		۳۰۰۹۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۸	۲۸۴	۲۰/۸۴	دارد		۳۲۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۹	۲۸۵	۳۵/۳۶	دارد		۵۲۸۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۰	۲۸۶	۳۸/۸۷	دارد		۶۰۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۱	۲۸۷	۲۰/۲۵	دارد	همکف	۳۲۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۲	۳۲۶	۲۰/۳۷	دارد		۲۰۹۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

۱- اجاره بها به صورت ماهیانه واریز نقدی و ارائه فیش بانکی به واحد درآمد شرکت عمران بوده و پیشنهاد رهن پذیرفته نخواهد شد.

۲- کلیه تعهدات مالی و قراردادی مستأجر اعم از اجاره بها سالیانه سهم واحد مربوط از شارژ بازار (براساس آخرین مصوبه هیأت مدیره بازار)، قبوض آب و برق و گاز، دارائی مشاغل، بیمه و غیره بابت تضمین در تسویه کامل و تحویل واحد به صورت ضمانت نامه بانکی که مبلغ آن توسط شرکت عمران مشخص می‌گردد اخذ و مستأجر متعهد به تحویل ضمانتنامه بانکی می‌باشد.

۳- در مدت اجاره با رعایت حقوق مستأجر تا پایان قرارداد، شرکت عمران شهر جدید اندیشه حق فروش واحد تجاری خود را خواهد داشت.

ردیف	شماره واحد	مساحت	طبقه	مبلغ اجاره (ریال)
۳۱	۳۳۴	۲۱/۷	همکف	۲۵۰۰۰۰۰۰
۳۲	۳۷۶	۳۴/۶۱	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۳۳	۳۷۷	۳۴/۴۰	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۳۴	۳۷۸	۳۴/۴۷	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۳۵	۳۷۹	۳۴/۴۴	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۳۶	۳۸۰	۳۷/۲۱	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۳۷	۳۸۳	۴۴/۹۶	همکف	۵۰۰۰۰۰۰۰
۳۸	۳۸۵	۳۴/۳۹	همکف	۴۰۰۰۰۰۰۰
۳۹	۳۸۷	۲۴/۸۸	همکف	۳۰۰۰۰۰۰۰
۴۰	۳۸۸	۲۸/۵۸	همکف	۴۲۰۰۰۰۰۰
۴۱	۳۸۹	۲۴/۲۶	همکف	۴۹۰۰۰۰۰۰
۴۲	واحد بزرگ ضلع جنوب شرقی	۵۴۶/۶۷	همکف	۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۳	۱	۳۴/۹۶	اول	۳۰۰۰۰۰۰۰
۴۴	۳	۳۴/۲۹	اول	۲۵۰۰۰۰۰۰
۴۵	۶	۳۵/۳۷	اول	۲۵۰۰۰۰۰۰
۴۶	۷	۳۴/۶۸	اول	۲۵۰۰۰۰۰۰
۴۷	۸	۳۴/۷۵	اول	۲۵۰۰۰۰۰۰
۴۸	۹	۳۵/۱۹	اول	۲۵۰۰۰۰۰۰
۴۹	۱۰	۴۸/۸۱	اول	۲۵۰۰۰۰۰۰
۵۰	۱۱	۳۴/۰۰	اول	۳۰۰۰۰۰۰۰
۵۱	۱۲	۲۲/۹۳	اول	۲۲۰۰۰۰۰۰
۵۲	۲۶	۲۷/۳۱	اول	۲۸۰۰۰۰۰۰
۵۳	۲۷	۴۶/۰۱	اول	۴۵۰۰۰۰۰۰
۵۴	۲۸	۳۹/۶۷	اول	۴۸۰۰۰۰۰۰
۵۵	۲۹	۴۱/۴۷	اول	۴۹۰۰۰۰۰۰
۵۶	۳۰	۳۰/۶۳	اول	۴۲۰۰۰۰۰۰
۵۷	۳۱	۳۰/۹۶	اول	۴۲۰۰۰۰۰۰
۵۸	۳۲	۳۰/۶۸	اول	۴۲۰۰۰۰۰۰
۵۹	۳۳	۴۱/۷۱	اول	۴۸۰۰۰۰۰۰
۶۰	۳۴	۳۷/۶۱	اول	۴۷۰۰۰۰۰۰
۶۱	۳۵	۴۶/۹۱	اول	۴۳۰۰۰۰۰۰
۶۲	۳۶	۲۷/۷۹	اول	۴۵۰۰۰۰۰۰

آگهی فراخوان عمومی فروش قطعات زمین با کاربری‌های مختلف و واحدهای تجاری بازار بزرگ ایرانی – اسلامی

از مورخ ۱۳/۰۸/۹۶ لغایت ۱۳/۰۹/۹۶ در فاز ۴ شهر جدید اندیشه

عمران اندیشه نزد خزانه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملی بابت تضمین شرکت در فراخوان و انعقاد قرارداد واگذاری واریز و فیش واریزی را به همراه فرم پیشنهاد قیمت در پاکت در بسته به دبیرخانه شرکت عمران شهر جدید اندیشه تحویل داده و رسید دریافت کنند. ضمناً کلیه پیشنهادها بلافاصله پس از پایان ساعت مقرر، در همان روز قرائت و برندگان پس از تأیید اعضای کمیسیون فراخوان و تصویب هیأت مدیره طی نامه‌ای ابلاغ خواهد شد.

۲- متقاضیان پس از تکمیل فرم شرکت در فراخوان، در صورت تمایل می‌توانند در تاریخ یاد شده، هنگام قرائت برگه‌ها حضور داشته باشند.

۳- خریدار واحدهای بازار ایرانی –اسلامی ملزم به هماهنگی و تطبیق نوع بهره برداری واحد خود براساس مصوبه مجمع عمومی شرکت عمران اندیشه درخصوص راسته بندی‌های تعیین شده بازار می‌باشد.

واحدهای بازار بزرگ ایرانی اسلامی واقع در محله فاز ۴

ردیف	شماره واحد	مساحت (متر مربع)	پارکینگ	طبقه	شرایط واگذاری (۳۰٪تقدماقی در اقساط ۴۸ ماهه)
۳۳	۳۲۷	۲۰/۷۰	دارد	همکف	۲۰۹۷۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۴	۳۲۸	۲۰/۴۴	دارد		۲۰۹۴۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۵	۳۵۵	۷۴/۱۳	دارد		۱۱۰۷۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۶	۳۹۰	۲۰/۵۳	دارد		۹۰۹۷۴۰۰۰۰۰۰۰۰
۴۷	باتک	۲۸۱/۶۶	۴		۶۱۰۹۶۵۰۰۰۰۰۰۰۰
۱	۲	۷۲/۱۰	دارد	اول	۶۰۳۷۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲	۱۳۳	۲۱/۰۰	دارد		۱۳۸۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۳	۱۳۶	۲۱/۵۷	دارد		۲۰۲۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۴	۱۳۷	۲۰/۷۰	دارد		۱۰۶۶۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۵	۱۳۸	۲۰/۷۷	دارد		۱۰۶۶۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۶	۱۳۹	۲۰/۸۲	دارد		۱۰۷۸۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۷	۱۴۰	۲۰/۸۲	دارد		۱۰۷۸۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۸	۱۴۱	۲۰/۸۵	دارد		۱۰۷۷۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۹	۱۵۷	۱۵/۶۰	دارد		۱۰۴۰۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۰	۱۵۸	۱۵/۲۱	دارد		۱۰۳۶۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۱	۱۵۹	۱۵/۵۱	دارد	اول	۱۰۳۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۲	۱۶۰	۱۴/۹۹	دارد		۱۰۳۴۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۳	۱۶۷	۱۴/۸۹	دارد		۱۰۷۸۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۴	۱۶۸	۱۵/۶۰	دارد		۱۰۴۰۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۵	۱۶۹	۱۵/۶۷	دارد		۱۰۴۴۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۶	۱۷۰	۱۵/۵۹	دارد		۱۰۴۴۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۷	۱۷۱	۱۵/۶۳	دارد		۱۰۴۳۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۸	۱۷۲	۱۵/۰۴	دارد		۱۰۳۵۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۹	۱۸۴	۱۶/۱۵	دارد		۱۰۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۰	۱۸۸	۱۲/۸۴	دارد		۱۰۳۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۱	۱۸۹	۱۲/۱۵	دارد	اول	۱۰۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۲	۱۹۰	۲۰/۰۱	دارد		۱۰۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۳	۱۹۱	۲۱/۰۲	دارد		۱۰۹۹۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۴	۱۹۲	۲۱/۱۶	دارد		۱۰۹۴۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۵	۲۰۹	۲۲/۱۹	دارد		۱۰۹۹۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۶	۲۱۰	۲۲/۶۰	دارد		۱۰۳۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۷	۲۱۱	۱۹/۱۸	دارد		۱۰۷۲

اخبار کوتاه داخلی

تکواندو ایران با ۴ هوکوبوش در فینال جایزه بزرگ ۲۰۱۷
تیم ملی تکواندو کشورمان در فینال جایزه بزرگ ۲۰۱۷ با ترکیب آرمن هادی‌پور، فرزاد عاشورزاده، ابوالفضل یعقوبی و سجاد مردانی به مصاف رقیبش می‌رود.

جایزه بزرگ ۲۰۱۷ با حضور ۱۶ تکواندوکارای برتر (هر وزن دو نماینده از هر کشور) پراساس آخرین رتکینگ اعلام شده از پانزدهم آذر به مدت دو روز در "آلیجان" ساحل عاج برگزار می‌شود تا در نهایت مدال اوران ۴ وزن در گروه مردان و ۴ وزن زنان مشخص و معرفی شوند.

تیم ملی تکواندو کشورمان برای شرکت در این رویداد جهانی با ترکیب آرمن هادی‌پور و فرزاد عاشورزاده در وزن ۵۸- کیلوگرم، ابوالفضل یعقوبی در وزن ۶۸- کیلوگرم و سجاد مردانی در وزن ۸۰- کیلوگرم در این رقابت‌ها حضور پیدا می‌کند.هدایت این تیم برعهده مهدی یاک‌به به عنوان سرمربی و علیرضا نصرآزادانی به عنوان مربی است.مسابقات فینال جایزه بزرگ ۲۰۱۷ است و به نفر نخست هر وزن ۸۰ امتیاز، نفر دوم ۲۸ امتیاز و نفر سوم ۲۸/۸ امتیاز در چارچوب افزایش امتیازات رتکینگ تعلق می‌گیرد.

روژ ملی کشتی در تقویم رسمی کشور ثبت شد
زادروز جهان‌پهلوان تختی، به عنوان روز ملی کشتی در تقویم رسمی کشور ثبت شد.
فدراسیون کشتی در چهار سال گذشته در تلاش بود تا روز پنجم شهریور زادروز جهان‌پهلوان غلام‌رضا تختی به عنوان روز ملی کشتی در تقویم رسمی کشور به ثبت برسد.این موضوع بارها از سوی فدراسیون کشتی و شخص رسول خادم با وزیر فعلی و پیشین ورزش در میان گذاشته و با موافقت آنها مواجه شد.به نظر می‌رسد بعدا؛ گذشت چند سال سرانجام روز ملی کشتی در تقویم رسمی کشور از سنال آینده ثبت خواهد شد.سید محمدرضا موالی زاده ریور شورای فرهنگ عمومی کشور با تأیید این خبر گفت: پنجم شهریور به عنوان روز ملی کشتی در تقویم رسمی کشور در ۹۷ به ثبت رسید.

دعوت از ۲۲ والیبالیست دختر به اردو
سرمربی تیم ملی والیبال جوانان دختر ۲۲ بازیکن را به اردوی چهارم آماده سازی این تیم دعوت کرد.
به گزارش –سایت فدراسیون والیبال، نوزدهمین دوره مسابقات والیبال قهرمانی جوانان دختر زیر ۱۹ سال آسیا از ۲۰ تا ۲۷ خرداد سال ۹۷ به مدت هشت روز در هانوی پایتخت ویتنام برگزار می‌شود.
چهارمین اردوی آماده سازی تیم ملی والیبال جوانان دختر از روز شنبه ۲۷ آبان در کمپ تیم های ملی والیبال بانوان در مجموع ورزشی آزادی تهران آغاز می‌شود و دو هفته آینده مدت ۱۱ روز ادامه خواهد داشت.تمرینات این مرحله از اردوی آماده سازی تیم ملی والیبال جوانان دختر زیر نظر اعظم عیدی به عنوان سرمربی برگزار می‌شود.
فهرست بازیکنان دعوت شده به اردو:فاطمه صبور، محمده محمد بیگی، زهرا زهدی، آیتک سلامت، فاطمه عنایت، فریبا عرب چوپدار، رفیه جهانی، الهه حلاج، زهرا صالحی، هانیه مهدیزاده، اسما سعیدی، پشاره نعمتی، غزاله الله یاری، ارمز خان محمدی، غزل دزفولی، مونا آشفته، بهار سلیمی زاده، محمده شامشوند، بیتا اعلائی، بهار روزانسال، عسل رضایی و هانیه حبیبی.

آغاز تورنات ملی‌پوشان بسکتبال از شنبه
فدراسیون بسکتبال به بازیکنان دعوت شده به اردوی ملی دو روز استراحت می‌دهد.
به گزارش شمس، تیم ملی بسکتبال ایران در رقابت‌های انتخابی جام جهانی ۲۰۱۹ سوم و ششم آذر باید برابر عراق و قطر به میدان برود. بر همین اساس سازمان تیم‌های ملی، ۲۳ بازیکن برای حضور در اردوی ملی دعوت کرده که کار فرد این نفرات از امروز وارد اردو شوند اما با نظر فدراسیون این بازیکنان دو روز استراحت خواهند داشت و از شنبه تمرینات‌شان را زیر نظر حرم حامی سرمربی تیم ملی آغاز خواهند کرد.
حاجد مردان، اوشین ساهاکیان، ارسلان کاظمی، بهنام پخچالی، سجاد مشایخی، نوید نیکشاس، میثم میرزایی، امیرحسین آذری، روزبه ارغوان، محمدرضا خدایع، صالح فروتن، محمد ترابی، وحید دلیرزاده، نوید رضایی،فر، امیر صدیقی، امیرحسین خندان‌پور، علی الفوری، ارون گرمایی‌پور، محمد جمشیدی، فرید اصالحی، محمد حسن‌زاده، آرمان زنگنه، کیوان ریاعی و مسعود سلیمانی بازیکنان دعوت شده به اردوی تیم ملی هستند.ایران در گروه D انتخابی جام جهانی چین با قزاقستان، قطر و عراق همگروه است.

تیم والیبال پیکان تهران در نخستین مسابقه هفته به گزارش روابط عمومی خود دست یافت.
به گزارش روابط عمومی فدراسیون والیبال، هفته هفتم مسابقات والیبال قهرمانی باشگاه های برتر سال ۹۶ جام شهید (محسن حبیبی) دیروز با شش دیدار پیکیری شد.

در نخستین دیدار این هفته تیم پیکان در خانه والیبال تهران میزبان سارویه ساری بود که شاگردان پیمان اکبری سرمربی تیم والیبال پیکان سه بر صفر و با امتیازهای ۲۵ بر ۲۳، ۲۲ بر ۲۲ و ۲۵ بر ۲۲ به پیروزی رسیدند.
پیمان اکبری سرمربی تیم پیکان در ابتدای این مسابقه از ترکیب پوریا فیاضی، سعید مصطفی زند، پوریا لیلی، فرهاد نظری افشار، ایمون و نوری معروف استفاده کرد.

تیم سارویه هم به ابتدا حامد تاوردی، علیرضا جدیدی، رضا صفائی، رامین خانی، ساسان ذرارا و محمدهاشم وادی را به میدان فرستاد.

در دومین مسابقه این هفته لیگ برتر و در سالن فدراسیون والیبال، شمس میزبان سارویه پیکان بود که شاگردان محمد دیکلی با شکست سه بر صفر رانجی‌پوشان سایپا شگفتی ساز شدند.

تیم سایپا که از سرمربی خارجی در لیگ برتر بهره می‌برد، در این مسابقه در سه ست متوالی با حراج گذشت.

در نخستین مسابقه فدراسیون والیبال دیروز در مجموعه ورزشی شهید شیروی در مرکز تهران گروه‌م آمدند تا در اقدامی نمادین «عشق به همنوع» را معنی کنند و به کمک زلزله زدگان غرب کشور بشناسند.

دیروز ورزشگاه شهید شیروی یکی از یادمانی ترین ورزشهای حیات تقریبا ۸۰ ساله خود را دیده همه آمدند. ورزشکاران، قهرمانان، پهلوانان، مسئولان ورزش و بسیاری از مردم اعلام هم در کنار آمدند تا این شعر سعدی شاعر نامدار ایران را معنی کنند که «چو عضوی به درد آورد روزگار – دگر عضوها را نماند قرار».

در این مراسم ورزشکاران همه رشته‌های ورزشی، با لباس های ورزشی حاضر بودند و تلاش می‌کردند گوسپای ای از تلاش برای کمک به زلزله‌زدگان منطقه غرب کشور را نشان دهند.

در همین رابطه روابط عمومی وزارت ورزش و جوانان اعلام کرد: فدراسیون اتومبیلرانی هم تعداد ۱۰۰ دستگاه خودرو افروند اعضای تیم‌های اتومبیلرانی را برای حمل کمک‌های مردمی به مناطق زلزله زده غرب کشور ارسال کرده است.همچنین ۱۰ هزار قوطی کنسرو، هزار چادر اقامتی، دو هزار تخته پتو توسط وزارت ورزش و جوانان به منطقه اعزام شد.فدراسیون کهنوردی هم اعلام کرد برخی کهنوردان برای کمک به مردم و نجات آنان از زیر آوار به منطقه اعزام شده اند.

حراج مدال قهرمان پارالمپیک
ساراه جوآرمردی هم مدال طلای خود در بازی‌های پارالمپیک ریو برای کمک به هموطنان آسیب دیده در زلزله غرب کشور به حراج گذاشت.ساراه جوآرمردی، ورزشکار پرافتخار تیم ملی تیراندازی جانبازان و معلولین، مدال طلای خود در بازی‌های پارالمپیک ریو را به نفع هموطنان آسیب دیده در زلزله مناطق غرب کشور

ورزشی

لیگ برتر والیبال

امتیازهای ۲۷ بـسر ۲۵، ۲۵ بر ۲۰ و ۲۲ بر ۲۵ مغلوب شمس شد تا سایپا در هفته هفتم چهارمین شکست خود را تجربه کند. تیم شمس با این برده، صاحب بازیکن تیم سایپا و محمد وکیلی سرمربی شمس در این مسابقه از داور نخست کارت زرد دریافت کردند.

تداوم حضور جامعه ورزش در کمک‌رسانی به زلزله زدگان

در این سفر حضور دارند.
همردی ورزشگیر آمریکایی با مردم کرمانشاه
آزادکار وزن ۱۲۵ کیلوگرم آمریکا در پیامی با اشاره به سفر سال گذشته خود به همراه تیم ملی آمریکا به شهر کرمانشاه گفت: ما مردم زلزله زده کرمانشاه، همدردی می‌کنیم.نیک گویازدوفسکی سنگین وزن تیم کشتی آزاد آمریکا که بهمن ماه سال گذشته به همراه تیم ملی آمریکا به کرمانشاه سفر کرده بود تا در رقابت‌های جام جهانی کشتی آزاد به میدان برود، بدنبال این حادثه دلخراش با ارسال یک پیام ویدیویی به نمایندگان ای تیم ملی آمریکا با مردم زلزله زده کرمانشاه احساس همدردی کرد.

متن پیام ویدیویی این کشتی‌گیر آمریکایی به شرح زیر است:

«من سال‌ها گذشته در کرمانشاه کشتی گرفتم. کرمانشاه شهری قهرمان‌گانه را همدارنی بسیار خوب بود.به عنوان یک کشتی‌گیر آمریکایی با مردم کرمانشاه در این لحظات سختی که دارند همدردی می‌کنم.

حراج سوبین مدال المپیک
همچنین مسعود مصطفی جوکار نایب قهرمان کشتی آزاد المپیک ۲۰۰۴ آتن، در اقدامی خداینستاده مدال خود برای کمک به زلزله‌زدگان استان کرمانشاه به حراج گذاشت تا پس از طلای المپیک کابلوش رستی در وزن‌برداری و برنز المپیک صباح شرعیی در کشتی فرنگی، سوبین مدال المپیک ورزشکاران ایران به در این راه به حراج گذاشته شود.

اقدام ارزشمند کشتی‌گیر ایرانی آذربایجان
صبح شرعیی، فرنگی‌کار ایرانی تیم آذربایجان با حراج گذاشتن مدال برنز المپیکش، برای کمک به هموطنان زلزله‌زده وارد کرد.شابر میهنی، اعضای صبحا شرعیی، سنگین‌وزن ایرانی تیم کشتی فرنگی آذربایجان هم اعلام کرد، مدال ارزشمند برنز خود را ۲۰۱۶ خود را برای کمک و اپراز همدردی با هموطنان زلزله‌زده به حراج می‌گذاروی خود را سراز کوچک این سزیمین دانست که مدال المپیکشان را برای کمک به هموطنان به حراج خواهد گذاشت.

کاری می توانم انجام دهم و تصمیم گرفتم سهم کوچکی در این جریان عظیم داشته باشم. دارنده دو منطقه اعزام توسط وزارت ورزش و جوانان به منطقه اعزام شد.فدراسیون کهنوردی هم اعلام کرد برخی کهنوردان برای کمک به مردم و نجات آنان از زیر آوار به منطقه اعزام شده اند.

ملی‌پوشان کشتی در میان مردم
اعضای تیم ملی کشتی آزاد هم به منظور کمک رسانی و همدردی با مردم زلزله دیده استان کرمانشاه دیروز به همراه مقامدیران وارد غازی وارد کرمانشاه شدند.نفراتی چون حسن یزدانی، حسن رحیمی، کیمل قاسمی، قاسم رضایی،مسعود اسماعیل پور، مصطفی حبیبی خانی و محمدعلی

ساراه جوآرمردی هم مدال طلای خود در بازی‌های پارالمپیک ریو برای کمک به هموطنان آسیب دیده در زلزله غرب کشور به حراج گذاشت.ساراه جوآرمردی، ورزشکار پرافتخار تیم ملی تیراندازی جانبازان و معلولین، مدال طلای خود در بازی‌های پارالمپیک ریو را به نفع هموطنان آسیب دیده در زلزله مناطق غرب کشور

سی و هشتمین سالگرد هفته بسیج، تأکید کرد: آن روزی که امام راحل فرمودند بسیج شجره طیب است، کلاسی حکیمانه بود که در عمل هم ثابت شد و بسیج در عرصه‌های مختلف اعـم از در دوران دفاع مقدس و بعد از جنگ تحمیلی نقش بی‌بدیلی ایفا کرد و حقیقتاً در میدان حاضر بوده و همیشه جانفشانی کرده است.بسیج‌پرو در ادامه با اعلام شعار هفته بسیج اظهار داشت: شعار هفته بسیج اسـمـال «بسیج مظهر مردمسـالاری دینی» است و امپدآوریم در این هفته دیدار با فرمانده معظم کل قوا محقق شود.

رئیس‌سازمان‌بسیج متـضـعـفین تأکید کرد: ما به این موضوع قائل هستیم که کسی که نظام، رهبر، انقلاب و کشورش را می‌خواهد حتی اگر در بسیج هم نبوده‌اند، باید باشد، بسیج محسوب می‌شود. در عین حال ما یک بسیج عمومی هستیم که داریم که کسانی هستند که بی‌تنام کرده‌اند اما نمی‌توانند در همه اسـت که در این بین، همیاری و همکاری دستگاه‌های مسئول را هم می‌طلبد.

رئیس‌سازمان‌بسیج متـضـعـفین در ادامه این نشست خبری ضمن تسلیت ایام ماه صفر و درگذشت هموطنانمان در زلزله غرب کشور، به اقدامات بسیج برای رسیدگی به وضع زلزله‌زدگان اشاره کرد و افزود: کار ابتدایی ما کات نامت‌د و اورژانسی شامل اورژانس و رساندن امکانات می‌شود و بعد با بلندمدت و تهیه و ساختن مسکن را در عهده داریم. که پس از این نشست، شخصاً

روز در این منطقه بود و منتهی به حمله تروریستی شد. در راه آن شرب و دل‌خوشی‌های برای غفونی گواشی را به همراه داشته باشد. وی گفت: تخصصان گوارش و کبد در صورت نیاز به فراخوان به مناطق زلزله‌زده اعزام خواهند شد. ملکزاده با اشاره به این که متخصصان گوارش و کبد علاوه بر جمع‌آوری کمک‌های نقدی در صورت نیاز به منطقه زلزله‌زده اعزام خواهند شد و آمادگی‌های لازم را در این راستا وجود دارد، گفت:توقع این حادثه تأثیر منفی بر روان بازماندگان داشته و این مسئله بر روی سیستم گوارشی نیز تأثیر منفی دارد.بنابراین توجه به حادثه‌دیدگان بسیار ضرورت دارد.

دانست و گفت:بصرف سبزیجات ومیوه‌ها هم در پیشگیری ازبروز سرطان‌ها بسیار حیاسر هستند. معاون تحقیقات وزارت بهداشت همچنین با پیچیده‌شدن روند وضع زلزله زدگان غرب کشور،خواستار کمک رسانی تمامی نهادهای مردم آسیب دیده شد و گفت: زلزله باعث قطع شرب و دل این مناطق شده و اختلال در سیستم آب و شرب و دل شده اما می‌تواند برای بیماری‌های عفونی گواشی را به همراه داشته باشد.

وی گفت: تخصصان گوارش و کبد در صورت نیاز به فراخوان به مناطق زلزله‌زده اعزام خواهند شد. ملکزاده با اشاره به این که متخصصان گوارش و کبد علاوه بر جمع‌آوری کمک‌های نقدی در صورت نیاز به منطقه زلزله‌زده اعزام خواهند شد و آمادگی‌های لازم را در این راستا وجود دارد، گفت:توقع این حادثه تأثیر منفی بر روان بازماندگان داشته و این مسئله بر روی سیستم گوارشی نیز تأثیر منفی دارد.بنابراین توجه به حادثه‌دیدگان بسیار ضرورت دارد.

دانست و گفت:بصرف سبزیجات ومیوه‌ها هم در پیشگیری ازبروز سرطان‌ها بسیار حیاسر هستند. معاون تحقیقات وزارت بهداشت همچنین با پیچیده‌شدن روند وضع زلزله زدگان غرب کشور،خواستار کمک رسانی تمامی نهادهای مردم آسیب دیده شد و گفت: زلزله باعث قطع شرب و دل این مناطق شده و اختلال در سیستم آب و شرب و دل شده اما می‌تواند برای بیماری‌های عفونی گواشی را به همراه داشته باشد.

وی گفت: تخصصان گوارش و کبد در صورت نیاز به فراخوان به مناطق زلزله‌زده اعزام خواهند شد. ملکزاده با اشاره به این که متخصصان گوارش و کبد علاوه بر جمع‌آوری کمک‌های نقدی در صورت نیاز به منطقه زلزله‌زده اعزام خواهند شد و آمادگی‌های لازم را در این راستا وجود دارد، گفت:توقع این حادثه تأثیر منفی بر روان بازماندگان داشته و این مسئله بر روی سیستم گوارشی نیز تأثیر منفی دارد.بنابراین توجه به حادثه‌دیدگان بسیار ضرورت دارد.

ورزشی

چهارمین برد متوالی پیکانی ها؛ شمس با شکست سایپا شگفتی ساز شد

تیم شمن این مسابقه را با ترکیب مهرداد شبیانی، بهنام ابراهیمی، امیر فلاح‌ت خواه، مرتضی شریفی، صابر کاظمی و مهدی جلوه آغاز کرد و در آن سوی میدان هم تیم سایپا این مسابقه با ترکیب مجتبی شعبان، سامان فائز، فرهاد سسال افزون، مهرداد بابایی، امیر غفور و سعید جوهری توانا شروع کرد.

تیم شهردازی تبریز در سومین مسابقه این هفته در سالن شهید اقدمی تبریز میزبان خاتم اردکان بود و با نتیجه سه بر یک به هفتمین پیروزی متوالی خود دست یافت.
تبریزی ها در ست نخست ۲۵ بر ۲۰ مغلوب میهمان خود شدند اما در ست های دوم تا چهارم به ترتیب با امتیازهای ۲۵ بر ۱۵، ۲۵ بر ۱۵ و ۲۵ بر ۲۳ به پیروزی رسیدند تا شاگردان عادل بناکار در هفتمین گام لیگ برتر هم تیم فاتح میدان باشند.

تیم شهرداری تبریز این مسابقه را با ترکیب مصطفی شریفات، امیرحسینی، حسام بخششی، میکائیل تاجر، بابک موسوی و فرش کشاورزی شروع کرد و برای ست خاتم اردکان هم حسن صنوبر، اکبر ولایی، محمد رضی پور، حماد سوسن آبادی، سعید شیروود و علیرضا جلالی به میدان رفتند.

تایچ سابر بازیچه:
ماکزانران ۱۰ – شهرداری ارومیه ۱
شهرداری اروامین ۳ – رعد پادفند کاشان صفر
هاوش گنبد ۱ – بانک سرمایه ۳

توقف تیم فوتبال پیکان پس از ۷ پیروزی متوالی

تیم فوتبال پیکان در دیدار خانگی برابر صنعت نفت آبادان در هفته دوازدهم لیگ برتر فوتبال ایران به تساوی یک بر یک اکتفا کرد تا پس از هفت پیروزی متوالی، متوقف شود.

پیکان که در شرایط ایده‌آل قرار دارد، در دیدار دیزروهم شروع خوبی داشت و در همان دقیقه دوم با ضربه سرفراز اسماعلی به گل رسید، اما مصعود ابراهیم زاده، در دقیقه ۲۷ با ضربه آزاد نمایشی کار را به تساوی یک بر یک کشاند. پیکان با این تساوی با ۲۲ امتیاز و دو بازی بیشتر نسبت به پرسپولیس به رتبه دوم جدول رده بندی رسید و صنعت نفت آبادان هم ۱۴ امتیازی شد.

جیش ۷ پلای گسترش فولاد
همچنین تیم‌های گسترش فولاد تبریز و استقلال خوزستان، تیم‌های چهاردهم و پانزدهم جدول لیگ، به مصاف یکدیگر رفتند. این دیدار دیروز در ورزشگاه بنیاد دیول تبریز برگزار شد، در نهایت با برتری ۲ بر یک میزبان به پایان رسید.

گسترش فولاد با این برد، ۱۴ امتیازی شد و با جیشی بلند و البته موقتا از رده چهاردهم به رده هفتم جدول صعود کرد. استقلال خوزستان هم ۱۰ امتیازی و در جایگاه پانزدهم باقی ماند.

اعزام ۱۵ کاروان از ۱۱ نفره «خلیج فارس»

به بازی‌های پارآ آسیایی
نشست هماهنگی سربازان است و تایچ بازی‌های تیم‌های ملی اعزامی به سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در دوبی تابستان می‌مهرت. است.
مسعود مسعود اشرفی دبیرکل کمیته ملی پارالمپیک در محل کمیته به گزارش ایسنا، این نشست که با حضور سربازان تیم‌های اعزامی و اجرائی کاروان خلیج فارس برپا شد، در حضور مسعود اشرفی دبیرکل و با تأکید بر اهمیت بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در دوبی تابستان در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

نشست هماهنگی سربازان است و تایچ بازی‌های تیم‌های ملی اعزامی به سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در دوبی تابستان می‌مهرت. است.
مسعود مسعود اشرفی دبیرکل کمیته ملی پارالمپیک در محل کمیته به گزارش ایسنا، این نشست که با حضور سربازان تیم‌های اعزامی و اجرائی کاروان خلیج فارس برپا شد، در حضور مسعود اشرفی دبیرکل و با تأکید بر اهمیت بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

تسهیلات دولت برای بازسازی کرمانشاه

حادثه زلزله غرب ایران نقش موثری ایفا کند

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات افزود: در زمینه امکانات و تسهیلات ویژه بالن همکاران ما در حال فعالیت هستند تا بالان را در منطقه سرپل فخاب برپا کنند و از روز سه شنبه هم این فعالیت را شروع کردند که اطلاع رسانی این انجام می‌شود.
ایفا ادامه داد: کارکنان وزارت ارتباطات پنج روزه و ۵۰۰۰ ختته چادر را به مناطق زلزله زده ارسال کردند و یک معاون هم منصوب کردیم که با اپراتورهای موبایل و تمام فعالان بخش مخابرات هماهنگی کند تا بتوانند در جهت مواد غذایی و اقلام بهداشتی کمک ها را جمع آوری و ارسال کنند.
آذری جهرمی در پایان گفت: ما از ستاد بحران گوارشی مننی بر اختلالات نادریوم و اگر گوارشیی برسد تیم‌های ما آماده هستند که سریع خدمت برسند.
وی در پاسخ به سئوالی درباره اختلال در ارتباط تلگرافی در چند شب پایب پش با تأیید این اختلال، در این حال تأکید کرد که این موضوع ارتباطی با شبکه‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نداشته است.
وی گفت: یکپگر این موضوع وجود و ام درخواست داده‌ام که دلایل آن در گوارشی تهیه و اطلاع رسانی شود.

مناطق زلزله‌زده مشکل دارو ندارند
قاضی زاده‌هاشمی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هم با اشاره به این که وظایف و الزامات وزارت قبال زلزله‌زدگان انجام شده و در حال اجراء است، گفت: مشکل کمبود دارو در مناطق زلزله‌زده نداریم. وی افزود: همه مراقات باسشیم که غذا و آب زلزله‌سزدگان آلوده نباشند و از ایجاد این مشکل پیشگیری کنیم.ما همچنین باید مراقب بهداشت محیط باشیم.

وی بسا اشاره به این کهه باید به مشکل رسانی آسپیدیدگان زلزله رسیدگی شود، افزود: ۲۰ تیم اورژانسی و روانشناسی دولطانه اعزام مناطق زلزله‌زده شده اند. وزیر بهداشت همچنین گفت:انجمن‌های مردمی بیمار‌های کلیوی و سرطانی هم فعال شده‌اند و در حال خدمت به بیماران سرطانی و کلیوی هستند.

هاشمی در پاسخ به پرسشی درباره اقدامات وزارت بهداشت برای تأمین دارو و اقلام بهداشتی در مناطق زلزله زده، گفت: کسانی که در این حادثه آسیب دیده‌اند به بخش عمده ای از آنان دچار شکستگی استخوان شده‌اند، همه بستری شده‌اند که این کار هم در تهران و در سـتند و در مکان صورت گرفته و در این امر رعایت بهداشت اهمیت زیادی دارد. ما به توجه به قطع شدن آب و وصل شدن مجدد آن باید تا یک هفته مراقبت‌های لازم انجام شود تا شکستگی لوله‌ها، فاضلاب را به پای آشامیدنی منتقل کنند.

وی افزود: تیم‌های بهداشتی هم در شهرها و در تهران و در روستاها فعال هستند و مردم هم باید مسائل بهداشتی را رعایت کنند. عین حال بخشی از احصام هستند که زیر آوارند و باید نسبت به بیمار‌های ناشی از اجساد آنها نکات بهداشتی رعایت شود.

در جلسه سران قوا بحثی درباره

اخبار کوتاه خارجی

مارادونا می‌خواهد دوباره سرمربی آرژانتین شود
سرمربی پیشین تیم آرژانتین پس از شکست آلیی سلسته برابر نیجریه قصد دارد هدایت کشورش را دوباره بر عهده بگیرد.
به گزارش اس، خورخه سامپائولی در هشتمین بازی‌اش به عنوان سرمربی تیم ملی آرژانتین، شکست را تجربه کرد. سرمربی آرژانتینی پس از رساندن آلیی سلسته به جام جهانی ۲۰۱۸ دوباره سقوط کرد. این تیم (ششمین) در بازی دوشسته ۴ بر ۲ مغلوب نیجریه شد. این نخستین شکست سامپائولی به تیم ملی بود.

دیگو آرماندو مارادونا از این فرصت استفاده کرد و به عملکردش در تیم ملی آرژانتین به عنوان سرمربی پرداخت و اعلام کرد که می‌خواهد به تیم ملی بازگردد. ستاره سال‌های دور آرژانتین پس از بازی، حاکسی را در اینستاگرامش منتشر کرد که عملکرد سرمربی‌های آلیی سلسته را در سال ۱۹۷۴ نشان می‌داد. در این بررسی مارادونا جایگاه خوبی داشت و با بیشترین درصد (۷۵) موفق‌ترین سرمربی در کسب پیروزی و تساوی بود.

دنامارک و استرالیا هم به جام جهانی راه یافتند
تیم ملی فوتبال دانمارک با برتری برابر ایرلند به جام جهانی راه یافت. به گزارش اسپسنا، در ادامه دیدارهای انتخابی جام جهانی فوتبال به قاره اروپا، دو دیدار برگزار شد که در یکی از آنها ایرلند در خانه به مصاف دانمارک رفت. این بازی با نتیجه ۲ بر یک دانمارک خاتمه یافت تا این تیم مقدراتانه صعود کند. دیدار این ترتیب دانمارک سه‌امین تیم حاضر در جام جهانی روسیه لقب گرفت.

همچنین دو تیم استرالیا و هندوراس در دیدار برگشت پلی اف این قاره‌ای برابر هم به میدان رفتند که این دیدار با برتری ۳ بر یک استرالیا به پایان رسید. بازی رفت دو تیم با تساوی بدون گل در تاریخ رسیده بوده.به این ترتیب، آسیا برای نخستین بار در تاریخ با پنج سهمیه جام جهانی حضور خواهد داشت. ایران، کره جنوبی، استرالیا، ژاپن و عربستان نمایندگان آسیا در جام جهانی هستند.

بهترین گزینه برای هدایت ایتالیا از نگاه اسپتوره ایتر
اسپتوره باشگاه ایتز، روزی مورینیو را بهترین گزینه برای هدایت تیم ملی فوتبال ایتالیا می‌داند.
به گزارش می‌دباست، جوزپه برگومی را باید یکی از اسپتوره‌های فروشا نشندی فوتبال ایتالیا دانست. برگومی در طول دوران بازیگری خود فقط برای تیم بازی کرد و عملکرد درخشانی در این تیم داشت. او با تیم ملی فوتبال ایتالیا هم در چهار جام جهانی حضور داشت و یک عنوان قهرمانی هم در کارنامه دارد. او مورینیو را بهترین گزینه برای جایگزینی وتوروا می‌داند.برگومی گفت: باید تغییراتی اساسی در تیم به وجود آید. از نظر من مورینیو بهترین گزینه برای بازگرداندن ایتالیا به روزهای اوج است.

دالچ در جام جهانی روی نیمکت کراسوی می‌نشیند
فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.

به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف کرد.

فدراسیون فوتبال کراسوی ایتالیا کرد که زلاتکو دالچ، سرمربی این تیم در جام جهانی روسیه خواهد بود.
به گزارش سیات وکرنجی، تیم ملی فوتبال کراسوی نوناست به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه برسد و به همین خاطر آنته کاسیچ از سمت مسعود اشرفی درباره شرایط کاروان ۱۱۵ نفره خلیج فارس در سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: این مسابقات در ۷ رشته دو میمانبی، نشنات وزینراندوزی، گلبال، بوجیا، بدنسازی، تنیس روی میز برگزار می‌شود و بازیهای پارآسیایی جوانان گفت: سومین دوره بازیهای پارآسیایی جوانان در شرایط برگزاری به زودی به بعدال اندک ورزشکاران می‌شود که اهمیت این بازیها باتوجه شرکت کنند در رقابتهای تیراندازی با کمان، شطرنج و بولینگ این رشته به درازا در جدول مسابقات حذف

گفت‌وگو با **امین‌الهی مصطفی چچان**

چراغ‌های نماد نورتنو به احترام قربانیان زلزله ایران خاموش شد
ایستاد: شهرداری شهر نورتنوی کانادا به احترام زلزله‌زدگان ایران، چراغ‌های نماد نورتنو را در میدان اصلی این شهر خاموش کرد. شهردار نورتنو در صفحه توئیتر خود نیز با ابراز تأسف از حادثه دلخراش زلزله در ایران، به صدها خانواده قربانیان این زمین‌لرزه تسلیت گفت. همچنین در دو روز گذشته برخی از مقامات استانی و دولتی کانادا از جمله جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا و کانلین وین، نخست‌وزیر انتاریو با ارسال پیام، با یازمدهگان این حادثه و مردم ایران ابراز همدردی کردند.

مورالس: آمریکا خطری واقعی برای صلح بین‌المللی است

ایرلس: «او مورالس» رئیس جمهوری بولیوی در صفحه توئیترش نوشت: آمریکا با اقداماتش خطری واقعی برای صلح جهانی است. رئیس جمهوری بولیوی، در واکنش به اتهامات مطرح شده آمریکا علیه ونزوئلا در نشست خبری رسمی شورای امنیت سازمان ملل با هادایت واشنگتن و این اتهامات واشنگتن علیه کاراکاس را محکوم کرد.

«نشانی اینترنتی: مشاور کت ایران برای ثبات منطقه خلیج است
فارس: یک مجله آمریکایی در تحلیلی با عنوان «خصوصی‌دورزی حاکم‌های واشنگتن در قبال ایران کودتا» مشارکت تهران برای ثبات منطقه ضروری است. نشانی‌اینترنتی افزود: پیگیری نظم امنیتی تحت رهبری آمریکا در خاورمیانه، خون آمریکایی‌ها و سرمایه‌های این کشور را به بغما برده است و این نقص راهبردی در هیچ جا بیش از سیاست‌های آمریکا در قبال ایران آشکار نبوده است.

مجارستان در اعتراض به مداخله جویی، سفیر آمریکا را فراخواند
فارس: مجارستان، سفیر آمریکا را به اتهام مداخله در رسانه‌های داخلی این کشور با انگیزه‌های سیاسی فراخواند. وزارت خارجه مجارستان «بوید کستالیک» سفیر آمریکا را به دلیل تصمیم این کشور مبنی بر کمک مالی به دولت جمهوری آمریکا روز سه شنبه نیز با انتشار پیامی سیاسی با نزدیک شدن به انتخابات سال آینده صورت می‌گیرد.

ترامپ: خوشحالم پس از ۱۲ روز به سفر باختران گشتم!

مهر: رئیس جمهوری آمریکا پس از پایان هفته با آسیای خود، از اینکه بار دیگر به کشورش بازگشته ابراز خوشحالی کرد. دونالد ترامپ در پیامی توئیتری نوشت از این که پس از ۱۲ روز بار دیگر به کشورش بازگشته خوشحال است. وی در این پیام همچنین سفر خود به کشورهای آسیای شرقی را موفقیت آمیز خواند. رئیس جمهوری آمریکا روز سه شنبه نیز با انتشار پیامی در توئیتر نوشته بود: در بازگشت به واشنگتن و از کاخ سفید بیابانه ای مهم را صادر می‌کنم.

فرا ۸۰۰ عضو تشکیلات «گون» به خارج از ترکیه بعد از کودتای ۱۵ ژوئیه

مهر:روزنامه آکشمتر ترکیه در خبری اعلام کرد: پس از کودتای نافرجام ۱۵ ژوئیه ۲۰۱۶ که هشتاد هزار نفر از اعضای گروه گولن که از جمله مسلمان و زمینه سازان این کودتا بودند، به خارج از مرزهای ترکیه به ویژه اروپا و آمریکا فرار کرده اند، خبر دیگری حاکیست:در حمله جنگنده های ارتش ترکیه به استان «شیرناک» در جنوب شرق این کشور چهار عضو ب. ک کشته شدند. ارتش ترکیه در این رابطه اعلام کرد: این حمله پس از دریافت اطلاعات درباره آماده شدن شماری از عوامل ب. ک برای حمله به نیروهای نظامی انجام گرفته است.

وزیر امور خارجه آمریکا برای حل بحران روهینگیا وارد میانمار شد
ایرنا:وزیر امور خارجه آمریکا وارد میانمار شد تا تلاش‌های خود را به منظور تیان فشار دادن دولت میانمار و فرمانده نظامیان ارتش این کشور در بحث‌های دشوار برای استان ارتش، که قتل‌عام متهم به نقض حقوق مسلمانان روهینگیا هستند، بکار گیرد. رکن تیلرسون در این سفر ابتدا با مین آتونگ هلاپنگ فرمانده ارتش میانمار دیدار کرد و از وی خواست ضمن امتناع از با هدف بازگشت این روهینگیاها را به ایلام یک تحقیق معتبر در مورد سوء استفاده های انجام شده متوقف سازد.

تأسیس یابین از ۲۴ هزار کی ترامپ را رئیس جمهوری آمریکا کرد
تسنیم: معاون رئیس جمهوری پیشین آمریکا گفت که اقدام ترامپ در محکوم نکردن هواداران برتری ژنرادی سپیدوستستان سرازور سرزنش است.
بسه گفته جو یابین، گسرن آن ۲۴ هزار و ۵۰۰ رأی نیو (تعداد آرایه که موجب پیروزی دونالد ترامپ بر هیلاری کلینتون در ایالت‌های کلیدی پیشگام، ویسکانسین و پنسیلوانیا شد) ما یک رئیس جمهوری خوب داشتیم. ما یک رئیس جمهوری داشتیم که نقش ریاست جمهوری را درک می‌کرد.

استقبال کابل از اهربرد تازه ترامپ در افغانستان
ایسنا:رئیس اجرائی دولت وحدت ملی افغانستان استراتژی ترامپ برای این کشور را کامی مثبت در جهت تغییر رویکرد آمریکا دولت کابل و پیوستن آنها به روند صلح افغانستان دانست. «عبدالله عبدالله» خواستار خاتمه کمک‌های آمریکا به کابل شد اما تأکید کرد که افغانستان از این کشور تقاضای چک سفید ندارد. وی با بیان این که گروه‌های تروریستی می‌توانند اقدامات دولت افغانستان را با این شیوه مواجه سازند، اما هرگز نمی‌توانند ما را متوقف کنند. اظهار داشت:ما در حالی که با معاتلمان دولت افغانستان می‌جنگیم، درهای ماگروه را به روی آنها باز خواهیم گذاشت:رئیس اجرائی دولت وحدت ملی افغانستان گفت: «طالبان همچنان گروه جهادی غلبه دارند در افغانستان است و در صورت پیوستن این گروه به روند صلح، سایر گروه‌های مخالف نیز به این روند ملحق خواهند شد.

شمارش معکوس برای پایان داعش در عراق

سرویس خارجی: دولت عراق اعلام کرد: درچند روز آینده یک عملیات بزرگ در غرب این کشور برای بستن پرنوده داعش آغاز خواهد شد.
در این رابطه، سخنگوی وزارت کشور عراق اعلام کرد که به زودی یک عملیات بزرگ در نزدیکی مرزهای مشترک کشورش با سوریه آغاز خواهد شد تا پرنوده داعش را کلاما ببندد.

«اسعد معین» در ادامه از وجود هماهنگی‌های مشترک میان دو طرف سوری و عراقی برای تأمین امنیت مرزها و حراست از آنها در مقابل نفوذ تروریست‌ها در روزهای آینده خبر داد و گفت: حفظ پیروزی‌های حاصل شده، مستلزم حمایت امنیت و مصون نگه داشتن مرزها و ممانعت از نفوذ داعشی‌ها و پایان دادن به هر تهدید تروریستی خارجی است. در همین حال، نخست‌وزیر عراق اعلام کرد که «بازارهمجبری» وزیر خارجه این کشور را مأمور برقراری تماس‌ها با هادف آرام کردی بر اوضاع در لبنان، سوریه و یمن کرده است.وی همچنین اعلام کرد که نیروهای عراقی برای آزادسازی مناطقی در اراضی مورد مناقشه با «ارایل» که دولت آن سال ۲۰۰۳ به آن ورود پیدا نکرده است، آماده می‌شوند.
در چنین شرایطی، کنگره آمریکا در گزارشی با بیان اتهامی‌های ناشی به جنبش مقاومت اسلامی «نجابه» اعلام کرد: درگیری‌های یمن مسئله حلیه حزب الله و نجابه و افراد خارجی که مسئول، مأمور و یا مرتبط با آن هستند، در دوره ۹۰ روزه پس از تصویب توسط رئیس جمهوری آمریکا اعمال خواهد شد.

نخست‌وزیر ترکیه: در صورت ادامه تسلیح کردهای سوریه به اتحاد با ایران می‌دهیم

سرویس خارجی: نخست وزیر ترکیه اعلام کرد: اتحاد با آمریکا در صورت ادامه ارسال سلاح برای گروهک تروریستی «پی‌دی‌ک‌دهای» (کردهای سوریه تحت حمایت واشنگتن) و عدم نیاز به تسلیح آنها، ضرر دارد.

«بیابلی‌الیدریم»افزود:رابطه‌ایرکا با گروهک‌تروریستی«پی‌دی‌ک‌دهای» (کردهای تحت حمایت آمریکا) ما را ناراحت می‌کند. آنها برای این گروه تروریستی با تروریست‌های داعش همکاری و با تروریست‌ها همکاری می‌کنند و اگر ادامه پیدا کند، اتحاد ما با آمریکا ادامه نخواهد یافت. وی تصریح کرد: این مسئله را به معاون دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا نیز ابلاغ کردم. بلردریم اضافه کرد: گروهک «پی‌دی» شش‌اعده گروه تروریستی «پ‌ک‌ک» در سوریه با تروریست‌های داعش همکاری و به آنها کمک کردند تا با سازمان خود از شهر رقه خارج شوند و حدود ۵۰ کامیون سلاح‌های داعش را از این شهر بیرون برندوی ایران داده داد: اما این درباره سرکرده فرقه تروریستی «فتو» (دوایسته فتح الله گولن) دلیل و مدرکی نخواستند که ارائه کنند و قتل‌های سازمان‌های این کشور و منطقه، به طرح‌های خارجی و تسهیل پشتیبان‌به ترن‌ها عقبت‌ر دانستند. بنشار اسد در

در این حوال جلال رحیم جمهور سوریه هدایت اصلی جنگ هفت ساله علیه سوریه را تلاش دشمنان عراق، بلژیک‌زدانان این کشور و منطقه، به طرح‌های خارجی و تسهیل پشتیبان‌به ترن‌ها عقبت‌ر دانستند. بنشار اسد در

صاحب امتیاز: شرکت ابرارچاپ (مؤسسه اطلاعات)

مدیر مسئول: سیدمحمدوعالی

سر دبیر: علیرضا خانی

نشانی: تهران - پلوار فردرماذ - خیابان نفت جنوبی - ساختمان

اطلاعات - کد پستی ۱۱۱۴۵۹۴۹۱۱ (تهران)

پست تصویری تحریریه ۲۲۲۵۸۰۲۲

تلفن: ۲۹۹۹۹

نمابر آهنگها ۲۱۰۱۹۲۲۵۸۰

تلفن پذیرش آهنگها ۱۸-۱۲-۲۲۵۸۰

نشانی اینترنتی: http://www.ettelaat.com
پست الکترونیکی: ettelaat@ettelaat.com

منشور اخلاقی: http://www.ettelaat.com/ftp/manshoor.pdf

اطلاعات

سال‌نود و دوم

پنجشنبه ۲۵ آبان ۱۳۹۶ <p>۲۷ مهر ۱۳۹۶ ۱۶ تومیر ۱۳۹۷</p>		یکشنبه ۲۵ آبان ۱۳۹۶ <p>۲۷ مهر ۱۳۹۶ ۱۶ تومیر ۱۳۹۷</p>
ظهر شرعی	۴۹:۱۱	ظهر شرعی
غروب آفتاب	۵۷:۱۵	غروب آفتاب
امداد غروب	۱۶:۱۷	امداد غروب
نیمه‌شب(شرعی/بین‌الدین/بین‌المدینه)	۶:۳۲	نیمه‌شب(شرعی/بین‌الدین/بین‌المدینه)
انان صبح (روزانه)	۱۵:۵۵	انان صبح(نشین)
طلوع آفتاب (روزانه)	۲۲:۰۶	طلوع آفتاب(نشین)
	۴۲:۰۶	

سفرآژاندهای ایرمکروانگلیساز

عنوان بخششی از تلاش ارتش برای اقدام علیه رابرت موگابه رئیس‌جمهور این کشور نقلی می‌شود. با این حال نیروهای ارتش به کارکنان این شبکه گفته اند که اشغال این ساختمان برای محافظت از دولت صورت گرفته و جای نگرانی نیست.

واکنش جهانی

سفرآژاندهای ایرمکروانگلیساز شهرنودان در زمینه زیمبابوه‌خواسته‌اند مواظب باشند و در خانه‌های خود پیگیری راهکاری صلح امیز در زمینه حل بحران زیمبابوه حمایت کرد. این اتحادیه اعلام کرد: تحولات سیاسی اخیر در زیمبابوه بسیار نگران‌کننده است و ما شرایط را زیر نظر داریم و تأکید داریم که حقوق‌انسانی‌سی شهروندان رعایت‌شود و قانون‌انسانی دولت دومکراتیک حمایت می‌کنیم. سفارت روسیه در زیمبابوه هم اعلام کرد که در جریان جدیدترین تحولات زیمبابوه،فعلیت‌هایش را در این کشور آفریقایی محدود کرده است. همزمان، چین که بزرگترین شریک تجاری زیمبابوه محسوب می‌شود، گفته که اوضاع این کشور را از نزدیک زیر نظر دارد و ایدوار است طرف‌های ذینفع اختلافات خودرابه‌شکلی مسالمت‌آمیز حل و فصل کنند. همچنین وزارت خارجه چین اعلام کرد دیداری باکمبرا فرمانده ارتش زیمبابوه را در این کشور داشته، عالی‌بوده است. در همین رابطه سخنگوی وزارت خارجه چین اعلام کرد سفررئیس‌گندشۀ ژنرال کانتستانتین چیونگا، فرمانده ارتش زیمبابوه به یکن رساتی دیدارهای معمول بین دو کشور بوده و ارتباطی با تحولات اخیر این کشور ندارد.

اعلام یکک منبع دولتی، وزیر دارایی دولت موگابه نیز توسط ارتش به منظور ریشه‌کی جنایتکاران طرف موگابه باعث رنج و غلاب اقتصادی واجتماعی مردم شده‌اند. بازداشت ارتش این کشور تکذیب کرد. ارتش این کشور در ابتدا در بیانیه خود اعلام کرد، به دنبال کودتای نظامی علیه حکومت رابرت موگابه نیست و فقط مجرمان را هدف گرفته است. در بیانیه ارتش آمده

ساختمان تلوزیویون دولتی زیمبابوه توسط نیروهای ارتش و شنبه شدن ریشه‌کی جنایتکاران طرف موگابه

نیروهای ارتش، شبکه دولتی ZBS مردم شده‌اند. بازداشت ارتش این کشور در ابتدا در بیانیه خود اعلام کرد، به دنبال کودتای نظامی علیه حکومت رابرت موگابه نیست و فقط مجرمان را هدف گرفته است. در بیانیه ارتش آمده

ساختمان تلوزیویون دولتی زیمبابوه به توسط نیروهای ارتش و شنبه شدن ریشه‌کی جنایتکاران طرف موگابه

نیروهای ارتش، شبکه دولتی ZBS مردم شده‌اند. بازداشت ارتش این کشور در ابتدا در بیانیه خود اعلام کرد، به دنبال کودتای نظامی علیه حکومت رابرت موگابه نیست و فقط مجرمان را هدف گرفته است. در بیانیه ارتش آمده

ساختمان تلوزیویون دولتی زیمبابوه به توسط نیروهای ارتش و شنبه شدن ریشه‌کی جنایتکاران طرف موگابه

نیروهای ارتش، شبکه دولتی ZBS مردم شده‌اند. بازداشت ارتش این کشور در ابتدا در بیانیه خود اعلام کرد، به دنبال کودتای نظامی علیه حکومت رابرت موگابه نیست و فقط مجرمان را هدف گرفته است. در بیانیه ارتش آمده

هافینگتون پست: ناقوس نواقی برای خروج سودی به‌صدا در پاکستان است

سرویس خارجی:ریکاردو ایزک‌نوشته‌محمد بن سلمان ولیعهد سعودی با سیاست‌های جدید خود،عربستان را به سمت درپاوشی سوق می‌دهد.هافینگتون پست در گزارشی خبر میدهد:ریکاردو ایزک، مدیرعامل شرکت لاکهید مارتن آمریکا از ارسال سامانه دفاع موشکی باتریوت به عربستان خبر داده است.

بحرین
دیبرکل جمعیت ملی-اسلامی‌الوفاق به‌عنوان‌بزرگ‌ترین جمعیت معارض بحرین در واکنش به اتهامات وارده علیه ابی منبی بر جاسوسی برای قطر تأکید کرد، هرگز در طول حاشایش به وطن خود خیانت کرده‌اشد.شیخ عبدالله «سلمان» که اکنون در زندان به سر می‌برد، در تماس تلفنی از زندان گفت: در طول حیاتم تنها حق و خوبی را برای وطن خود خواسته‌م و ملت‌ت را به دفاع اقدامات حق برای این وطن و مردمان آن کرده‌ام.این اظهارات شیخ علی سلمان در حالی است که «محمد بحرین» دادستان کل بحرین گفت: به دستور دادستان عمومی بحرین پرونده جدید شیخ علی سلمان و دو تن از اعضای جمعیت الوفاق به‌نام‌های شیخ «حسن سلطان»، و اعلی‌الاسود» به اتهامات جنایی بحرین با هدف سرنگونی نظام حاکم برپایتان جنایی بحرین در ارجاع داده شده است.

قطر
رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهوری ترکیه در دوحه با خلیفه آل ثانی امیر سابق قطر و پادشیم دیدار کرد و به بررسی مسائل منطقه‌ای پرداخت.خبرگزاری آناطولی گزارش داد که اردوغان پس از پایان سفر خود به کویت و دیدار با امیر کویت وارد دوحه شد و با دیدار خلیفه دیدار کرد. گفته می‌شود ۱۰اتوقنامه همکاری و واداشت تفاهم در زمینه‌های اقتصادی و فرهنگی و امور حیاتی در جریان سفر اردوغان به قطر امضا شد.

سرویس خارجی:کمیسر عالی سازمان ملل در گزارشی ضمن انتقاد شدید از برنامه‌ای «بیونگ بانگ» اعلام کرد:مردم کره شمالی با تحمل گرسنگی و فقر، ترفان بلندپروازی‌های هسته‌ای رهبران خود را می‌پردازند. در این رابطه، سازمان ملل به مردم‌های کره شمالی را در راه ساخت تسلیحات اتمی و موشکی در حالی که مردم این کشور در فقر غذایی و گرسنگی شدید سر می‌یزند، آمریکایی‌ها و کره جنوبی متهم کرد.

سرویس خارجی: سازمان ملل در گزارشی ضمن انتقاد شدید از برنامه‌ای «بیونگ بانگ» اعلام کرد:مردم کره شمالی با تحمل گرسنگی و فقر، ترفان بلندپروازی‌های هسته‌ای رهبران خود را می‌پردازند. در این رابطه، سازمان ملل به مردم‌های کره شمالی را در راه ساخت تسلیحات اتمی و موشکی در حالی که مردم این کشور در فقر غذایی و گرسنگی شدید سر می‌یزند، آمریکایی‌ها و کره جنوبی متهم کرد.

سرویس خارجی: کمیسر عالی سازمان ملل در گزارشی ضمن انتقاد شدید از برنامه‌ای «بیونگ بانگ» اعلام کرد:مردم کره شمالی با تحمل گرسنگی و فقر، ترفان بلندپروازی‌های هسته‌ای رهبران خود را می‌پردازند. در این رابطه، سازمان ملل به مردم‌های کره شمالی را در راه ساخت تسلیحات اتمی و موشکی در حالی که مردم این کشور در فقر غذایی و گرسنگی شدید سر می‌یزند، آمریکایی‌ها و کره جنوبی متهم کرد.

نگاه هفته

«میلیون‌ها زائر اربعین حسینی این هفته با حضور پرشور خود در کربلای معلی و خلق صحنه‌های زیبا و عاشقانه، بزرگترین اجتماع مذهبی جهان را رقم زدند. این مراسم هر ساله در عراق برگزار می‌شود، اسامیل نیز با حضور دست‌کم ۱۳ میلیون زائر از عراق، ایران و دیگر کشورها؛ پیروان دین موسی از نجف اشرف تا کربلای معلی صورت گرفت. برخی منابع شمار زائرین اربعین حسینی اسامل را بیش از ۲۰ میلیون نفر نیز ذکر کرده‌اند.

در تحول مهم دیگری، این هفته مقامات عراقی سر «محمدبن سلمان»، پسر شاه سعودی و ولیعهد عربستان به بغداد راه رفت‌گرفت. مسئولان وزارت خارجه و دولت عراق، اقدامات، تلاش‌ها و سیاست‌های ضدایرانی و ضدمقاومت محمدبن سلمان را عامل لغو این سفر از سوی بغداد اعلام کردند و گفتند از شخصی که در پی ضدیت با ایران و حزب‌الله لبنان است نمی‌توانند استیضال کنند.

«بهبی‌بی‌سی این هفته از معامله داعش با آمریکا در سوریه پرده برداشت. بی‌بی‌سی اذعان کرد که آمریکا در ازای تحویل مناطق تحت اشغال داعش به کردهای سوریه که تحت حمایت واشنگتن هستند، صدها تروریست را به همراه خانواده‌هایشان از رقه سوریه خارج کرد تا آسیب نبینند. از سویی این هفته شهر الویکال در دیرالزور که آخرین سنگر داعش در شرق سوریه خوانده می‌شد، آزاد شد.

«افشای سخنان ولیعهد انگلیس درباره بحران‌سازی روسیه پس از پایان خاورمیانه، این هفته خبرساز شد. یک فایل صوتی مربوط به ۳۱ سال قبل از پرنس چارلز منتشر شده که وی به صراحت مهاجرت یهودیان اروپایی به خاورمیانه را سبب مشکلات این منطقه می‌داند. از رئیس‌جمهوری وقت آمریکا می‌خواهد مقابل مهاجرت آنها بایستد. جان‌کوری وزیر خارجه سابق آمریکا هم این هفته به صراحت گفت اسرائیل در پی صلح در منطقه نیست.

«ارتش زیمبابوه با اعزام تانک‌ها به پایتخت، در آستانه کودتا علیه دولت رابرت موگابه قرار گرفت. این اقدام ساتانی پس از آن صورت گرفت که فرمانده ارتش هشدار داد اگر روند برکناری‌ها در حزب حاکم ادامه یابد ممکن است نظامیان مداخله کنند. موگابه اخیراً معاون رئیس‌جمهوری را در مورد حمایت ارتش است برکنار کرد تا زمینه را برای انتقال قدرت به همسرش پس از پایان دوران خود، هموار کند.

«اخبار مربوط به موج بازداشت‌ها در عربستان به اتهام آنچه فساد مالی خوانده شده است، این هفته هم ادامه یافت و ابعاد تازه‌ای از این دستگیری‌های غیرعمرتی‌نشد افشا شد. مهمترین تحول مربوط، هدف قرارگرفتن بااگورد یکی از شاهزادگان تحت تعقیب بود. منابع رسانه‌ای اعلام کردند، که سرآژاندها در حال فرار بود که بااگورد وی توسط جنگنده‌های سعودی سرنگون شد.

«حصول توافق اولیه برای امضای توافق جدید دفاعی میان آلمان، فرانسه و ۲۰ دولت دیگر اتحادیه اروپا این هفته خبرساز شد. به نظر می‌رسد، فرانسه به امضای این توافق که قرار است بازودی ایجاد شود به دنبال مواضع اخیر ترامپ مبنی بر لزوم تعقیفبات ناتو گرفته شده باشد.

«طرح‌بردورستی حمله به مراسم عزاداران اربعین حسینی در ایالت «سند» پاکستان ختنی شد. این نظامیان دولتی پاکستان در عملیاتی تهاجمی قبل از برگزاری مراسم عزاداری سه تروریست را به هلاکت برسانند. در تحولی دیگر این طرح، دادگاه پاکستان حمله محلات پهبادی آمریکا برای کشتن مردم قبایلی پاکستان اقامه دعوی کرد.

«حمله طالبان به ۱۵ مرکز امنیتی فتنهار افغانستان به شنبه شدن ۲۷ پلیس انجمید و ۱۵ تن دیگر زخمی شدند. نیروهای دولتی نیز ۴۵ تنه نظامی طالبان را کشتند و ۳۵ تن را زخمی کردند. در خبری دیگر، حامدکرزی رئیس‌جمهوری سابق افغانستان آمریکا را متهم به همکاری با داعش کرد. وی گفت: این دولت آمریکا بود که اجازه داد تا داعش در افغانستان با بگیرد. «جنگنده‌های ترکیه این هفته در راستاسی مبارزه با پ.ک.ک نواحی کوهستانی اطراف سلیمانیه عراق و جنوب ترکیه را بمباران کردند که به شنبه شدن دست کم ۱۱۵ تن از آنان انجامید. همچنین در این هفته وزیر دفاع ترکیه اعلام کرد که روند خرید سامانه دفاعی اس-۴۰ روسیه تکمیل شده است.

«اظهارات ترامپ در دفاع از سخنان پوتین مبنی بر عدم مداخله روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ آمریکا، این هفته واکنش و انتقادات تند مقامات و ستانورهای این کشور علیه او به دنبال داشت و ترامپ را به دلیل حمایت از سکو و سیاست‌های روسیه به باد انتقاد گرفتند. همچنین این هفته سازمان اطلاعات آمریکا(اسا)در گزارشی ادعای ترابمیتانی بر عدم همکاری روسیه در این انتخابات را رد و بر تبعیت این سازمان از اسنادی و ارزیابی‌های ناهادهای اطلاعاتی آمریکا تأکید کرد. این هفته همچنین‌ابرنی سنلنر» نامزد دوم کرات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ آمریکا از ترابم خواست تا همانند «جرج بوش» و اوبارا اوباما، با کمک به زلزله‌زدگان ایران، سیاست‌های خصمانه علیه تهران را کنار گذارد.

«تحولات شدت‌گرفته، کره این هفته تحت‌الشعاع سفر ۱۲ روزه ترابم به شرق آسیا قرار گرفت. رئیس‌جمهوری آمریکا اگر چه به توصیه‌های مشاوران خود برای عدم موضع‌گیری علیه کره شمالی عمل کرد، اما ادامه رزمایش‌های مشترک این کشور و متحدین خود در شبه جزیره کره و واکنش پیونگ یانگ به این اقدامات با شکایت از واشنگتن به سامانه اجاز، رفع تنش‌ها در منطقه را نداد.

«این هفته دادگاهی در لبنان حکم بازداشت«موسی کوسا» وزیر خارجه پیشین لبنی را به اتهام دست داشتن در ربودن امام موسی صدر صادر کرد. وی که از نزدیکان «معمرقذافی»، دیکتاتور سابق لیبی است در زمان رایش امام موسی صدر با عللان این اقدام همکاری کرده بود.

امام موسی صدر با عللان این اقدام همکاری کرده بود.

اسلام آباد:اقدامات ضد پاکستان شاید به جنگ تبدیل شود

سرویس خارجی:رئیس ستاد مشترک ارتش پاکستان با انتقاد از برخی اقدامات اطلاعاتی همسایه خود، در خصوص احتمال بروز جنگ اتمی در منطقه جنوب آسیا هشدار داد.

ژنرال «سید محمد حیات» با اشاره به اقدامات خصمانه هند علیه پاکستان در منطقه «دامه‌الادله» گفت: هند با حمله به پاکستان در منطقه ممکن است به جنگ اتمی در منطقه جنوب

شکایت نهادهای حقوقی و خانواده‌قربانیان

لیبی از «خلیفه حنتر» به داد‌گاه کیفری «لااه»

سرویس خارجی: جمعی از چهپه‌های حقوقی و خانواده‌های قربانیان اقدامات خشونت‌آمیز در لیبی با طرح شکایتی علیه «خلیفه حنتر»، فرمانده نیروهای مسلوم در ارتش ملی لیبی و دیگر چهپه‌های نظامی این کشور به دادگاه کیفری بین‌المللی «لااه» انا را به ارتکاب جنایات جنکی و ضدبشری علیه غیرنظامیان در این کشور متهم کردند. در این رابطه، «تونی کیدمن»، وکیل خانواده‌های قربانیان در لیبی تأکید کرد: فیلم‌هایی وجود دارند که در آنها حنتر به نروایشا دستور قتل تمامی اسرا و منع رادر آنها را می‌دهد.

دادگاه تجدید نظر مصر اعتراض «محمد بدیع» رهبر اخوان المسلمین و همسایان دیدار پرونده خشونت‌د در اسماعیلیه را رد کرد و به این ترتیب حکم حبس بدیع «بدیع» و ۳۵ تن دیگر تأیید شد.در پرونده موسوم به «خشونت‌د در اسماعیلیه» که منجر به کشته شدن سه شهروند و زخمی شدن ۱۶ تن دیگر شده بود، حکم باقی‌متهمان که به حبس اد و حبس طولانی‌مدت محکوم شده بودند، نیز تأیید شد.

دادگاه تجدید نظر مصر اعتراض «محمد بدیع» رهبر اخوان المسلمین و همسایان دیدار پرونده خشونت‌د در اسماعیلیه را رد کرد و به این ترتیب حکم حبس بدیع «بدیع» و ۳۵ تن دیگر تأیید شد.در پرونده موسوم به «خشونت‌د در اسماعیلیه» که منجر به کشته شدن سه شهروند و زخمی شدن ۱۶ تن دیگر شده بود، حکم باقی‌متهمان که به حبس اد و حبس طولانی‌مدت محکوم شده بودند، نیز تأیید شد.

درخواست سازمان ملل از عربستان برای لغو فوریه محاصره یمن

اعلام کرد: اتلاف متناجز عربی امکان‌انداز-مسائلی‌های جدید برای حدود ۲۸۰هزار آواره در یمن را ندارد. سیستم هدایت پرواز این فرودگاه را در اختیار کربان‌های انسانی برای حدود ۲۸۰هزار تن از آوارگان شده وخواهان لغوفوریی محاصره‌شد،کمیسر عالی سازمان ملل در امور آوارگان گفت: «اشاره به اقدامات خصمانه هند علیه پاکستان در منطقه «دامه‌الادله» گفت: هند با حمله به پاکستان در منطقه ممکن است به جنگ اتمی در منطقه جنوب

انتقاد شدید سازمان ملل از برنامه هسته‌ای کره شمالی

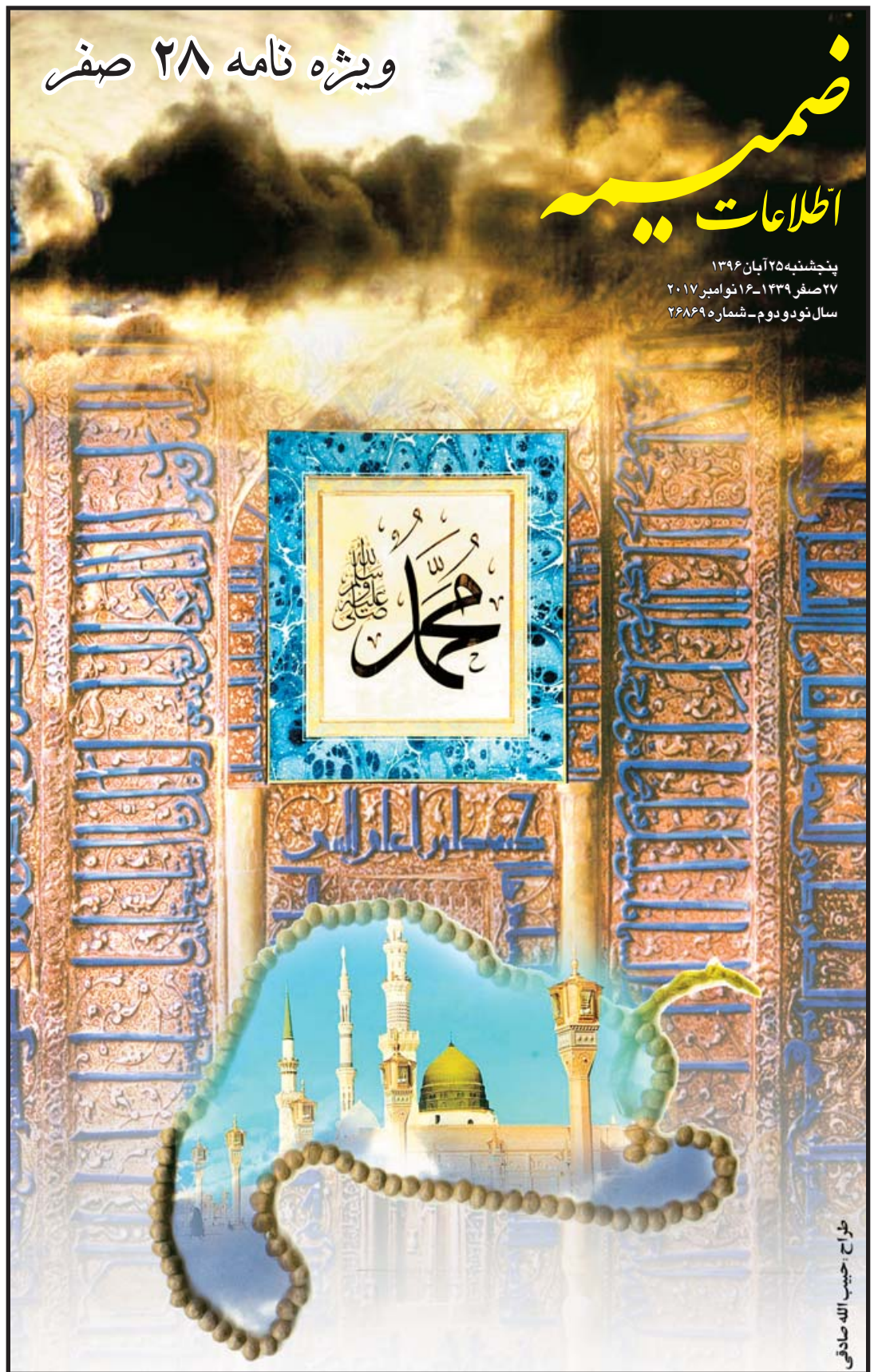
سرویس خارجی: سازمان ملل در گزارشی ضمن انتقاد شدید از برنامه‌ای «بیونگ بانگ» اعلام کرد:مردم کره شمالی با تحمل گرسنگی و فقر، ترفان بلندپروازی‌های هسته‌ای رهبران خود را می‌پردازند. در این رابطه، سازمان ملل به مردم‌های کره شمالی را در راه ساخت تسلیحات اتمی و موشکی در حالی که مردم این کشور در فقر غذایی و گرسنگی شدید سر می‌یزند، آمریکایی‌ها و کره جنوبی متهم کرد.

ضمیمه اطلاعات

پنجشنبه ۲۵ آبان ۱۳۹۶
۲۷ صفر ۱۴۳۹ - ۱۶ نوامبر ۲۰۱۷
سال نود و دوم - شماره ۲۶۸۶۹

ویژه نامه ۲۸ صفر

طراح: حبیب الله صادقی

محمد؛ آرزوی بزرگ انسان امروز

پس از قرن چهارم میلادی و از زمانی که امپراتوران روم به مسیحیت گرویدند و عقاید کلیسا را به عنوان آرا و عقاید رسمی ترویج کردند، بنای مخالفت را با حوزه های فکری و علمی آزاد گذاشتند تا این که سرانجام ژولتی نین، امپراتور روم شرقی در سال ۵۲۹ میلاد مسیح (قرن ششم میلادی) دستور تعطیلی دانشگاه ها و بستن مدارس و مراکز علمی را صادر کرد و دانشمندان از بیم جان متواری شدند و چراغ علم و فلسفه در قلمرو امپراتوری روم خاموش شد. درست در همین زمان بود، قرن

ششم میلادی و مقارن با خاموشی چراغ علم و دانش در روم که بزرگترین حادثه تاریخ به وقوع پیوست و شبه جزیره عربستان شاهد بعثت بهترین مخلوق خداوند، محمد امین (ص) شد که در نخستین گام به فراگیری علم و دانش فراخوانده شد: «بخوان به نام پروردگارت که آفریدت» و سپس پیروان خود را به آموختن علم و دانش از آغاز تا پایان زندگی باروایت «العلم من المهدالی اللحد» فراخواند. ... به راستی می توان گفت که محمد را این چنین «باید از نو دید» و «از نو شناخت». او را با نگاهی که اشیاء

دکتر علی شریعتی

کلی و تمام هر مذهبی، شناختن خدای آن، کتاب آن و پیغمبر آن ضروری است؛ و این روش ساده ترین، ممکن ترین و در عین حال علمی ترین و مطمئن ترین روش شناخت یک مذهب است. محمد ترکیبی از موسی و عیسی است.

بقیه در صفحه ۵

صلح امام حسن (ع)

نوشته: شیخ راضی آل یاسین
ترجمه: آیت الله سید علی خامنه ای

مقدمه مترجم:

[در ابتدای این کتاب تحقیقی، به عنوان مقدمه چنین آمده است:]

اینک که با فراهم آمدن ترجمه این کتاب پر ارزش و نامی، جامع ترین و مستدل ترین کتاب درباره «صلح امام حسن» در اختیار فارسی زبانان قرار

می گیرد؛ این جانب یکی از آرزوهای دیرین خود را بر آورده می یابم و جبهه سپاس و شکر بر آستان لطف و توفیق پروردگار می سایم.

پیش از این که به ترجمه این کتاب بپردازم، مدت ها در فکر تهیه نوشته ای در تحلیل موضوع صلح امام حسن بودم و حتی پاره ای یادداشت های لازم نیز گرد آورده بودم، ولی سپس امتیازات فراوان این کتاب مرا از فکر نخستین بازداشت و به ترجمه این اثر ارزشمند وادار کرد. مگر که جامعه فارسی زبان نیز چون من از مطالعه آن بهره گیرد و هم برای اولین بار درباره این موضوع بسی با اهمیت، کتابی از همه و جامع، در معرض افکار جویندگان و محققان قرار گیرد.

***

پدرش، امیر مؤمنان علی بن ابیطالب و مادرش مهتر زنان فاطمه دختر پیامبر خدا است - درود و رحمت خدا بر آنان. در تاریخ، از این کوتاهتر و در عالم نسب ها، از این پر شرافت تر، نسبی وجود ندارد. در شهر مدینه، شب نیمه ماه رمضان سال سوم هجرت، تولد یافت. فرزند نخستین پدر و مادرش بود. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - بلافاصله پس از ولادتش، او را گرفت، در گوش راستش اذان و در گوش چپش اقامه گفت. سپس برای او گوسفندی قربانی کرد، سرش را تراشید و هموزن موی سرش - که یک درم و چیزی افزون بود - نقره به مستمندان داد. دستور داد تا سرش را عطر آگین کنند و از آن هنگام، آئین عقیقه و صدقه دادن به هموزن موی سر نوزاد، پدید آمد.

او را «حسن» نام داد و این نام در جاهلیت سابقه نداشت و کنیه او را «ابو محمد» نهاد و این تنها کنیه اوست. لقب های او: السبط است و السید و الزکی و المجتبی و التقی.

همسران او عبارتند از: «ام اسحاق» دختر طلحه بن عبیدالله، «حفصه» دختر عبدالرحمن بن ابی بکر، «هند» دختر سهیل بن عمرو و «جعله» دختر اشعث بن قیس. و این آخرین، همان است که به اغوای معاویه، او را مسموم و شهید کرد.

به یاد نداریم که تعداد همسران او در طول زندگی اش از هشت یاده - به اختلاف دو روایت - تجاوز کرده باشد. باین توجه که «ام ولد» هایش ^(۱) هم داخل در همین عددند.

مردم به او از دواج های زیادی نسبت داده و در تعیین عدد آن به میل خود راه مبالغه پیموده اند. برایشان پوشیده مانده که از دواج های زیادی که باین اعداد بدان اشاره کرده اند و بعضی ها هم آن را وسیله عیجوبی قرار داده اند؛ اگر هم بوده، به معنای از دواج برای شرکت در زندگی نبوده، بلکه حوادثی بوده که اوضاع و احوال قانونی و شرعی آن را ایجاب می کرده و قهراً در این موارد از دواج و طلاق هم از هم جدا نیست و این خود دلیل وضع و موقعیت مخصوص این ازدواج هاست.

یقیناً ازدواج زیاد در صورتی که شرایط و اوضاع قانونی و شرعی آن را ایجاب کند، در خور ملامت نخواهد بود؛ بلکه این خود با توجه به موجباتی که آن شرایط را پیش می آورده، نشانه قدرت امام در عقیده مردم می باشد؛ ولی عیجوبیان شتابزده، نه حقیقت را دانسته اند و نه نادانی خود را؛ و اگر پاسخ امام حسن را به «عبدالله بن عامر بن کریم» - که آن حضرت با زن قبلی او ازدواج کرده بود - می شنیدند؛ زبان انتقاد در کام می بردند. فرزندان آن حضرت از دختر و پسر ۱۵ نفر بوده اند؛ به نامهای: زید، حسن، عمرو، قاسم، عبدالله، عبدالرحمن، حسن، ابراهیم، طلحه، ام الحسن، ام الحسن، فاطمه، ام سلمه، رقیه، ام عبدالله و فاطمه. نسل او فقط از دو پسرش: حسن و زید، باقی ماند و از غیر این دو انتساب به آن حضرت درست نیست.

هیچکس از جهت منظر و اخلاق و پیکر و رویه و مجد و بزرگواری، به رسول اکرم شبیه تر از او نبود. وصف کنندگانش او را این چنین ستوده اند و گفته اند:

دارای رخسارهای سفید آمیخته به اندکی سرخ، چشمانی سیاه، گونه ای هموار، محاسنی انبوه، گیسوانی مجعد و پر گردنی سیمگون، اندامی متناسب، شانه ای عریض، استخوانی درشت، میانی باریک، قدی میانه، نه چندان بلند و نه کوتاه، سیمایی نمکین و چهره ای در شمار زیباترین چهره ها بود.

و یا چنان که شاعری سرود:

هیچ زیبایی و حسنی به خاطر هو شمندان نگذاشته،

مگر آن که او را از آن زیبایی بهره ای خاص بود.

پیشانی او در زیر طره گیسویش بدان می مانست که:

ماه تمامی، تاجی از شام تاریک، بر سر نهاده باشد.

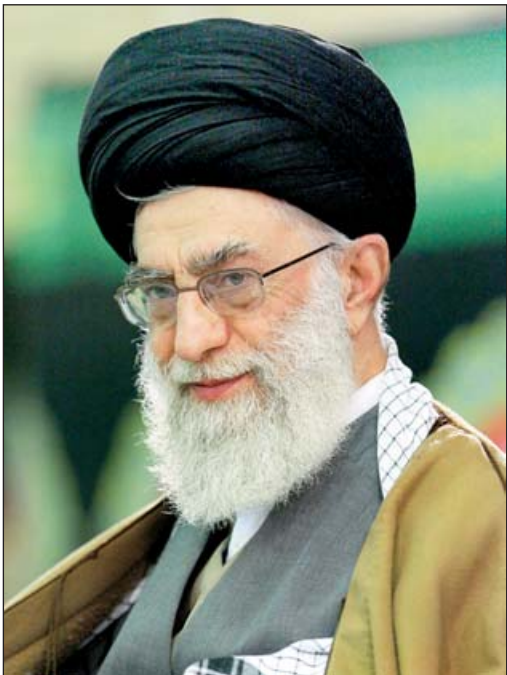
بقیه در صفحه ۲

صلح امام حسن (ع)

نوشته: شیخ راضی آل یاسین

ترجمه: آیت الله سید علی خامنه ای

بقیه از صفحه اول

بوی دلاویز او از «عبر» خاکبان بر تر بود

و از مشک آنان گشتی که آن عطری آسمانی است.

ابن سعد گفته است: «حسن و حسین به رنگ سیاه، خضاب می کردند.»

واصل بن عطاء گفته است: «در حسن بن علی، سیمای پیمبران و

درخشندگی پادشاهان بود.»

بیست و پنج بار حج کرد پیاده، در حالی که اسب های نجیب را با او یدک می کشیدند.

هر گاه از مرگ یادمی کرد، می گریست و هسرهازه از قبر یادمی کرد، می گریست و هر گاه محشر را و عبور از صراط را به یادمی آورد می گریست

و هر گاه به یاد ایستادن به پای حساب می افتاد، آن چنان نعره می زد که بیهوش می شد و چون به یاد بهشت و دوزخ می افتاد، همچون مار گزیده به خود می پیچید. از خدا طلب بهشت می کرد و به او از آتش پناه می برد. و چون وضو می ساخت و به نماز می ایستاد، بدنش به لرزه می افتاد و رنگش زرد می شد.

سه نوبت، در ایلی اش را با خدا تقسیم کرد و دو نوبت از تمام مال خود برای خدا گذشت و با این همه، در تمامی حالات به یاد خدا بود گفته اند: «در زمان خودش، آن حضرت عابدترین مردم و بی اعتناترین مردم به زیور دنیا بود.»

در سرشت و طینت او برترین نشان های انسانیت وجود داشت. هر که او را می دید، به دیده اش بزرگ می آمد و هر که با او آمیزش داشت، بدو محبت می ورزید و هر دو سست یادشمنی که سخن باخطبه او را می شنید، به آسانی درنگ می کرد تا او سخن خود را اتمام کند و خطبه اش را به پایان برد.

ابن زبیر (به نقل ابن کثیر ج ۸ ص ۳۷) گفته است: «به خدا، زنان از مثل حسن بن علی نمی شکیب اند.»

محمد بن اسحاق گفت: «پس از رسول خدا (ص) هیچکس از حیث آبرو و بلندی قدر، به حسن بن علی نرسید. بر در خانه اش فرش می گسترند و چون او از خانه بیرون می آمد و آنجای نشست، راه بسته می شد و به احترام او کسی از برابرش عبور نمی کرد و او چون می فهمید، بر می خاست و به خانه می رفت و آنگاه مردم رفت و آمد می کردند.»

در راه مکه از مرگش فرود آمد و پیاده به راه ادامه داد. در کاروان کسی نماند که بدو تاسی نجوید و پیاده نشود؛ حتی سعد بن ابی وقاص که پیاده شد و در کنار آن حضرت راه افتاد. «امیرک بن زیاد» به ابن عباس - که برای حسن و حسین رکاب گرفته بود و لباسشان را مرتب می کرد- گفت: «تو از اینها سالخورده تر ای! رکاب برایشان می گیری؟» وی جواب داد: «ای فرومایه پست! تو چه می دانی اینها کی اند! اینها پسران رسول خدایند. آیا این موهبتی از جانب خدا بر من نیست که رکابشان را بگیرم و لباسشان را مرتب کنم؟»

با این شأن و منزلت، تواضعش چنان بود که: روزی بر عده ای مستمند می گذشت و آنها پاره های نان را بر زمین نهاده و خود روی زمین نشسته بودند و می خوردند. چون حسن بن علی را دیدند، گفتند: «ای پسر رسول خدا، بیابا ما هم غذا شو!» فوراً از مرکب فرود آمد و گفت: «خدا متکبران را دوست نمی دارد» و با آنان به غذا خوردن مشغول شد. آنگاه آنها را به میهمانی خود دعوت کرد و هم غذا به آنان داد و هم پوشاک.

بخشش و کرم او آنچنان بود که مردی حاجت نذا و آورد. آن حضرت به او گفت: «حاجت را بنویس و به من بده.» و چون نامه او را خواند، دو برابر خواسته اش بدو بخشید. یکی از حاضرین گفت: «این نامه جقدر برای او پر برکت بود ای پسر رسول خدا!» فرمود: «برکت آن برای ما بیشتر بود زیرا ما را از اهل نیکی ساخت. مگر نمی دانی که نیکی آن است که بی خواهش به کسی چیزی دهند و اما آنچه پس از خواهش می دهند، بهای ناچیزی است در برابر آبروی او. شاید آن کس شب را با اضطراب و میان بیم و امید به سر برده و نمی دانسته که آیا در برابر عرض نیازش، دست در به سینه او خواهی ز پادشادی قبول به او خواهی بخشید و اکنون با تن لزان و دل پر تیش نزد تو آمده؛ آنگاه اگر تو فقط به قدر خواسته اش به او بخشی، در برابر آبرویی که نزد تو ریخته، بهای اندکی به او داده ای.»

وقتی به شاعری، عطیه ای داد، یکی از حاضرین گفت: «سبحان الله! به

شاعری که معصیت خدای کند و بهتان می زند، بخشش می کنی؟» فرمود: «بنده خدا! بهترین بخشش از مال آن است که با آن آبروی خود را نگاه داری. همانا یکی از انواع جویاشدن خیر آن است که از شر پیریزی.»

مردی از او چیزی خواست، به او پنجاه هزار در هم و پانصد دینار عطا کرد و فرمود: «کسی را برای حمل این بار حاضر کن.» و چون کسی را حاضر کرد، ردای خود را بدو داد و گفت: «این هم اجرت باربر.»

عربی نزد او آمد فرمود: «هر چه ذخیره داریم به او بدهید.» بیست هزار در هم بود، همه را به عرب دادند. گفت: «مولای من! اجازه ندادی که حاجتم را بگویم و مدیحه ای در شأن تو بخوانم!» آن حضرت در پاسخ، اشعاری انشاء کرد بدین مضمون که: «بیم فرو ریختن آبروی آن کس که از ما چیزی می خواهد، موجب می شود که ما پیش از خواهش و سؤال او، بدو بخشیم.»

مدائنی روایت کرده که: «حسن و حسین و عبدالله بن جعفر به راه حج می رفتند، توشه و تنخواه آنان گم شد، گر سنه و تشنه به خیمه ای رسیدند که پیرزنی در آن زندگی می کرد. از او آب طلبیدند گفت: این گوسفند را بدو بشید و شیر آن را با آب بیامیزید و بیاشامید. چنین کردند. سپس از او غذا خواستند؛ گفت: همین گوسفند را دارم، بکشید و بخورید. یکی از آنان گوسفند را ذبح کرد و از گوشت آن مقداری بریان کرد و همه خوردند و سپس همانجا به خواب رفتند. هنگام رفتن به پیرزن گفتند: «ما از قریشیم، به حج می رویم؛ چون باز گشتیم نزد ما بیا با تو به نیکی رفتار خواهیم کرد.» و رفتند.

شوهر زن که آمد و از جریان خبر یافت، گفت: وای بر تو! گوسفند مرا برای مردمی ناشناس می کنی؛ آنگاه می گوئی: از قریش بودند؟!

روز گاری گذشت و کار بر پیرزن سخت شد. از آن محل کوچ کرد و به مدینه عبور ش افتاد. حسن بن علی، او را دید و شناخت. پیش رفت و گفت: مرا می شناسی؟ گفت نه! گفت: من همانم که در فلان روز مهمان تو شدم. و دستور داد تا هزار گوسفند و هزار دینار زر به او دادند. آنگاه او را نزد برادرش حسین بن علی فرستاد. آن حضرت نیز به همان انداز بدو بخشید و او را نزد عبدالله بن جعفر فرستاد و او نیز عطای همانند آنان به او داد.

دو مرد، یکی از بنی هاشم و دیگری از بنی امیه، با یکدیگر مجادله داشتند. این می گفت قوم من بزرگوار ترند و آن می گفت قوم من. قرار شد هر یک زنده نفر از مردم قوم و طایفه خود برونند و چیزی بخواهند. اموی زنده تن از بنی امیه رفت. هر یک، ده هزار در هم به او دادند و اما هاشمی! ابتدا نزد حسن بن علی آمد. آن حضرت دستور داد صدو پنجاه هزار در هم به او بدهند؛ سپس نزد حسین بن علی رفت. آن حضرت پرسید: پیش از من به کسی مراجعه کرده ای؟ گفت: آری، به برادر ت حسن. فرمود: من قدرت ندارم بر عطیه سرور خود چیزی بیفزایم. او نیز صد و پنجاه هزار در هم به این سائل داد.

مرد اموی آمد با صد هزار در هم که از ده کس گرفته بود و مرد هاشمی آمد با سیصد هزار در هم که از دو تن گرفته بود. اموی از این تفاوت خشمگین شد؛ پول را به صاحبانش رد کرد و آنان هم پذیرفتند و هاشمی نیز همین کار را کرد، ولی حسین نپذیرفتند و گفتند: خواهی بردار و خواهی بر خاک بیفکن؛ ما عطای خود را باز نمی ستانیم.

روزی غلام سیاهی را دید که گرده نانی در پیش نهاده، یک لقمه می خورد و یک لقمه به سگی که آنجاست می دهد. از او پرسید: چه چیز تو را به این کار وامی دارد؟ گفت: شرم می کنم که خودم بخورم و به او ندهم. حسن علیه السلام به او فرمود: «از اینجا حرکت نکن تا من برگردم؛» و خود نزد صاحب آن غلام رفت، و او را خرید، باغی را هم که در آن زندگی می کرد خرید. غلام را آزاد کرد و باغ را بدو بخشید. و به جز اینها، سخن در کرم و بخشش او فراوان است که ما اکنون در صدد بیان آنها نیستیم. حلم و گذشت او چنان بود که - به گفته مروان ساجوه هابر ابی می کرد در هذوبی اعتنایی او به زیور دنیا آنچنان بود که «محمد بن علی بن الحسین بن بابویه» (متوفی به سال ۲۸۱ هجری) کتابی را به نام: «زهده الحسن علیه السلام» بدین صفت او اختصاص داد و در این باره همین بس که از همه دنیا یکبار به خاطر دین صرف نظر کرد.

او سرور جوانان بهشت و یکی از دو نفری است که دو دمان پیامبر منحصر از نسل آنان به وجود آمد، و یکی از چهار نفری است که رسول خدا با آنان به مباحله نصاری نجران حاضر شد، و یکی از پنج نفر اصحاب کساء، و یکی از دوازده نفری است که خدای مائری آنان را بر بند گانش واجب و فرض ساخته و او یکی از کسانی است که در قرآن کریم پاک و منزّه از پلیدی معرفی شده، و یکی از کسانی است که خدا دوستی آنان را پاداش رسالت پیامبر دانسته، و یکی از آنان که رسول اکرم ایشان را هموزن قرآن و یکی از دو دست اویز گران وزن قرار داده و او را ریحانه رسول خدا و محبوب او ست و آن کسی است که پیامبر دعای کرد خدا دوستدار او را دوست بدارد.

افتخارات او به قدری است که یاد کردن آنها به طول می انجامد و تازه پس از بیانی دراز به آخر نمی رسد.

پس از وفات پدرش، مسلمانان با او به خلافت بیعت کردند. در همان مدت کوتاه حکومتش، به بهترین شکلی کارها را اداره کرد. در پانزدهم جمادی الاولی سال ۴۱ (بنابر صحیح ترین روایت ها) با معاویه به قرآن صلح منعقد ساخت و با این کار، هم دین را حفظ کرد و هم مؤمنان را از قتل نجات داد و در این کار بر طبق آموزش خاصی که به وسیله پدرش از پیامبر دریافت کرده بود، عمل نمود. دوران خلافت رسمی و ظاهری او، هفت ماه و بیست و چهار روز بود.

پس از امضای قرار داد صلح، به مدینه باز گشت و در آن شهر اقامت گزید

و خانه او برای ساکنان و واردان آن شهر، دومین حرم شد و او خود در این هر دو حرم، جلوه گاه هدایت و فراز گاه دانش و پناهگاه مسلمانان گشت. دور و بر او مردمی از شهرهای دور دست گرد آمدند. برای فهم و شناخت دین و سپس رفتن و قوم خود را از قهر و عذاب بیم دادن و اینها، همان شاگردان و حاملان دانش او و راویان از او بودند و حسن بن علی به خاطر علم و دانش فراوانی که خدا بدو ارزانی داشته بود و هم به خاطر قدر و منزلت بلندی که در دل مردم داشت؛ تواناترین بشیر بود برای پیشوایی امت و رهبری فکری آنان و درست کردن عقایدشان و متحد ساختن و بهم بستن ایشان.

نماز صبحگاه را که می خواند، تا بر آمدن آفتاب در مسجد رسول خدا می نشست و به ذکر خدای می پرداخت.

بزرگان و برگزیدگان مردم گرد او می نشستند و او با آنان سخن می گفت. ابن صباغ (در کتاب الفصول المهمه، ص ۱۵۹) می نویسد: «مردم گرد او جمع می شدند و او با سخنان خود عقده های علمی را می گشود و ایرادهای مخالفین را پاسخ می داد.»

چون حج می گزارد، در هنگام طواف، مردم برای این که به او سلام کنند آنچنان از دحام می کردند که گاه نزدیک بود خود او پایمال شود!

او را بارها مسموم کردند (در یکی از فصول کتاب مشرو و حا خواهد آمد). در آخرین بار بود که احساس خطر کرد. به برادرش حسین علیه السلام گفت: «من به زودی از تو جدا خواهم شد و به پروردگارم خواهم پیوست. بدان که مر مسموم کرده و کبدم را تبه ساخته اند. من خود عامل و سبب این کار را می شناسم و در پیشگاه خدا از مسبب آن دادخواهی خواهم کرد. سپس فرمود: «مرا در کنار رسول خدا به خاک سپار، زیرا من به او و خانه او اولی ترم (۲)؛ ولی اگر نگذاشتند، تو را به حق آن پیوندی که به خدا نزدیک ساخته و به خویشاوندی نزدیکی که با پیامبر خدا داری سوگند می دهم که نگذاری به خاطر من قطره خونی ریخته شود. بگذار تا رسول خدا را ملاقات کنیم و نزد او از دشمنان دادخواهی نمایم و جفای مردم را به او باز گوئیم.»

سپس سفارش های لازم را درباره خاندان و فرزندان و آنچه از خود به جا گذارده بود، به او کرد و او را به آنچه پدرشان علی در لحظه مرگ وصیت کرده بود، وصیت نمود و جانشینی او را به شیعیان اعلام کرد و در روز ۱۷ ماه صفر سال ۴۹ وفات یافت.

ابوالفرج اصفهانی نوشته است: «معاویه می خواست برای پسرش یزید بیعت بگیرد و در انجام این منظور، هیچ چیز برای او گرانبار تر و مزاحم تر از حسن بن علی و سعد بن ابی وقاص نبود. بدین جهت هر دو را با وسائل مخفی مسموم کرد.»

و بسی روشن است که فجایع بزرگی از این نوع، همچون تازیانه ای بر پیکر خواب رفته و تخدیر شده مردم بود که شعور و درک آنان را بر می انگیزت و احساس درد را در آنان زنده می ساخت. اقطار اسلامی دهان به دهان خبر این پیشامد بزرگ را پخش کردند. در هر گوشه، موج شیون مردم از زمینه شورشی خبر می داد و در هر سال، بلند شدن غوغایی، دستگاه حکومت را به انقلابی تهدید می کرد و خدای سبحان می گوید: «ستمگران به زودی خواهند دانست که به چه سرانجامی دچار می شوند.»

«سبط ابن جوزی» به سند خود از ابن سعد و او از واقدی روایت کرده که: «حسن بن علی در هنگام احتضار گفت مرا در کنار پدرم - یعنی رسول اکرم - دفن کنید. امویان و مروان حکم و سعید بن العاص - که والی مدینه بود، به پا خاستند و نگذاشتند.....

انبوهی از مردم گرد حسین بن علی مجتمع شده گفتند: «ما را با آل مروان واگذار؛ به خدا قسم آنان در دست ما بسی حقیر و ناچیزند.» فرمود: «برادرم وصیت کرده که نباید به خاطر او قطره ای خون ریخته شود و اگر این سفارش نمی بود، می دیدید که شمشیرهای خدا با آنان چه می کند. آنها عهد میان ما و خود را شکستند و شرایط ما را زیر پا نهادند.» با این سخن به شرائط صلح اشاره می کرد.

حسن بن علی را از آنجا به قبرستان بقیع بردند و در کنار قبر جد هاش فاطمه بنت اسد به خاک سپردند. در کتاب «الاصابه» از واقدی و او از ثعلبه نقل می کند که گفت: «روزی که حسن بن علی وفات یافت و در بقیع مدفون شد، من حاضر بودم. انبوهی جمعیت آنچنان بود که اگر در بقیع سوزنی می افکندند، بر سر انسانی می افتاد و به زمین نمی رسید.»

پی نوشت:

۱- اسلام و له: کنیزی است که از صاحب خود دارای فرزند می شود و همین موجب آزادی او پس از مرگ صاحبش می باشد. (م)

۲- سلولیت به پیامبر از اینرو که فرزند و پاره تن بلکه جزئی از او بود و کسی از فرزند به پدر و از جزء به کل نزدیک تر و اولی تر نیست و اما سلولیت به خانه پیامبر بدین جهت که او وارث شرعی مادرش صدیقه طاهره و او یگانه وارث پدرش رسول خدا بود. فاطمه از پدر ارث می برد؛ همچنان که سلیمان از داود و دلیلی نیست که عمو مات ارث در این مورد تخصیص خورده باشد.

صدیقه تفصیل (در کلمه حق) یعنی اولی تر و سزاوارتر (نظر به لویکرو عمر دارد که به خاطر سهمی که دختر هر یک در خانه رسول اکرم داشتند، در آنجا مدفون شدند و عمل آنان دالت می کند بر این که به عقیده آنان، زوجة از زمین نیاز ارث می برد و این مسئله ای است مورد اختلاف علمای اسلام تا امروز.

باری عایشه و حفصه - بنابر این که از خانه رسول اکرم ارث می بردند - هر کدام دارای یک سهم از هفتاد و دو سهم بودند؛ چون آنها دو نفر از ۹ هسبر پیامبر بودند و همه سهم هسبران مجموعه یک هشتم از خانه بود؛ یعنی سهم هر یکی، یک نهم از یک هشتم مجموع خانه بوده است. امروز برای ما وسعت اطاق پیغمبر معلوم نیست. ولی باید فرض کنیم که ۷۲ قبر در آن می گنجیده است! و اگر نه باید گفت که ورنه صدیقه طاهره اجازه دفن آن دو نفر را در آن اطاق داده اند. راه دیگری که وجود ندارد. به هر صورت باید اعتراف کرد که حسن فرزند هرا به پیغمبر و خانه او از هر کس اولی تر و سزاوارتر بوده است.

و در حضور کسی تکیه نمی نمود. غالباً دو زانو می نشست. در مجالس، دایره واری نشست تا مجلس، بالا و پائینی نداشته باشد و همه جایگاه مساوی داشته باشند. از اصحابش تفقد می کرد، اگر سه روز یکی از اصحاب رانمی دید، سرانگش را می گرفت، اگر مریض بود، عبادت می کرد و اگر گرفتاری داشت، کمکش می نمود. در مجالس، تنها به یک فرد نگاه نمی کرد و یک فرد را طرف خطاب قرار نمی داد، بلکه نگاههای خود را در میان جمع تقسیم می کرد. از این که بنشیند و دیگران خدمت کنند، تنفر داشت، از جابری خاست و در کارها شرکت می کرد و می گفت: «خداوند کراهت دارد که بنده را ببیند که برای خود نسبت به دیگران امتیازی قائل شده است.»^(۶)

نرمی در عین صلابت

در مسائل فردی و شخصی و آنچه مربوط به شخص خودش بود، نرم و ملایم و باگذشت بود، گذشت های بزرگ و تاریخی اش یکی از علل پیشرفتش بود، اما در مسائل اصولی و عمومی، آنجا که حريم قانون بود، سختی و صلابت نشان می داد و دیگر جای گذشت نمی دانست.

پس از فتح مکه و پیروزی بر قریش، تمام بدی هایی که قریش در طول بیست سال نسبت به خود او مرتکب شده بود، نادیده گرفت و همه را یکجا بخشید، توبه قاتل عمومی محبوس، حمزه را پذیرفت، اما در همان فتح مکه، زنی از بنی مخزوم مرتکب سرقه شده بود و جریش محرز گردید، خاندان آن زن که از اشراف قریش بودند و اجرای حد سرقه را توهینی به خود تلقی می کردند، سخت به تکاپو افتادند که رسول خدا از اجرای حد صرف نظر کند.

بعضی از محترمین صحابه را به شفاعت برانگیختند، ولی رنگ رسول خدا از خشم برافروخته شد و گفت: چه جای شفاعت است؟! مگر قانون خدا را می توان به خاطر افراد تعطیل کرد؟ هنگام عصر آن روز در میان جمع سخنرانی کرد و گفت: «اقوام و ملل پیشین از آن جهت سقوط کردند و منقرض شدند که در اجرای قانون خدا تبعیض می کردند، هر گاه یکی از اقوام یا وزیرستان مرتکب جرم می شد، معاف می شد و اگر ضعیف و زیردستی مرتکب می شد، مجازات می گشت، سوگند به خدایی که جانم در دست اوست، در اجرای «عدل» درباره هیچ کس سستی نمی کنم، هر چند از نزدیک ترین خویشاوندانم باشد.»^(۷)

عبادت

پاره ای از شب، گاهی نصف، گاهی ثلث و گاهی دو ثلث شب را به عبادت می پرداخت. باین که تمام روزش، خصوصاً در اوقات توقف در مدینه در تلاش بود، از وقت عبادتش نمی کاست. او آرامش کامل خویش را در عبادت و راز و نیاز با حق می یافت. عبادتش به منظور طمع بهشت یا ترس از جهنم نبود، عاشقانه و سیاسگزارانه بود. روزی یکی از همسرانش گفت: تو دیگر چرا آن همه عبادت می کنی؟ تو که آمرزیده ای! جواب داد: «یا بنده ای سیاسگزار نباشم؟»

بسیار روزه می گرفت. علاوه بر ماه رمضان و قسمتی از شعبان، یک روز در میان روزه می گرفت. دهه آخر ماه رمضان بسترش به کلی جمع می شد و در مسجد معتکف می گشت و یکسره به عبادت می پرداخت، ولی به دیگران می گفت: کافی است در هر ماه سه روز روزه بگیرد. می گفت: به اندازه طاقت عبادت کنید، بیش از ظرفیت خود بر خود تحمیل نکنید که اثر معکوس دارد. بارهبنایت و انزوا و گوشه گیری و ترک اهل و عیال مخالف بود. بعضی از اصحاب که چنین تصمیمی گرفته بودند، مورد انکار و ملامت قرار گرفتند. می فرمود: بدن شما، زن و فرزند شما و یاران شما، همه حقوقی بر شما دارند و می باید آنها را رعایت کنید. در حال انفراد، عبادت را طول می داد، گاهی در حال تهجد ساعت هاسر گرم بود، اما در جماعت به اختصار می کوشید، رعایت حال اضعف مأمورین را لازم می شمرد و به آن توصیه می کرد.

زهد و ساده زیستی

زهد و ساده زیستی از اصول زندگی او بود. ساده غذایی خورد، ساده لباس می پوشید و ساده حرکت می کرد. زیر اندازش غالباً حصیر بود. بر روی زمین می نشست. بادت خود از بز شیر می نوشید و بر مرکب بی زین و پالان سوار می شد و از این که کسی در رکابش حرکت کند، به شدت جلو گیری می کرد. قوت غالبش نان جوین و خرما بود. کفش و جامه اش را با دست خویش و صله می کرد. در عین سادگی طرفدار فلسفه فقر نبود، مال و ثروت را به سود جامعه و برای صرف در راههای مشروع لازم می شمرد و می گفت: «نعم المال الصالح للرجل الصالح»^(۸)؛ چه نیکوست ثروتی که از راه مشروع به دست آید، برای آدمی که شایسته داشتن ثروت باشد و بداند چگونه صرف کند. و هم می فرمود: «نعم العون علی تقوی الله العنی»^(۹)؛ مال و ثروت کمک خوبی است برای تقوا.

اراده و استقامت

اراده و استقامتش بی نظیر بود، از او به یارانش سرایت کرده بود. دوره بیست و سه ساله بعثتش یکسره در س اراده و استقامت است. او در تاریخ زندگی اش مکرر در شرایطی قرار گرفت که امیدها از همه جاقطع می شد، ولی او یک لحظه تصور شکست را در میخذه اش راه نداد، ایمان نیز و مندش به موفقیت یک لحظه متزلزل نشد.

پی نوشت ها:

۱. آنچه در ذیل می آید، خلاصه ای است از سیره و خلق و خوی شخصی رسول اکرم. در اینجا مخصوصاً از مقاله علامه بزرگ معاصر آقای حاج سید ابوالفضل مجتهد نجاشی در جلد اول «محمد خاتم پیامبران» نشر به مؤسسه اسلامی حسینیه را شاد استفاده شده است.

۲. الجامع الصغیر، ج ۱، ص ۵۸

۳. کافی، ج ۵، ص ۷۸

۴. الفقیه، ج ۴، ص ۲۷۲

۵. وسائل، ج ۱۲، ص ۹۷

۶. کحل البصر، ص ۶۸

۷. صحیح مسلم، ج ۵، ص ۱۱۴

۸. محجة البیضاء، ج ۶، ص ۴۴

۹. وسائل، ج ۱۲، ص ۱۶

با همه دشمنی که با او پیدا کردند، باز هم امانت های خود را به او می سپردند، از همین رو پس از هجرت به مدینه، علی (ع) را چند روزی بعد از خود باقی گذاشت که امانت ها را به صاحبان اصلی برساند.

مبارزه با ظلم

در دوران جاهلیت با گروهی که آنها نیز از ظلم و ستم رنج می بردند، برای دفاع از مظلومان و مقاومت در برابر ستمگران هم پیمان شد. این پیمان در خانه عبدالله بن جدعان، از شخصیت های مهم مکه بسته شد و به نام «حلف الفضول» نامیده شد. او بعدها در دوره رسالت از آن پیمان یاد می کرد و می گفت حاضر نیستم آن پیمان بشکنم و اکنون نیز حاضرم در چنین پیمانی شرکت کنم.

اخلاق خانوادگی

در خانواده مهربان بود، نسبت به همسران خود هیچگونه خشونت نمی کرد و این بر خلاف خلق و خوی مکیان بود. بد زبانی برخی از همسران خویش را تحمل می کرد، تا آنجا که دیگران از این همه تحمل رنج می بردند. او به حسن معاشرت با زنان توصیه و تأکید می کرد و می گفت: همه مردم

زندگی و اخلاق پیامبر

استاد شهید آیت الله مرتضی مطهری

دارای خصلت های نیک و بد هستند، مرد نباید تنها جنبه های ناپسند همسر خویش را در نظر بگیرد و همسر خود را ترک کند، چه، هر گاه از یک خصلت او ناراحت شود، خصلت دیگرش مایه خشنودی اوست و این دورا باید با هم به حساب آورد.

او با فرزندان و با فرزند زادگان خود فوق العاده عطف و مهربان بود، به آنها محبت می کرد، آنها را روی دامن خویش می نشاند، بر دوش خویش سوار می کرد، آنها را می بوسید و اینها همه بر خلاف خلق و خوی رایج آن زمان بود. روزی در حضور یکی از اشراف، یکی از فرزندان دکان خویش - حضرت مجتبی (ع) - را بوسید، آن مرد گفت: من دو پسر دارم و هنوز حتی یک بار هیچ کدام از آنها را نبوسیده ام. فرمود: «من لا یرحم لا یرحم»؛ کسی که مهربانی نکند، رحمت خدا شامل حالش نمی شود. نسبت به فرزندان مسلمین نیز مهربانی می کرد. آنها را روی زانویش خوش نشاند، دست محبت بر سر آنها می کشید. گاه مادران، کودکان خردسال خویش را به او می دادند که برای آنها دعا کند.

رفتار با بر دگان

نسبت به بر دگان فوق العاده مهربان بود. به مردم می گفت: اینها برادران شما نیستند، از هر غذا که می خورید، به آنها بخورانید و از هر نوع جامه که می پوشید، آنها را ببوشانید، کار طاقت فرسا به آنها تحمیل نکنید، خودتان در کارها به آنها کمک کنید. می گفت: آنها را به عنوان «بنده» یا کنیز (که مملو کیت را می رساند) خطاب نکنید؛ زیرا همه مملوک خداییم و مالک حقیقی خداست، بلکه آنها را به عنوان «فتی» (جوانمرد) یا «فتاة» (جوانزن) خطاب کنید. در شریعت اسلام تمام تسهیلات ممکن برای آزادی بر دگان که منتهی به آزادی کلی آنها می شد، فراهم شد. پیامبر شغل «نخاسی» یعنی برده فروشی را بدترین شغل حامی دانست و می گفت: «بدترین مردم نزد خدا آدم فروشانند.»^(۵)

نظافت و بوی خوش

به نظافت و بوی خوش علاقه شدید داشت، هم خودش رعایت می کرد و هم به دیگران دستور می داد. به یاران و پیروان خود تأکید می نمود که تن و خانه خویش را پاکیزه و خوشبو نگه دارند؛ به خصوص روزهای جمعه و اداشان می کرد غسل کنند و خود را معطر سازند که بوی بد از آنها استشمام نشود، آنگاه در نماز جمعه حضور یابند.

بر خور دو معاشرت

در معاشرت با مردم مهربان و گشاده رو بود. در سلام به همه، حتی کودکان و بر دگان، پیشی می گرفت، پای خود را جلو هیچ کس دراز نمی کرد

پیغمبر اکرم حضرت محمد بن عبدالله (ص) که نبوت به او پایان یافت، در سال ۵۷۰ بعد از میلاد متولد شد، در چهل سالگی به نبوت مبعوث گشت، سیزده سال در مکه مردم را به اسلام دعوت کرد و سختی ها و مشکلات فراوان متحمل شد و در این مدت گروهی زبده تربیت کرد و پس از آن به مدینه مهاجرت نمود و آنجا را مرکز قرار داد. ده سال در مدینه آزادانه دعوت و تبلیغ نمود و با سرکشان عرب نبرد کرد و همه را مقهور ساخت.

پس از ده سال همه جزیره العرب مسلمان شدند. آیات کریمه قرآن تدریجاً در مدت بیست و سه سال بر آن حضرت نازل شد. مسلمین هم شیفتگی عجیبی نسبت به قرآن و هم نسبت به شخصیت رسول اکرم نشان می دادند. رسول اکرم (ص) در سال یازدهم هجری، یعنی یازدهمین سال هجرت از مکه به مدینه، که بیست و سومین سال پیامبری او و شصت و سومین سال از عمرش بود، در گذشت؛ در حالی که جامعه ای نو بنیاد و مملو از نشاط روحی و مؤمن به یک ایدئولوژی سازنده که احساس مسئولیت جهانی می کرد، تأسیس کرده و باقی گذاشته بود.

آنچه به این جامعه نو بنیاد، روح و وحدت و نشاط بخشید، دو چیز بود: یکی قرآن کریم که همواره تلاوت می شد و الهام می بخشید، و دیگری شخصیت عظیم و نافذ رسول اکرم که خاطر ها را به خود مشغول و شیفته نگه می داشت. اکنون درباره شخصیت رسول اکرم (ص) اندکی بحث می کنیم.

دوران کودکی

هنوز در رحم مادر بود که پدرش در سفر بازرگانی شام در مدینه در گذشت. جدش، عبد المطلب کفالت او را بر عهده گرفت. از کودکی آثار عظمت و فوق العادگی از چهره و رفتار و گفتارش پیدا بود. عبد المطلب به فراست دریافته بود نوه اش آینده ای درخشان دارد.

هشت ساله بود که جدش در گذشت و طبق وصیت او ابوطالب، عمومی بزرگش، عهده دار کفالت او شد. ابوطالب نیز از رفتار عجیب این کودک که با سایر کودکان شباهت نداشت، در شگفت می ماند. هرگز دیده نشد مانند کودکان همسالش نسبت به غذا حرص و علاقه نشان بدهد، به غذای اندک اکتفا می کرد و از زیاده روی امتناع می ورزید.^(۱) بر خلاف کودکان همسالش و بر خلاف عادت و تربیت آن روز، موهای خویش را مرتب می کرد و سر و صورت خود را تمیز نگه می داشت. ابوطالب روزی از او خواست که در حضور او جامه هایش را بکند و به بستر رود. او این دستور را با کراهت تلقی کرد و چون نمی خواست از دستور عمومی خویش تمرد کند، به او گفت: روی خویش را بر گردان تا بتوانم جامه ام را بکنم. ابوطالب از این سخن کودک در شگفت شد، زیرا در عرب آن روز حتی مردان بزرگ از عریان کردن همه قسمت های بدن خود احتراز نداشتند. ابوطالب می گوید: «من هرگز از او دروغ نشنیدم، کار ناشایسته و خنده بیجان دیدم، به باز نهایی پیچه هار غبت نمی کرد، تنهایی و خلوت را دوست می داشت و در همه حال متواضع بود.»

تنفر از بیکاری و بطالت

از بیکاری و بطالت متنفر بود، می گفت: «خدا یا! از کسالت و بی نشاطی، از سستی و تنبلی و از عجز و زبونی به تو پناه می برم.»^(۲) مسلمانان را به کار کردن تشویق می کرد و می گفت: «عبادت هفتاد جزء دارد و بهترین جزء آن کسب حلال است.»^(۳)

امانت

پیش از بعثت برای خدیجه - که بعد به همسری اش درآمد - یک سفر تجارتنی به شام انجام داد. در آن سفر بیش از پیش لیاقت و استعداد و امانت و درستکاری اش روشن شد. او در میان مردم آنچنان به درستی شهره شده بود که لقب «محمد امین» یافته بود. امانت ها را به او می سپردند. پس از بعثت نیز قریش

مقدمه:

عده‌ای در این باره فقط خود حادثه را گزارش کرده‌اند؛ ولی هیچگونه ذکر آری علت آن نموده‌اند و فقط بر سبیل تردید چنین آورده‌اند: «گفته می‌شود که او مسموم شد و در گذشت» (مانند یعقوبی در جلد دوم ص ۸۰ از تاریخش).

نظر دسته سوم عده‌ای دیگر مسموم شدن امام را پذیرفته‌اند؛ ولی معتقدند که این جنایت به دست عباسیان صورت گرفت. سید امیر علی دارای همین عقیده بود که احمد امین نیز بدان اشاره کرده است.

برای این نظر سند تاریخی جز آنچه که «ربلی» نقل کرده، وجود ندارد. وی عبارتی مبهم در این باره نوشته: «چون دیدند که خلافت به اولاد علی انتقال یافته علی بن موسی را اسم دادند و او در رمضان در طوس در گذشت».

نظر چهارم برخی نیز گفته‌اند امام به دست مامون مسموم گردید ولی این بهر نمود و تشویق فضل بود. به نظر مامون هرگز نیازی به تشویق یا راهنمایی برای انجام این کار نداشت، چه خود موقعیت امام را به خوبی احساس می‌کرد. روشن است که این نظریه برای تبریته مامون ابراز شده، چرا که فضل مدت‌ها پیش از امام به دست مامون کشته شده بود. از این گذشته، چگونه می‌توان باور کرد که مامون این جنایت را تنها به خاطر خوشنایند فضل انجام داده و خودش هیچگونه تمایلی بدان نداشته است!

نظر پنجم برخی دیگر گفته‌اند که امام به مرگ طبیعی در گذشت و هرگز مسمومیتی در کار نبود. برای اثبات این موضوع دلایلی ذکر کرده‌اند.

یکی از این افراد «ابن جوزی» است که پس از نقل قول از دیگران که نوشته‌اند پس از یک استحمام در برابر امام (ع) بشقابی از انگور که به وسیله سوزن زهر آلود مسموم شده بود، نهاده‌اند و او با تناول انگور ه مسموم شده بدرد حیات گفت، ابن جوزی می‌نویسد که این در دست نیست که بگوئیم مامون عامل مسموم کردن وی بوده باشد. چه اگر اینطور بود پس چرا آن همه در مرگ امام ابراز حزن و اندوه می‌کرد. این حادثه چنان بر مامون گران آمد که از شدت اندوه چند روز از خوردن و آشامیدن و هر گونه لذتی چشم پوشیده بود.

البته عبارت ابن جوزی حاکی از آن است که مسموم شدن امام را پذیرفته ولی منکر آنست که مامون عامل این جنایت بوده باشد.

«ربلی» نیز به پیروی از ابن جوزی همین عقیده را ابراز کرده و همانگونه بر گفته خویش دلیل آورده است. احمد امین نیز از کسانی است که معتقدند کسی غیر

از مامون بود که سم را به امام خورانیده، چه او حتی پس از مرگ امام و ورودش به بغداد هنوز جامه سبز می‌پوشید و به علاوه، مامون با علما درباره برتری حضرت علی (ع) مباحثه می‌کرد.

دکتر احمد محمود صبحی نیز چنین پنداشته که داستان مسمومیت امام رضا (ع) از مطالب ساختگی شیعه است که هرگز بین موقعیت امام در نزد مامون که از آن همه ارجمندی برخوردار بود با خوراندن سم به او، تناقضی احساس نمی‌کنند.

دلایل کسانی که در تبریته مامون از جنایت سم خورانی سعی کرده‌اند، به شرح زیر خلاصه می‌گردد:

۱- پیمان و لیهی که به موجب آن امام پس از مامون به خلافت می‌رسید.

۲- بز رگداشت شأن امام و تأیید شرف و علم و فضیلت وی و ارجمندی خانواده‌اش.

۳- به همسری وی در آوردن دخترش که خود عامل تحکیم دوستی میان آن دو بود.

۴- استدلال مامون بر برتری علی (ع) در برابر علما.

۵- ابراز اندوه فراوان پس از درگذشت امام به طوری که از خوردن و آشامیدن و دیگر لذت‌های روزانه بود.

۶- دفن کردن امام در کنار قبر پدرش رشید، و این که او خود بر جسد وی نماز گزارد.

۷- پس از درگذشت امام، او همچنان لباس سبز می‌پوشید حتی پس از ورودش به بغداد.

۸- پیوسته با علویان به رغم اقدام‌های مکرر بر ضدش، مهربانی می‌نمود.

۹- خلق و خوی مامون به او اجازه چنین جنایتی نمی‌داد.

۱۰- مسمومیت امام از جعلیات شیعه است.

این خلاصه همه دلایلی بود که تبریته کنندگان مامون آورده‌اند. ولی به نظر ما اینان یا به تمام حقایق، علم کافی نداشتند و در نتیجه نتوانستند نظر درستی درباره این مساله

تاریخی ابراز کنند، و یا آن که حقیقت را می‌دانستند ولی به پیروی از پیشینیان خود بر ضد ائمه تعصب ورزیده به پیروی از هوای خویش و خلفایشان، حقایق مضر به احوالشان را لوث کرده‌اند.

واقع امر اینست که تمام چیزهایی که اینان ذکر کرده‌اند هیچ کدام مانع از آن نبود که مامون برای دفع خطر وجود امام (ع) دست به توطئه بزند، همانگونه که قبلاً هم همین یاراب سر وزیرش فضل بن سهل آورده بود. فضل نیز مقامی شامخ نزد مامون داشت و حتی اصرار داشت که دخترش را هم به وی تزویج کند.

او همچنین فرمانده خود «هرثمه بن اعین» را

نیز به مجرد ورود به مرو سر به نیست کرد، بی آن که کوچکترین مجالی برای دفاع به وی بدهد و یا شکایتش را استماع کند. توطئه‌های مامون گریبان گیر طاهر و فرزندان او و دیگران نیز شد. اینان وزرا و فرماندهانش بودند که برای مامون و تحکیم پایه‌های

دکتر سید جعفر شهیدی

شهادت امام رضا و نظرات مختلف

حضرت جواد (ع) عرضه نکرد، در حالی که او نیز دامادش بود و به فضل و علسم و کمالاتش نیز اعتراف می‌کرد. حضرت جواد به رغم خردسالیش تحسین عباسیان را نسبت به فضل و کمال خویش برانگیخته بود. مناظره وی با «یحیی بن اکثم» معروف است که با چه مهارتی به سؤال‌های وی پاسخ می‌داد به علاوه، صغر سن نمی‌توانست بهانه عدم واگذاری مقام ولیعهدی به امام جواد (ع) باشد، چه ولیعهدی معنایش تصدی عملی امور مملکتی نیست و تازه خلفا و حتی رشید، پدر مامون، برای کسانی بیعت ولیعهدی گرفته بودند که به مراتب خردسالی‌تر از امام جواد بودند.

نظر ششم که نظری درست است! طبق این نظر امام (ع) بدون شک مسموم گردید. کسانی که بر این عقیده‌اند گروه بزرگی را تشکیل می‌دهند که این جوزی نیز بدانها اشاره کرده است.

شیعیان به طور کلی این نظر را تأیید کرده‌اند مگر مرحوم اربلی در کشف الغمّه که خود را هم عقیده با این طاوس و شیخ مفید دانسته است. ولی ظاهر امر چنین است که شیخ مفید نیز قایل به مسمومیت امام بوده، چه نوشته است: آن دو - یعنی مامون و رضا - با هم‌دیگر انگوری را تناول کردند سپس امام (ع) بیمار شد و مامون نیز خود را به بیماری زد!!.

یکی از اموری که بهترین دلیل بر شهادت امام (ع) به شمار می‌رود اتفاق شیعه بر این مطلب است. چه آنان بهتر و عمیق‌تر به احوال امامان خود می‌پرداختند و دلیلی هم برای تحریف یا کتمان حقایق در این زمینه نداشتند.

از اهل سنت و دیگران نیز گروه بسیاری از دانشمندان و مورخان هستند که منکر مرگ طبیعی امام (ع) بوده و یا لاقال مسمومیت وی را قولی مرجح دانسته‌اند. مانند این افراد:

ابن حجر در صواعق ص ۱۲۲ / ابن صباغ مالکی در فصول المهمه ص ۲۵۰

مسعودی در اثبات الوصیه ص ۲۰۸ / التنبیه و الاشراف ص ۲۰۳ / مروج الذهب ص ۳/ ۴۱۷.

قلقشندی در مآثر الانافه فی معالم الخلافه / ۱ / ص ۲۱۱.

قندوزی حنفی در ربایع الموده، صص ۲۶۳ و ۳۸۵.

جرجی زیدان در تاریخ تمدن اسلامی ۲/ بخش

۴/ ص ۴۴۰، و در صفحه آخر از کتاب امین و مامون.

ابوبکر خوارزمی در رساله خود - احمد شلبی در تاریخ اسلامی و تمدن اسلامی ۳/ ۱۰۷.

ابوالفرج اصفهانی در مقاتل الطالبین - ابوزکریا موصلی در تاریخ موصول ۱۷۱ / ۳۵۲ - ابن طباطبای در الآداب السلطانیة ص ۲۱۸ - شبلنجی، در نور الابصار ص ۱۷۶ و ۱۷۷ چاپ سال ۱۹۴۸.

سمعانی در انسابش ۶/ ص ۱۳۹.

در سنن ابن ماجه به نقل تهذیب تهذیب الکمال فی اسماء الرجال ص ۲۷۸ - عارف تامر در الامامة فی الاسلام ص ۱۲۵.

دکتر کامل مصطفی شیبی در الصلة بین التصوف والتشیع ص ۲۲۶.

و بسیاری دیگر...

بازتاب قتل امام (ع) در زمان مامون

چون به کتاب‌های تاریخی مراجعه می‌کنیم در می‌یابیم که شهادت امام رضا (ع) به دست مامون به وسیله سم، حتی در زمان مامون نیز امری معروف و بر سر زبان‌های مردم بود. به طوری که مامون خود از این اتهام شکوه می‌کرد که چرا مردم او را عامل مسموم کردن امام می‌پنداشتند!

در روایت آمده که هنگام مرگ امام (ع) مردم اجتماع کرده و پیوسته می‌گفتند که این مرد - یعنی مامون - وی را ترور کرده است. در این باره آنقدر صدا به اعتراض برخاست که مامون مجبور شد محمد بن جعفر، عموی امام، را به سویشان بفرستد و برای متفرق کردنشان بگوید که امام (ع) امروز برای احترام از آشوب از منزل خارج نمی‌شود.

ابن خلدون علت قیام ابراهیم فرزند امام موسی (ع) را آن دانسته که وی مامون را متهم به قتل برادرش می‌نمود. ابراهیم نیز به اتفاق مورخان به دست مامون مسموم گردید. برادرش نیز زید بن موسی که در مصر شورش کرده بوده به دست همین خلیفه مسموم شد. ابن یعقوبی نوشته که مامون ابراهیم و زید را مورد عفو قرار داد منافاتی با آن ندارد که مدتی بعد باینرنگ به ایشان سم خورانیده باشد. چه آنان به خونخواهی برادر خود برخاسته بودند و عفو مامون یک ژست ظاهری می‌بود.

طبق نقل برخی از منابع تاریخی یکی دیگر از برادران امام رضا (ع) به نام احمد بن موسی چون از حبله مامون آگاه شد. همراه سه هزار تن - و به روایتی دوازده هزار - از بغداد قیام کرد. کار گزار مامون در شیراز به نام «قتلغ خان» به امر خلیفه با او به مقابله برخاست و پس از کشمکشهایی هم او هم برادرش «محمد عابد» و یارانانش را به شهادت رسانید.

در آن ایام برادر دیگر امام رضا (ع) به نام هارون بن موسی همراه با بیست و دو تن از علویان به سوی خراسان می‌آمد. بزرگ این قافله خواهر امام رضا یعنی حضرت فاطمه (ع) بود. مامون ماموران انتظامی خود را دستور داد تا بر قافله بتازند. آنها نیز همه را مجروح و پراکنده کردند. هارون نیز در این نبرد مجروح شد ولی سپس او را در حالی که بر سر سفره غذا نشسته بود غافلگیر کرده به قتل رساندند.

می‌گویند حتی به حضرت فاطمه (ع) نیز در ساوه زهر خورانیدند که پس از چند روزی او هم به شهادت رسید. دیگر از قربانیان مامون، برادر دیگر امام (ع) به نام حمزه بن موسی بود.

با توجه به این وقایع در می‌یابیم که مسأله شهادت امام به دست مامون در همان ایام نیز امری شایع میان مردم شده بود.

پیشگویی امام (ع) و اجدادش

افزون بر تمام آنچه که گذشت، یاد این نکته نیز لازم است که امام رضا (ع) شهادتش را به وسیله زهر، خودیارها پیشگویی کرده بود. به علاوه، اجداد پاکش نیز سال‌ها پیش از وی، رویداد شهادت امام رضا (ع) را خبر داده بودند.

می‌توان روایات وارد شده در این زمینه را به سه طبقه تقسیم کرد:

۱ - آن دسته از روایات که از لسان مبارک پیغمبر (ص) یا ائمه (ع) نقل شده و حاکی از به شهادت رسانیدن امام رضا در طوس است. در این باره پنج حدیث وارد شده است.

۲ - آن دسته از روایات که از خود امام رضا (ع) نقل شده که شهادتش به دست مامون و دفنش را در طوس کنار قبر هارون، پیشگویی کرده است.

این بود بر سببی اجمالی نحوه شهادت امام رضا علیه السلام، که امید است به دست یافتن حقیقت کمک بنماید.

جلوه‌ای از سیمای رسول اسلام

ملاحسن فیض کاشانی

کارهای رسول خدا صلی الله علیه و اله قرار داده بود. پیامبر صلی الله علیه و اله حاطب را طلبید و فرمود: حاطب! این نامه چیست؟ عرض کرد: یا رسول الله، زود درباره من تصمیم بگیرید، من مردی بیگانه بودم که از خارج میان قوم خویش وارد شده بودم ولی تمام مهاجران همراه شما خوشاندانی در مکه دارند که از فامیلشان حمایت می کنند؛ این بود که خواستم اگر خوشاوندی میان آنها ندارم، نفوذی بین آنها داشته باشم تا به جای خوشاوندی پشتیبان من باشند و این کار را به سبب کفر و یا پس از مسلمان شدن بر اساس ترجیح کفر بر اسلام و یا رو بر تافتن از دینم انجام ندادم.

پیامبر صلی الله علیه و اله فرمود: او به شما راست گفت، عمر گفت: اجازة بفرمایید گردن این منافق را بزنم. پیامبر صلی الله علیه و اله فرمود: «او در جنگ بدر حاضر بود، چه می دانی، شاید خدای تعالی به اهل بدر خبر داده باشد که هر چه خواستید، انجام دهید، من شما را آمرزیده‌ام.»^(۷)

پیامبر صلی الله علیه و اله، مالی را تقسیم کرد. مردی از انصار گفت: این تقسیم برای خدا انجام نگرفته است. چون سخن آن مرد را به اطلاع پیامبر رساندند، رنگ صورتش سرخ شد و فرمود: «خدا برادرم موسی را بیمارزد. در مکه او را بیش از اینها آزرده و او صبر کرد.»^(۸)

بارها می فرمود: «کسی از شما درباره فردی از اصحابم چیزی به من نگوید؛ زیرا من دوست دارم میان شما در حالی بیایم که دلم از طرف شما آرام است.»^(۹)

بر گرفته از ترجمه کتاب «المحجة البيضاء فی تہذیب الاحیاء»

پی نوشت:

۱- این حدیث را بخاری، در ج ۴، ص ۲۴۳ و ابوالشیخ بن حیان از حدیث ابن عمر با اسناد نیکو نقل کرده اند (المعنی).

۲- به تاریخ طبری، ج ۳، ص ۳۹۰ در شرح غزو رسول خدا صلی الله علیه و اله با قبیلہ هوازن در حنین مراجعه کنید.

۳- این حدیث را احمد در مسندش ج ۳، ص ۳۹۰ از حدیث جابر و بخاری در ج ۵، ص ۱۴۷ نقل کرده اند.

۴- این حدیث را مسلم در ج ۷، ص ۱۴ و ابن سعد در «الطبقات»، ج ۲، بخش اول، ص ۷۸ و ۸۳ نقل کرده اند.

۵- این حدیث را بخاری، در ج ۷، ص ۱۷۶ و مسلم در ج ۷، ص ۱۴ آورده اند.

۶- روضه خاخ، نام محلی است بین مکه و مدینه (لسان العرب، ج ۳، ص ۱۴)

۷- این حدیث را ابی عبدالبر در «استیعاب» ضمن شرح حال حاطب به طور مرسل و بخاری، در ج ۵، ص ۱۸۴ با اسناد خویش از عبید الله بن ابی رافع از علی علیه السلام نقل کرده است.

۸- این حدیث را احمد در مسند و بخاری در صحیح ج ۵، ص ۲۰۲ از قول ابن مسعود به سند صحیح نقل کرده است.

۹- این حدیث را ابوداود، در ج ۲، ص ۵۶۴ و ترمذی در ج ۳، ص ۲۶۲ از حدیث ابن مسعود نقل کرده و می گوید: از این جهت عجیب است، و در مسند احمد، ج ۱، ص ۳۹۶ نیز آمده است.

می آیم و نه در صف کسانی که با تو می جنگند، شرکت می کنم. پس راهش را گرفت و نزد قبیلہ خود رفت و گفت: از نزد بهترین مردم به نزد شما آمدم.^(۳)

انس نقل می کند که زن یهودی ای گوشت مسموم گوسفندی را خدمت پیامبر صلی الله علیه و اله آورد تا از آن تناول کند. پیامبر از آن زن علت را پرسید. او در جواب گفت: من قصد کشتن تو را داشتم. پیامبر صلی الله علیه و اله فرمود: خداوند تو را بر این عمل توفیق نمی دهد. به پیامبر صلی الله علیه و اله گفتند: آیا آن زن رانمی کشی؟ فرمود: نه.^(۴)

مردی از یهود، پیامبر را جادو کرد. جبرئیل قضیه را به آن حضرت خبر داد تا آن را بیرون آورد و گره هایش را باز کرد و بدان وسیله سبکی در خود احساس کرد ولی مطلب را به مرد یهودی نگفت و هرگز به روی او نیاورد.^(۵)

علی علیه السلام می فرماید: رسول خدا صلی الله علیه و اله، من و زبیر و مقداد را فراخواند و فرمود: برید تا به روضه خاخ^(۶) برسید، در آنجا زنی میان هودج است که با خود نوشته ای دارد، نوشته را از آن زن بگیرید. ما رفتیم تا به روضه خاخ رسیدیم و ناگاه زنی را در هودجی دیدیم، پس به او گفتیم نوشته را بیرون آور. گفت: نوشته ای همراه من نیست. گفتیم: باید نوشته را در بیاوری و گرنه کشته می شوی. پس نوشته را از میان موهای بافته اش در آورد.

آن را خدمت پیامبر صلی الله علیه و اله آوردیم. نامه از حاطب بن ابی بلتعنه به گروهی از مشرکین مکه بود که آنها را در جریان یکی از

پیامبر صلی الله علیه و اله، بردبارترین مردم و علاقه مندتر از همه به عفو در عین توانایی بود. تا آنجا که گلویندهایی از طلا و نقره خدمت آن حضرت آوردند و آنها را میان اصحابش تقسیم کرد. مردی از صحرائشینان برخاست و گفت: ای محمد! به خدا قسم، هر چند خدا تو را به عدالت فرمان داده است، من تو را عادل نمی بینم. فرمود: وای بر تو! اگر من عادل نباشم، چه کسی عادل خواهد بود؟! چون آن مرد روگرداند، فرمود: او را به آرامی بر من بازگردانید.^(۱)

جابر نقل کرده است که پیامبر صلی الله علیه و اله، روز حنین، طلاهایی را که در دامن بلال بود، مشمت مشمت به مردم می داد. مردی گفت: ای پیامبر خدا، عدالت کن! فرمود: وای بر تو، اگر من عدالت نکنم، چه کسی خواهد کرد؟! اگر من عادل نباشم، تو ناامید خواهی شد و زیان خواهی دید. پس عمر برخاست و گفت: گردنش را بزنم که او متافق است. فرمود: پناه بر خدا، آن وقت مردم بگویند من اصحابم را می کشم.^(۲)

پیامبر صلی الله علیه و اله در گیر جنگی بود، دشمن متوجه غفلت مسلمانان شد. مردی - از فرصت استفاده کرده - با شمشیر بالای سر رسول خدا صلی الله علیه و اله ایستاد و گفت: چه کسی مانع کشتن تو می شود؟ فرمود: خدا، (راوی می گوید): شمشیر از دست او افتاد و رسول خدا صلی الله علیه و اله شمشیر را برداشت و فرمود: اکنون چه کسی جلو کشته شدن تو را می گیرد؟ عرض کرد: شما لطف کنید و با من به نیکی رفتار کنید. فرمود: بگو، گواهی می دهم که خدایی به جز خدای یکتا نیست. آن مرد عرب گفت: نه با تو می جنگم و نه به طرفداری تو

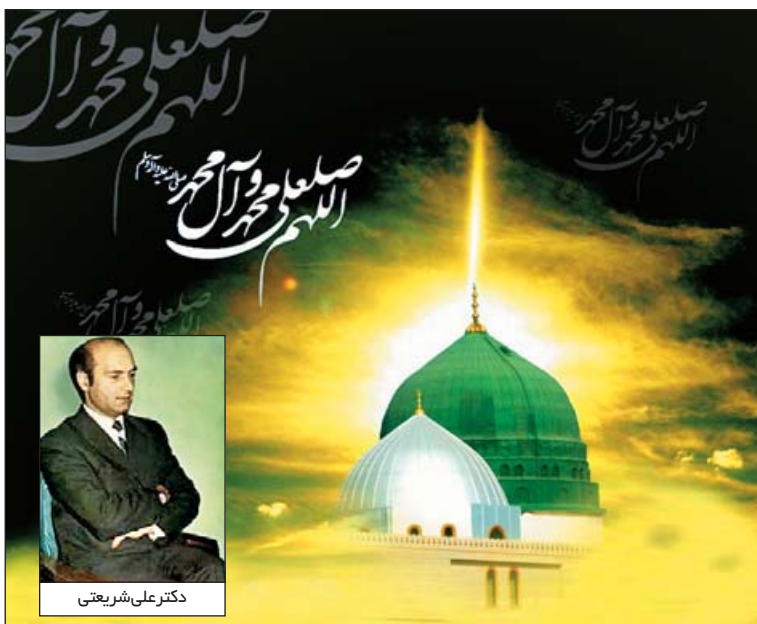
بقیه از صفحه اول

گاه او را در صحنه های مرگبار جنگ می بینیم که از شمشیرش خون می چکد و پیشاپیش یارانش که برای کشتن یا کشته شدن بی قراری می کنند، می تازد و گاه وی را می بینیم که وقتی هر روز در رهگذرش مرد یهودی از بام خانه اش خاکستر بر سرش می ریزد و او نرمتر از مسیح، همچون پاییز، روی در هم نمی کشد و یک روز که از کنار خانه وی می گذرد و از خاکستر مرد خبری نمی شود، می پرسد رفیق ما امروز سراغ ما نیامد؟ و چون می شنود که بیمار شده است به عیادتش می رود. در اوج قدرت، در آن لحظه که سپاهیان مکه را، شهری که ۲۰ سال او و یارانش را شکنجه داده و آواره کرده است، اشغال کرده اند؛ بر مسند قدرت، اما در سیمای مهربان مسیح، کنار کعبه می ایستد و در حالی که ۱۰ هزار شمشیر تشنه انتقام از قریش در اطرافش برق می زنند و... می پرسد: «ای قریش فکر می کنید با شما چه خواهد کرد؟...»

قریش که سیمای مسیح را در این موسایی که اکنون سرنوشتشان را در دم شمشیر خویش دارد، خوب می شناسند و به چشم می بینند، پاسخ می دهند که: «تو برادری بزرگوار و برادرزاده ای بزرگوار!» و آنگاه با اهنگی که از گذشت و مهربانی گرم شده است، می گوید: «بروید، همگی آزادید.»

آری، حضرت محمد (ص) پس از آن که به بعثت برانگیخته شد، اولین کسی که به وی ایمان آورد، حضرت علی (ع) بود. علی بود که با وی همپیمان شد و از آن پس همه لحظات عمر را در این پیمان و پیوند نهاد و در پرستش خداوند و وفای محمد و دوستی خلق و پارسایی روح، آینی شگفت شد و با صدها رشته پنهان و پیدای روح و اندیشه و قلب محمد پیوند یافت.

محمد! آرزوی بزرگ انسان امروز

دکتر علی شریعتی

و غیر عادی و موجودی عجیب و غریب در چشم ها بنمایاند، بلکه به عکس حتی به مادی بودن تظاهر می کرد. نه تنها از زبان قرآن می گوید که: «من بشری هستم به مانند شما و فقط به من وحی می شود... / کھف / ۱۱۰»؛ که همواره اعتراف می کند جز آنچه به من گفته می شود، از چیزی خبر ندارم و در رفتار و زندگی و گفت و گویش، همه جایی کوشید تا در چشم ها شگفت آور و فوق العاده جلوه نکند و سعی می کرد تا بهت و جلالی را که در دلها دارد، بشکند.

می گویند روزی پیرزنی نزدی می آید تا از او چیزی بپرسد. آن همه خبرها و عظمت ها که از او شنیده بود، چنان در او اثر می کند که تا خود را در حضور وی می یابد، می لرزد و زبانش می گیرد. پیغمبر احساس می کند که شخصیت و شکوه او وی را گرفته است. ساده و متواضع پیش می آید، به مهر دست بر شانه هایش می گذارد و بالحنی که از خضوع، نرم و صمیمی شده است، می گوید: «مادر چه خبر است؟... من پسر آن زن قریشی ام که گوسفند می دوشید.»

بعد احساس و عمق عاطفه و انداز فرقت قلب محمد نیز شگفت انگیز است. وجود علی (ع) و فاطمه (س) که همچون دو بال برای پیغمبر بودند و فرزندان آنها، تحمل زندگی پر تلاطم و پر مشقت را برای پیغمبر (ص) آسان تر کرده بود... اما اینها همه آرامش پیش از توفان بود و توفان در رسید سیاه، هولناک و بر باددهنده آشیانه و ویران کننده خانه او.

آری پس از ۳۳ سال رسالت پیامبری و هدایت مردم، پیغمبر در بستر افتاد و دیگر نتوانست برخیزد و به این گونه است که محمد و رسالت چند بعدی و دو جهتش شایستگی آن را دارند که آرزوی بزرگ انسان امروز را تحقق بخشد.

که از نوازش نرم دست صداقتی، صمیمیتی و لطفی به هیجان می آید، در خانه و خانواده نیز چنین است. در بیرون، مرد رزم و سیاست و فرماندهی و قدرت و ابهت است و در خانه پدری، مهربان، شوهری نرمخو و ساده و صمیمی،... وی هرگز نمی کوشید تا خود را امروز

پیغمبر که تاریخ آن همه از اراده و تصمیم و قدرتش سخن می گوید و خسروان و قیصران و قدرتمندان حاکم بر جهان، آن همه از شمشیرش می هراسند و دشمن از شدت غضبش می لرزد، در عین حال مردی است سخت عاطفی، بادلی که از کمترین موج محبتی می تپد و روحی

این عائشه است که می گوید: می ترسم قبر پیامبر را مسجد قرار دهند، نه پیامبر!
از طرف دیگر اظهار نظر منقول از عائشه نه با احادیثی که از طریق شیعه رسیده سازگار است و نه با احادیثی که در کتب و سنن اهل سنت نقل شده است.

علت انتخاب محل دفن پیامبر (ص) از دیدگاه احادیث

«ابن ماجه» قضیه را چنین نقل می کند: مسلمانان در تعیین محل قبر پیامبر اختلاف نظر پیدا کردند. گروهی گفتند در مسجدش دفن شود، گروهی گفتند با اصحابش دفن شود. ابوبکر گفت از پیامبر شنیدم می فرمود: «هر پیامبری، هر جا که از دنیا رفت، در همان جادفن می شود.» از این رو بستر پیامبر را که در آن درگذشته بود، بلند کردند و در محل آن قبر کردند و نیمه شب چهارشنبه به خاک سپردند. مالک روایت می کند که پیامبر اسلام (ص) روز دوشنبه از دنیا رفت و روز سه شنبه به خاک سپرده شد و مردم بدون جماعت و تک تک بر جنازه او نماز خواندند. [آنگاه] گروهی گفتند: نزد منبر دفن شود. دیگران گفتند: در بقیع دفن شود، ابوبکر آمد و گفت: از پیامبر شنیدم می فرمود: «هر پیامبری در همان محلی که در آنجا فوت کرده، دفن می شود.» پس در همان جا برای حضرت قبر کردند. «احمد زینی دحلان» پس از نقل سخنان ابوبکر، اضافه می کند: علی گفت: من نیز این سخن را از پیامبر شنیدم.

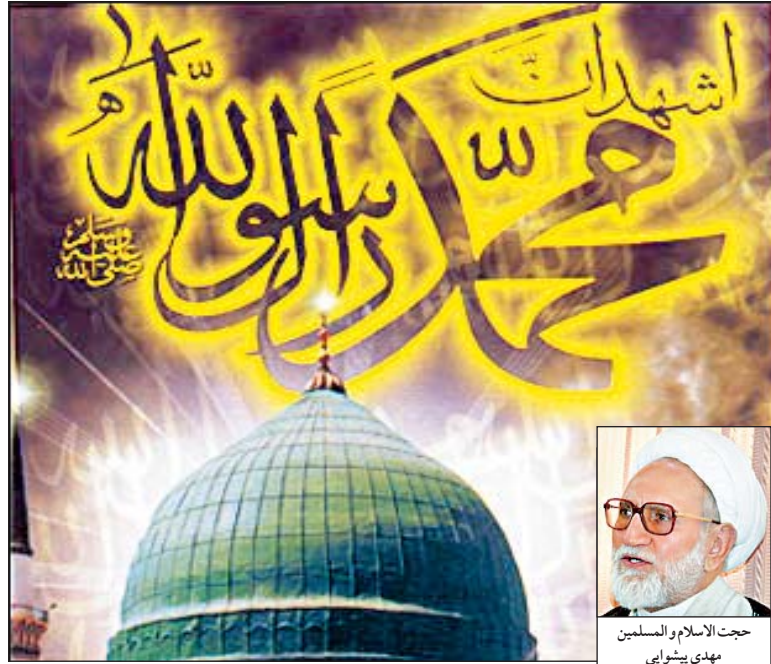
«علی بن برهان الدین حلبی» در این باره چنین می نویسد: اصحاب پیامبر در تعیین محلی که پیامبر در آنجا دفن شود، اختلاف پیدا کردند. برخی گفتند باید حمل شود و در کنار قبر ابراهیم خلیل دفن گردد. ابوبکر گفت: او در همان محلی که در آن درگذشته است، دفن کنید؛ زیرا خداوند روح او را در محل پاک قبض کرده است.

در روایتی آمده است که ابوبکر گفت: من در این باره حدیثی از پیامبر شنیدم که می فرمود: «هر پیامبری هر جا که از دنیا رفت، در همانجا دفن می شود.» در برخی روایات سخن ابوبکر با این لفظ نقل شده است: «خداوند روح هیچ پیامبر را قبض نمی کند، مگر در همان محلی که باید در آنجا دفن شود.»

نیز از ابوبکر نقل شده است که از پیامبر شنیدم می فرمود: «هر پیامبری در جایی که در نظر او از همه جا محبوبتر است از دنیا می رود.» در حدیث آمده است: «هر پیامبری که در گذشته، در همانجا که از دنیا رفته به خاک سپرده شده است.» پس بستر پیامبر را کنار زند و بدن او را در همان محلی که در آنجا به لقای خدا شتافته بود، به خاک سپرده شد.

این معنا در کتب و احادیث شیعه نیز آمده است. مرحوم شیخ طوسی روایت می کند: هنگامی که پیامبر (ص) درگذشت، خاندانش و کسانی که از اصحاب او حاضر بودند، در تعیین محلی که سزاوار است پیامبر (ص) در آن دفن گردد، اختلاف کردند. بعضی گفتند در بقیع دفن شود، بعضی دیگر گفتند در صحن مسجد دفن شود. امیرالمؤمنین (ع) فرمود: خداوند، پیامبر را در پاکترین نقاط قبض روح کرده است، پس سزاوار است در همان بقعه ای که در آن درگذشته است، دفن شود. این سخن را پذیرفتند و در نتیجه، جسد پیامبر در حجره اش به خاک سپرده شد. فضل بن حسن طبرسی نیز می نویسد: مسلمانان در باره محل دفن پیکر پیامبر به بحث و گفتگو پرداختند، در این هنگام علی (ع) گفت: «خداوند هر مکانی را که پیامبر را در آن قبض روح کرده است، همانجا را برای دفن او برگزیده است. من او را در حجره اش که در آن درگذشته است، دفن می کنم.» مسلمانان این پیشنهاد را پذیرفتند.

همه این اسناد و شواهد گواهی می دهد که در انتخاب محل دفن پیامبر، سخن از مسجد قرار گرفتن قبر او در میان نبوده و خود حضرت چیزی در این باره نفرموده است.

چرا پیامبر در خانه اش به خاک سپرده شد؟

قرار دهد ...

استناد ابن تیمیه به این حدیث و احادیث مشابه دیگر در زمینه نهی از مسجد قرار دادن قبرها - که از طریق اهل سنت نقل شده - مانند بسیاری دیگر از استدلالهای اوست که موضوع یا حکمی را مسلم می گیرد و موضوعها و مسایل دیگر را بر آن استوار می سازد؛ در حالی که از نظر مخالفان او، موضوع یا حکم نخست مورد قبول نیست تا مسائل متفرع بر آن نیز ثابت گردد. در اینجا اجمالا باید توجه داشت که مقصود از احادیث یاد شده، بت قرار دادن یا قبله قرار دادن قبور است؛ زیرا یهود و نصاری چنین می کردند، اما حرمت ساختن مسجد بر فراز قبرها یا کنار آنها از احادیث استفاده نمی شود.

اما این ادعا که پیامبر اسلام (ص) برای آنکه قبرش مسجد و بت قرار نگیرد، در خانه اش دفن گردید، هیچ سند و مدرکی ندارد، جز اظهار نگرانی عائشه در دنباله حدیث که ابن تیمیه نیز به آن استناد کرده است؛ یعنی جمله «لو لا ذلک لا برز قبره، خشی ان یتخذ مسجدا؛ اگر این ملاحظه نبود قبر پیامبر آشکار می گردید، [پیامبر] ترسید که قبر او را مسجد قرار دهند.»

این حدیث را مسلم در صحیح خود از طریق دیگر، از عائشه بدین صورت نقل کرده: «قال رسول الله (ص) فی مرضه الذی لم یقم منه: لعن الله اليهود والنصارى اتخذوا قبور انبيائهم مساجد، قالت فلو لا ذلک ابرز قبره غیر انه خشی ان یتخذ مسجدا.» یادآوری می شود که در این حدیث کلمه «خشی» توسط شارح صحیح بخاری به صورت فعل ماضی معلوم (خشی) و توسط شارح صحیح مسلم به صورت مجهول (خشی) اعراب گذاری و ضبط شده است. چه «خشی» را معلوم بخوانیم و چه مجهول، در هر حال این سخن، استنباط و اظهار نظر عائشه است نه سخن پیامبر. بخاری این حدیث را در صحیح خود در کتاب «جنائز» نیز نقل کرده و در آخر آن سخن عائشه بدین صورت اضافه شده است: «ولو لا ذلک لا برزوا قبره غیری اخشی ان یتخذ مسجدا؛ اگر این ملاحظه نبود قبر او را آشکار می کردند ولی من می ترسم آن را مسجد قرار دهند.» اگر مدرک و دلیل دفن پیامبر در اتاق مسکونی آن حضرت را این حدیث قرار دهیم، موضوع هیچ ارتباطی با پیامبر نخواهد داشت؛ زیرا

داشت، با دیواری، از فضای عموم مسجد جدا کرد. طی ادوار بعدی توسط برخی از خلفا و سلاطین، مسجد نبوی توسعه یافت که بیشترین توسعه در زمان ما، در دوران حکومت خاندان سعودی در عربستان صورت گرفته است. در موقعیت کنونی مسجد، قبر مطهر پیامبر (و نیز ابوبکر و عمر) و همچنین حجره حضرت فاطمه که ضریح قدیمی و آهنی مشبک آن را احاطه کرده، در داخل مسجد و در چند متری دیوار شرقی آن قرار دارد.

چرا پیامبر اسلام در خانه خود به خاک سپرده شد؟

اشاره کردیم که رسول خدا در خانه خویش به خاک سپرده شد، اما اینکه علت و انگیزه انتخاب این محل چه بوده، محور اصلی این مقاله است و لازم است در این باره توضیح دهیم.

وهابیان چون سفر برای زیارت قبور صالحان و نیز ساختن بقعه و بنا بر فراز آنها و دست مالیدن و تبرک به آنها را حرام می دانند، با استناد به حدیثی که از طریق عائشه از پیامبر اسلام نقل می کنند، علت دفن حضرت در خانه مسکونی اش را از دلایل این حکم می دانند و ادعا می کنند برای آنکه قبر پیامبر مسجد قرار نگیرد و در دسترس مردم نباشد، آن حضرت وصیت کرد که در حجره مسکونی اش دفن گردد. حدیث یاد شده بدین صورت است: «عن عائشه رضی الله عنها قالت: قال النبی (ص) فی مرضه الذی لم یقم منه: لعن الله اليهود اتخذوا قبور انبيائهم مساجد. قالت عائشه: لو لا ذلک لا برز قبره، خشی ان یتخذ مسجدا؛ عائشه می گوید: پیامبر اسلام (ص) در آن بیماری که به دنبال آن از دنیا رفت، فرمود: لعنت خدا بر یهود با دفن قبور پیامبران را مسجد قرار دادند. عائشه افزود: اگر این ملاحظه نبود، قبر پیامبر [توسط مسلمانان] آشکار می گردید، او ترسید قبرش را مسجد قرار دهند.»

ابن تیمیه، بنیانگذار وهابیت، در توضیح این حدیث می نویسد: چون پیامبر کسانی را که قبور را در مسجد قرار می دهند، لعن کرد و امت خود را از این کار بر حذر داشت و نهی نمود، و از اینکه قبر او را عید قرار دهند، نهی نمود، از این رو در اتاق خود دفن گردید تا کسی نتواند قبر او را مسجد یا عید

آن روزها زمزمه اسلام، آیین جدیدی که محمد (ص) در مکه آورده بود، در شهر یثرب پیچیده بود و گروهی از دو قبیله بزرگ و مشهور «اوس» و «خزرج» این آیین را پذیرفته بودند و در دو سال پی در پی، پیمانی در مکه با محمد (ص) بسته بودند و در پیمان دوم او را به شهر خود دعوت کرده، وعده حمایت و پشتیبانی به او داده بودند.

اینک خبر می رسید که پیامبر اسلام که از طرف قریش در فشار بود، بنابر این دعوت، مکه را ترک گفته، رهسپار یثرب شده است. یثرب حال و هوای دیگری داشت، چشم های مشتاق نو مسلمانان و همه آنان که دورادور شیفته سخنان و رفتار او شده بودند، به راه مکه دوخته شده بود و در انتظار ورود او به این شهر روز شماری می کردند. این انتظار چندان طول نکشید که خبر رسید پیامبر اسلام به دهکده «قبا» در حومه یثرب - که محل سکونت چند قبیله بود - وارد شده است. رسول خدا پس از چند روز توقف در قبا همراه گروهی از بنی نجار (اقوام مادری عبدالمطلب) سوار ناقه ای شده، روانه یثرب گردید.

هنگام ورود پیامبر به شهر، مردم با شور و علاقه فراوان از او استقبال کردند. سران و بزرگان قبائل، زمام ناقه پیامبر را می گرفتند و درخواست می کردند حضرت در محله آنها فرود آید. پیامبر می فرمود: راه شتر را باز کنید. او مأوریت دارد. او هر جا بخوابد، من همان جا فرود خواهم آمد. (گو یا رسول خدا با این تدبیر می خواست مثل داوری در باره نصب حجر الاسود، افتخار و شرف میزبانی او نصیب قبیله یا خاندان خاصی نشود و در آینده مشکلی ایجاد نشود).

سرانجام شتر در محله بنی نجار در زمینی نزدیک خانه ابو ایوب انصاری (خالد بن زید خزرجی) بر زمین خوابید. در این هنگام که انبوه مردم در اطراف پیامبر گرد آمده و هر کدام خواستار میزبانی حضرت بودند، ابو ایوب، اثاث و لوازم سفر حضرت را به خانه اش برد و پیامبر به خانه او رفت. بدین ترتیب افتخار میزبانی پیامبر نصیب ابو ایوب گردید.

بنای مسجد

پیامبر اسلام پس از استقرار در یثرب لازم دید مسجدی ساخته شود تا مرکز آموزش و پرورش مسلمانان و جایگاه تجمع آنان هنگام نماز جمعه و جماعت باشد، از این جهت زمینی را که روز نخست شتر او در آنجا بر زمین خوابیده بود، و متعلق به دو یتیم بود، از سرپرست آنان خریداری کرد و به کمک مسلمانان در آنجا مسجدی ساخت که «مسجد النبی» خوانده شد.

حجره مسکونی پیامبر

پس از تکمیل مسجد، در کنار آن (در سمت شرقی) دو حجره جهت سکونت پیامبر و همسرانش ساخته شد: حجره ای برای سوده و حجره ای برای عائشه. پیامبر اسلام این دو را پس از درگذشت حضرت خدیجه تزویج کرده بود. پس از آماده شدن حجره که بسیار ساده و محقر و با مصالح ابتدایی ساخته شده بود، حضرت از خانه ابو ایوب به آنجا منتقل شد.

حجره پیامبر به دیوار شرقی مسجد متصل بود و دری از آن قسمت به مسجد باز می شد و از دیگری به بیرون راه داشت. پیامبر اسلام تا آخر عمر همچنان در آن حجره ها سکونت داشت و سرانجام در حجره عائشه رحلت نمود (به تفصیلی که خواهیم نوشت) در همان جا به خاک سپرده شد.

توسعه مسجد

در زمان خلافت ولید بن عبدالملک که به دستور وی مسجد النبی توسعه یافت، عمر بن عبدالعزیز حاکم مدینه در توسعه مسجد، حجره های همسران پیامبر را خراب کرده، جزء مسجد قرار داد. اما اطراف حجره عائشه را که قبر مطهر حضرت در آن قرار

چهل سال پیش...

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز چهارشنبه ۲۵ آبان ماه ۱۳۵۶ (برابر با ۲۳ دیجده ۱۳۹۷) ۶۰۱ نوامبر ۱۹۷۷ نقل شده است

آمریکاییان دفاعی ایران را تأمین میکنند

پرزیدنت جیمی کارتر رئیس جمهوری آمریکا در نخستین دور گفتگوهای کاخ سفید با شاهنشاه از اهمیتی که وی برای یک ایران قوی، باثبات و مترقی تحت رهبریهای شاهنشاه قائل است سخن گفت و تأکید کرد سیاست ایالات متحده همچنان بر آن خواهد بود که در تحقق برنامه‌های توسعه اجتماعی و اقتصادی با ایران همکاری کند و نیازهای دفاعی ایران را همانند گذشته تأمین نماید.

این مطلب در بیانیه‌ای که در پایان نخستین دور گفتگوهای رهبران ایران و آمریکا از سوی کاخ سفید انتشار یافت عنوان گردیده است.

۱۰۰ از خمی در تظاهرات مقابل کاخ سفید واشنگتن

بالاخره تظاهراتیکه چند روز قبل بمناسبت سفر شاهنشاه و شهبانو به آمریکا در واشنگتن تیتراول خبرها بود دیروز با مجروح شدن ۲۰ پلیس و عده‌ای کودک، زن و مرد ایرانی بدست عده‌ای نقابدار که اکثر خارجی بودند پایان گرفت نقابداران با پارچه‌های سفیدی که بر آن علامت داس و چکش و ستاره سرخ دیده میشد و شعارهایی علیه مصالح و منافع ایران در این تظاهرات شرکت داشتند اجازه اجتماع به این گروه فقط در گوشه‌ای از میدان لافایت ضلع جنوبی کاخ سفید داده شده بود.

دیروز گروهی از مخالفان ایران که در میان آنان از ملیت‌های مختلف نیز وجود دارند مانند فلسطینی‌ها و کوبانی‌ها و آمریکایی‌ها در حالیکه ماسک بر چهره داشتند در واشنگتن ضمن تظاهرات خود با چوب و چماق به پلیس حمله کردند و در زد و خوردی که میان آن‌ها و افراد پلیس روی داد عده‌ای مجروح شدند. با وجود آنکه هنوز هیچگونه رقم قطعی از مجروحین این تظاهرات منتشر نشده معزها گفته می‌شود حدود یکصد نفر در این تظاهرات آسیب دیده‌اند.

بین شیراز و تخت جمشید اتوبان کشیده میشود

شیراز - خبرنگار اطلاعات راه شیراز - تخت جمشید اتوبان میشود و راه فعلی شیراز - اصفهان نیز دو متر تعریض خواهد شد.

دکتر آزمون استاندار فارس با عنوان این مطلب، در گفت‌وگو با خبرنگار اطلاعات در شیراز، گفت: بررسی طرح اتوبان‌سازی جاده شیراز - تخت جمشید بوسیله مهندس مشاور به پایان رسیده و در اختیار وزارت راه و ترابری قرار گرفته است.

استاندار فارس افزود: امسال آینده، ساختمان اتوبان شیراز - تخت جمشید، به مناقصه گذاشته میشود.

در کلیه مراکز درمانی بخش سوختگی دایر میشود

پرسنل مراکز درمانی کشور از این پس با نحوه درمان سوختگی آشنا خواهند شد تا بتوانند سوختگان در حوادث مختلف را یاری دهند.

پرفسور سیروس اصائلو رئیس بیمارستان ویژه سوانح سوختگی ضمن اعلام خبر فوق هدف سمینار سوختگی را که از امروز به مدت ۳ روز در تهران تشکیل میشود آگاه‌سازی بیشتر مردم به مسائل سوختگی و نیز آشنا کردن پزشکان با روش‌های جدید و مداوای صحیح و سریع سوختگان اعلام کرد.

پرفسور اصائلو افزود پرسنل مراکز درمانی کشور باید بیشتر با نحوه درمان و پیشگیری سوختگی آشنا شوند.

پژوهشگاه علوم ریاضی در ایران تشکیل میشود

در پنجمین مسابقه ریاضی کشور که دیروز بعدازظهر با حضور وزیر آموزش و پرورش و سرپرست علوم و آموزش عالی برگزار شد ایجاد پژوهشگاه علوم ریاضی اعلام گردید.

در این مراسم یکی از اعضای انجمن ریاضی دانان ضمن گزارشی بدشواری‌های جامعه ریاضی دانان اشاره کرد و گفت پژوهش‌های ریاضی در ایران گسترش قابل توجهی نداشته است.

وی سپس گفت: ایجاد پژوهشگاه علوم ریاضی میتواند به میزان قابل توجهی از سنگینی مشکلات کنونی بکاهد.

قاب امروز

مسجد البی در شهر مدینه / عکس از: سایت کافه گردش

سرایه

گرفاش شود عیوب پنهانی ما
ای وای به خجلت و پریشانی ما
ما غره به دین‌داری و شاد از اسلام
گبران متنفر از مسلمانی ما
هاتف اصفهانی

پندیزگان

- توانگر کسی است که به آنچه خداوند
توانا نصیبش کرده است خرسند باشد، زیرا
شوریده بخت تر و پراکنده خاطر تر از آزمند
کسی نیست.

بزرگ‌مهر

نبرد قادیسیه

امروز در تاریخ

نبرد قادیسیه میان عرب مسلمان و ایران ۱۶ نوامبر ۶۳۶ میلادی آغاز شد و تا نیمروز ۱۹ نوامبر ادامه یافت. این نبرد به شکست نظامیان ایران انجامید و متعاقب آن، نیروهای عرب شهر تیسفون پایتخت ایران وقت را تصرف کردند و سپس به تعقیب یزدگرد سوم شاه وقت که از تیسفون عقب نشینی کرده بود پرداختند و در دو جنگ دیگر، در مناطق جلول و نهاوند، نیز او را شکست و به خراسان فراری دادند که در ناحیه «مرو» ترور شد.

سنگنبشته‌های ایران باستان خوانده و ترجمه شدند

۱۶ نوامبر ۱۸۴۶ (۲۵ آبان) را روزی نوشته اند که «سر هنری راولینسون» موفق به خواندن خطوط میخی سنگنبشته دار یوش بزرگ در بیستون شد و آن را ترجمه کرد. این سنگنبشته مربوط به سال ۵۱۹ پیش از میلاد (۲ هزار و ۵۳۳ سال پیش) است که حدود جغرافیایی ایران در آن مشخص شده و یک «سند مالکیت برای ایرانیان» بشمار می‌رود - تنها کشور جهان که چنین سندی را دارد.

آیین مکاتبات اداری ساسانیان الگوی مدیریتمروزی

کتاب «آیین مکاتبات اداری» به زبان انگلیسی تألیف «تاراپور»، در نیمه نوامبر سال ۱۹۳۳ در کشورهای انگلیسی زبان توزیع شد که اصول آن تاکنون در علوم اداری و رشته مدیریت دولتی الگو قرار گرفته و مورد توجه بوده است. تاراپور در مقدمه این کتاب نوشته است که بیشتر قسمت‌های کتاب ترجمه آیین مکاتبات ادارات دولتی ایران در زمان ساسانیان است که مهاجران پارسی (زرتشتی) در قرن هفتم میلادی با خود به هند آورده بودند و وی با جمع‌آوری و ترجمه آنها، کتاب «آیین مکاتبات اداری» را در بمبئی نوشته است.

گل‌وله خارج نشد و حسین علاء زنده ماند

۲۵ آبان ۱۳۳۴ حسین علاء نخست وزیر وقت در مجلس ترحیم «سید مصطفی کاشانی» فرزند آیت الله کاشانی و نماینده مجلس که در مسجد سلطانی برگزار شده بود هدف گل‌وله مظفر ذوالقدر از فدائیان اسلام قرار گرفت ولی گل‌وله در لوله سلاح گیر کرد و ذوالقدر سلاح را بر سر علاء کوبید که مجروح شد. حمله به حسین علاء یک روز پیش از سفر به پایتخت عراق برای شرکت در اجلاس سران دولت‌های عضو پیمان بغداد صورت گرفت ولی وی با همان جراحت به بغداد رفت.

www.iranianshistoryonthisday.com

۴۵۶۷ جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

فلک، روزگار	کتابی از منتسکو	لاستیک اضافی	از ذرات بنیادی ماده
۱	۱	۱	۱
۲	۲	۲	۲
۳	۳	۳	۳
۴	۴	۴	۴
۵	۵	۵	۵
۶	۶	۶	۶
۷	۷	۷	۷
۸	۸	۸	۸
۹	۹	۹	۹
۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
۱۴	۱۴	۱۴	۱۴
۱۵	۱۵	۱۵	۱۵
۱۶	۱۶	۱۶	۱۶
۱۷	۱۷	۱۷	۱۷
۱۸	۱۸	۱۸	۱۸
۱۹	۱۹	۱۹	۱۹
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۲۱	۲۱	۲۱	۲۱
۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
۲۳	۲۳	۲۳	۲۳
۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
۲۵	۲۵	۲۵	۲۵
۲۶	۲۶	۲۶	۲۶
۲۷	۲۷	۲۷	۲۷
۲۸	۲۸	۲۸	۲۸
۲۹	۲۹	۲۹	۲۹
۳۰	۳۰	۳۰	۳۰
۳۱	۳۱	۳۱	۳۱
۳۲	۳۲	۳۲	۳۲
۳۳	۳۳	۳۳	۳۳
۳۴	۳۴	۳۴	۳۴
۳۵	۳۵	۳۵	۳۵
۳۶	۳۶	۳۶	۳۶
۳۷	۳۷	۳۷	۳۷
۳۸	۳۸	۳۸	۳۸
۳۹	۳۹	۳۹	۳۹
۴۰	۴۰	۴۰	۴۰
۴۱	۴۱	۴۱	۴۱
۴۲	۴۲	۴۲	۴۲
۴۳	۴۳	۴۳	۴۳
۴۴	۴۴	۴۴	۴۴
۴۵	۴۵	۴۵	۴۵
۴۶	۴۶	۴۶	۴۶
۴۷	۴۷	۴۷	۴۷
۴۸	۴۸	۴۸	۴۸
۴۹	۴۹	۴۹	۴۹
۵۰	۵۰	۵۰	۵۰
۵۱	۵۱	۵۱	۵۱
۵۲	۵۲	۵۲	۵۲
۵۳	۵۳	۵۳	۵۳
۵۴	۵۴	۵۴	۵۴
۵۵	۵۵	۵۵	۵۵
۵۶	۵۶	۵۶	۵۶
۵۷	۵۷	۵۷	۵۷
۵۸	۵۸	۵۸	۵۸
۵۹	۵۹	۵۹	۵۹
۶۰	۶۰	۶۰	۶۰
۶۱	۶۱	۶۱	۶۱
۶۲	۶۲	۶۲	۶۲
۶۳	۶۳	۶۳	۶۳
۶۴	۶۴	۶۴	۶۴
۶۵	۶۵	۶۵	۶۵
۶۶	۶۶	۶۶	۶۶
۶۷	۶۷	۶۷	۶۷
۶۸	۶۸	۶۸	۶۸
۶۹	۶۹	۶۹	۶۹
۷۰	۷۰	۷۰	۷۰
۷۱	۷۱	۷۱	۷۱
۷۲	۷۲	۷۲	۷۲
۷۳	۷۳	۷۳	۷۳
۷۴	۷۴	۷۴	۷۴
۷۵	۷۵	۷۵	۷۵
۷۶	۷۶	۷۶	۷۶
۷۷	۷۷	۷۷	۷۷
۷۸	۷۸	۷۸	۷۸
۷۹	۷۹	۷۹	۷۹
۸۰	۸۰	۸۰	۸۰
۸۱	۸۱	۸۱	۸۱
۸۲	۸۲	۸۲	۸۲
۸۳	۸۳	۸۳	۸۳
۸۴	۸۴	۸۴	۸۴
۸۵	۸۵	۸۵	۸۵
۸۶	۸۶	۸۶	۸۶
۸۷	۸۷	۸۷	۸۷
۸۸	۸۸	۸۸	۸۸
۸۹	۸۹	۸۹	۸۹
۹۰	۹۰	۹۰	۹۰
۹۱	۹۱	۹۱	۹۱
۹۲	۹۲	۹۲	۹۲
۹۳	۹۳	۹۳	۹۳
۹۴	۹۴	۹۴	۹۴
۹۵	۹۵	۹۵	۹۵
۹۶	۹۶	۹۶	۹۶
۹۷	۹۷	۹۷	۹۷
۹۸	۹۸	۹۸	۹۸
۹۹	۹۹	۹۹	۹۹
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

سودوکو ۲۰۵۴

۶	۳	۸	۴	۲	۹	۷	۵	۱
۷	۵	۱	۶	۳	۸	۴	۲	۹
۴	۲	۹	۷	۵	۱	۶	۳	۸
۸	۶	۳	۹	۱	۴	۲	۷	۵
۲	۴	۷	۸	۶	۵	۹	۱	۳
۹	۱	۵	۳	۷	۲	۸	۶	۴
۵	۸	۶	۲	۹	۳	۱	۴	۷
۳	۷	۴	۱	۸	۶	۵	۹	۲
۱	۹	۲	۵	۴	۷	۳	۸	۶

حل ۲۰۵۳